

At

Fiskets Gang

Nr. 2 - 1990

Fiskeridirektoratet
Biblioteket

13 APR 1990

Ressursoversikten 1990

Fjernfiske

Fiskeribistand

Statistikk

Med blikk mot verden

Gullåret 1990, – trodde vi. Men alle vet nå hva som skjedde.

Aldri før har noe ti-år blitt innledet med maken til kvotene. Selv ikke den største pessimist drømte om noe slikt for 3–4 år siden.

Men midt oppe i all elendigheten spirer det nye ideer. Istedet for å sutre over «mini-kvotene» har havfiskeflåten gått offensivt til verks. De nektet plent å gi opp, om enn de må helt til andre siden av kloden for å bære våre stolte havfiske tradisjoner videre.

Disse initiativrike kvinner og menn er faktisk i ferd med å gjøre 1990 til et av de mest spennende år i vår moderne havfiskehistorie. La oss derfor håpe at de som nå drar ut får klaff, og dermed kan legge grunnlag for en ny og spennende vekstepoke for moderne norsk havfiske.

Vi vet at der er mange skjær i sjøen, og at risikoen er stor. Derfor er det så viktig at vi slår ring rundt, og støtter opp om, de initiativ som blir tatt for å finne alternative driftsmuligheter ute i verden.

Til denne tid er det bare noen av de største og mest moderne fabrikkskipene som har tatt sjansen. Vel vitende om at de kan produsere det aller beste som markedet vil ha, drar de ut for å holde liv i seg og sitt mannskap. Noen har kurset for Australia, andre til New Zealand, Falkland, Canada Grønland eller Sør-Amerika.

De blir møtt med åpne armer av nasjoner som ønsker å satse på den type moderne havfiske som Norge, paradoksalt nok, er i ferd med å bygge ned.

I dag er snart 1/3 av de 25 norske fabrikkskipene ute av norske farvann. Foreløpig på midlertidig basis, men noen kommer kanskje aldri tilbake.

De fisker av kvoter som andre nasjoner ønsker å utnytte på best mulig måte, og mest mulig økonomisk.

Derfor valgte de norske fiskere og norske fabrikkskip som samarbeidspartnere.

Nåvel, norsk havfiske er langt mer enn bare fabrikkskip. Men også alle de andre kjenner kvoteknappheten svi. Derfor vender stadig flere blikket ut, på jakt etter nye muligheter.

Selv om 1990 forhåpentligvis er et unntaksår i kvotesammenheng, innser de fleste likevel at vi rett og slett er for mange som skal leve av lite utover i -90 årene.

Flåten må med andre ord tilpasses bedre til kvotene. Men selvsagt gjelder ikke det den helårsdrevne havfiskeflåten alene. Også kyst- og sjarkflåten må «krympes» betraktelig dersom man mener alvor med den strukturendringen som det snakkes så mye om.

Fiskets Gang har invitert Kåre Furnes – Informasjonssjef, Fiskebåtrederens Forbund, til å kommentere den nye fjernfiske-ordningen.

Ett er sikkert, uten en moderne, allsidig og skikkelig havfiskeflåte blir norskekysten ualminnelig fattig, og vil neppe ha noen framtid. Rakner først disse viktige havfiskemiljøene vil noe av det mest verdifulle i kystbosettingen gå tapt.

Vi må med andre ord fortsatt satse på en allsidig flåte og en differensiert fiskeindustri. Ingen må lenger villedes til å tro at alt blir så mye bedre, bare naboen blir borte.....

Havfiske er, og vil fortsatt være, ryggraden i globalt fiske. Om ikke Norge er istand til å vokte sin posisjon, står andre klar til å overta.

Derfor fortjener de som nå drar ut, ros og honnør for sitt initiativ og sin fremsynthet. De er det beste bevis for at det er i motgang ny virksomhet og nytt initiativ blir skapt.

Kåre Furnes

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren

76. ÅRGANG
Nr. 2 Mars – 1990
Utgis månedlig
ISSN 0015-3133

Ansv. redaktør:
Sigbjørn Lomelde
Kontorsjef

Redaksjon:
Per-Marius Larsen
Dag Paulsen
Arild Hamre

Ekspedisjon:
Nina S. Bjøringsøy

Annonser:
Esther-Margrethe Olsen

Fiskets Gangs adresse:
Fiskeridirektoratet
Postboks 185, 5002 Bergen
Telf.: (05) 23 80 00
Trykt i offset
A.s John Grieg

Abonnement kan tegnes ved alle poststeder ved innbetaling av abonnementsbeløpet på postgirokonto 5 05 28 57, på konto nr. 0616.05.70189 Norges Bank eller direkte i Fiskeridirektoratets kassakontor.

Abonnementprisen på Fiskets Gang er kr. 200,- pr. år. Denne pris gjelder for Danmark, Finland, Island og Sverige. Øvrige utland kr. 330,- pr. år. Utland med fly kr. 400,-
Fiskerifagstudenter kr. 100,-

ANNONSEPRISER:
1/1 kr. 3.900,- 1/4 kr. 1.200,-
1/2 kr. 2.000
Eller kr. 6,50 pr. spalte mm.
Tillegg for farger:
kr. 800,- pr. farge

VED ETTERTRYKK FRA
FISKETS GANG
MÅ BLADET OPPGIS SOM KILDE

ISSN 0015-3133

elb 2

2 mars 1990

INNHold – CONTENTS

AKTUELL KOMMENTAR – Current Comments	2
Skjellskraping norsk-kanadisk pilotprosjekt på Newfoundland – Shellfish scraping in Norwegian-Canadian pilot project in Newfoundland	4
Store utfordringer for norsk fiske internasjonalt – An international challenge for Norwegian fishing	5
Medisin: Radikal reduksjon i bruken av antibiotika – Medicine: Radical reduction in the use of antibiotics	6
God interesse for fjernfiske – Good interest in Oversea fishing	7
Fiskeriminister Svein Munkejord: Sterk faglig fiskeriforvaltning – en naturlov – Minister of Fisheries Svein Munkejord: A skilled fisheries administration, a natural law	9
 Bacalao de Noruega: Stadig et begrep i Portugal – Bacalao de Noruega: a continuing concept in Portugal	13
Forskningssjef Gunnar Sætersdal: Roper et varsko for utviklingen i den tredje verden – Chief of Research, G. Sætersdal: Calling out a warning for progress in the Third World	17
Utdanning er også bistand: Til Norge fra Nicaragua – og hjem igjen – Education is also assistance: To Norway from Nicaragua – and back again	18
 «Dr. Fridtjof Nansen» kartlegger fiskeressursene utenfor Namibia – «Dr. Fridtjof Nansen» mapping the fisheries resources off Namibia	19
«Dr. Fridtjof Nansen» programmet kan bli avviklet – The «Dr. Fridtjof Nansen» program can be ended	20
 Konferanse om hvalfangst-samfunn i Nord Atlanteren – Conference on whale hunting societies in the North Atlantic	21
Ressursoversikten for 1990 – Survey of fisheries resources 1990	23
Fiskerinæringens strukturproblemer og gjeldssituasjonen i fiskeflåten – bakgrunnen for regjeringens tiltak – The fishing industry's structure problems and the debt situation of the fishing fleet – background for the governments initiative	40
J-meldinger – Laws and regulations	16
Lån og løyve – Licences	45
Statistikk – Statistics	50

Norsk-kanadisk pilotprosjekt innen skjellskraping på Newfoundland

Tekst og foto: Ola Sletten

Clams heter en skjelltype som er spesielt ettertraktet på markedene i Statene og Japan. Etter at fisket etter scallop ved Svalbard ikke ble noen suksess, har romsdalsrederiet Sjøviktrål A/S sett seg om etter nye fangstfelt og eventuelt andre skjelltyper som kan ha framtida for seg. Newfoundland var tidlig aktuelt. Rederiet har hatt god nytte av sunnmøringen Steinar Engeseth som opererer i Halifax på Nova Scotia. Han har vært hovedarkitekten bak pilotprosjektet.

Sjøviktrål A/S samarbeider med det kanadiske firmaet Argys Limited som holder til i St. John's.

Fiskets Gang har fått noen ord med skipper Lars Matias Oterhals fra Aukra ombord i skjelltråleren Concordia under lossing i St. John's.

– Tross i at vi har fisket etter clams i

Lars Marius Oterhals i samtale med lederne i kompaniskapet Argys Ltd.

Skipper Lars Matias Oterhals med den ettertraktede clamsen. Det kjente innløpet «The Narrows» i St. John's i bakgrunnen.

– *Går det an å sammenligne fisket etter scallop på Svalbard?*

– Det har ikke sammenheng i det hele tatt. Scallopen ligger oppe på bunnen, mens clamsen ligger nedgravd 10–15 cm. Vi må grave nede i sanden og få skjellene ombord. Prosessen i fabrikken har derimot gått parallelt til scallop på grunn av at vi hadde lite bakgrunnskunnskap.

– *I hvilke områder fisker dere?*

– I første omgang er nesten hele Grand Banks-området aktuelt. Canada har et virvar av soneinndelinger og vi har fått lisens på det såkalte 3KLNO-feltet. Mesteparten av fangsten har vi faktisk tatt på utsiden av 200-mils grensen.

– *Hvordan får dere Clamsen opp fra sanden?*

– For å få clamsen opp bruker vi en kombinasjon mellom en kniv og et system med høyt vanntrykk som blåser bort sanden. Dermed har vi fått den inn i «skrapa» og derfra blir den pumpet opp til mottakeren i form av en «sildepumpeslange».

– I Amerika begynte de med clams for mange år siden ved kysten og etter hvert gikk de ut på dypet. Så ble det svikt i fiskeriet for en kort periode på åtti-tallet. Det ble sendt ekspedisjoner oppover langs kysten av Nova Scotia og brukbare forekomster ble funnet. Deretter ble det startet et selskap som videreutviklet teknologien fra USA.

– Da vi kom inn i bildet skulle vi over på kunnskaper fra Nova Scotia, men fikk den ikke. Alt vi sto igjen med var en viss følelse av hvordan fisket foregikk. Kunnskapen vår var nesten dristig liten.

Lossing av clams med havna i St. John's.

Store utfordringer for norsk fiske internasjonalt

Tekst og foto: Ola Sletten

Rederiet Sjøviktrål A/S fra Midsund i Romsdal har i flere år vært spydspiss i norsk fiskerinæring på mange områder. Nå tyder mye på at prosjektene deres i Argentina, Australia og Canada er liv laga. FISKETS GANG har snakket med primus motor i rederiet – Odd Kjell Sjøvik.

De siste månedene har blant annet vist at fisket deres etter sandskjellet *clams* på Newfoundland, har framtida for seg. For øyeblikket er den totale kvoten på *clams* fordelt på fire forskjellige firmaer, slik at det kan by på problemer for andre norske selskaper å komme inn på markedet

En mare

– *Hvordan er det å drive skjellskraping nå, Odd Kjell Sjøvik? Enkelte mener fremdeles at dere ødelegger havbunnen.*

– På mange måter er det som en mare. Vi blir angrepet fra enkelte hold for å drive uforsvarlig fangsting. En må være klar over at hovedprinsippet i teknologien vår, har vært brukt av blant andre amerikanske fiskere i lange tider. Erfaringene har vist at skjellfisket på havbunnen stimulerer til ny vekst av ressursene. Dessuten foregår fisket på sterkt begrensede områder.

– Vi sitter inne med sikre opplysninger

om at representanter fra Norge har advart mot skjellskraping i utlandet. Den argentinske fiskeriministeren har for eksempel kommet med uttalelser som peker på at dette har foregått i landet hans.

Ekspertise og know-how

– *Er det rett å gå inn for å selge fabrikkskipene våre til utlandet?*

– I dagens situasjon er dette en interessant problemstilling både for myndighetene og mange i fiskerinæringen. Løsningen er derimot mer komplisert enn å utstede et dekret om at fabrikkskipene skal ut av norsk fiske. En god forståelse mellom partene er nødvendig. Ikke minst gjelder dette med tanke på hvordan vi skal unngå at verdifull ekspertise og know-how skal gå tapt. Når det gjelder muligheten til ut- og innflagging, bør det innføres fleksible ordninger.

– Jeg er redd for at et større perspektiv for næringen forsvinner, nemlig de mulighetene vi har til å gjøre den mer internasjonal. Her ligger det store utfordringer. Det verste vi kan gjøre, er å fortsette med å skusle bort gode muligheter i en prosess av navlebeskuelse. I verdensmålestokk står vi i en særstilling med hensyn til fiskerikunnskaper. Jamt over står det dårlig til rundt omkring. Se bare på hvordan fisket i Alaska er understøttet av norsk ekspertise.

Betydning for norsk næringsliv

– Hvis vi ser på prosjektene våre i Argentina, Australia og Canada under ett, er det nok et av de største privatfinansierte fiskeriprojekter som noen gang er blitt satt i gang her til lands. På feltene i Argentina og Grand Banks utenfor Newfoundland har vi allerede bevist at tidligere uutnyttede skjellressurser er fangstbare både teknisk og økonomisk. På lengre sikt kan disse samarbeidsprosjektene, der utenlandsk kapital er involvert, få betydning for norsk næringsliv.

Aktivt støtteprogram

– *Vil dette si at du stiller deg åpen for offentlig støtte?*

– Organisasjonene våre har signalisert til myndighetene at det er et behov for å støtte en snuoperasjon. Det er tross all myndighetene som har regulert fiskerierne, slik at vi er kommet opp i den nåværende situasjonen. Et støtteprogram som går ut på å finne nye virkeområder for flåten, vil være kortvarig. Derimot vil den føre til positive og langsiktige effekter for strukturen for næringen langs kysten. Å gå utenlands er veldig ressurskrevende administrativt og ikke minst økonomisk. I en internasjonal sammenheng er vi tross alt små. Et aktivt støtteprogram fra myndighetenes side bør absolutt være på sin plass, avslutter Odd Kjell Sjøvik.

Radikal reduksjon i bruk av antibiotika

Det brukes stadig mindre antibiotika til behandling av oppdrettsfisk. En oversikt fra Norsk Medisinaldepot viser at forbruket siden 1987 er redusert fra 48 tonn til 19 tonn. I samme periode er slaktefiskproduksjon av laks og ørret fordoblet. Dette tatt i betraktning er forbruket av antibiotika redusert fra 0,86 kg/tonn produsert laks og ørret i topp-året 1987 til 0,17 kg/tonn i 1989. I løpet av de siste ti årene har det ikke blitt brukt så lite antibiotika per produsert tonn laks og ørret.

Medisinbruken i oppdrettsnæringen har til tider vært et hett tema. I denne diskusjonen har det vært reist spørsmål både med tanke på hvilke konsekvenser medisiner har for miljøet omkring oppdrettsanleggene, og med tanke på i hvilken grad medisin brukt på fisk blir overført til mennesker.

Gledelig

Fra topp-året 1987 viser imidlertid bruken av antibiotika i oppdrettsnæringen en synkende tendens. Dette er en utvikling lederen for Helsedirektoratets legemiddelutvalg for oppdrettsnæringen, professor Inger Nafstad ved Norges Veterinærhøgskole, vet å sette pris på.

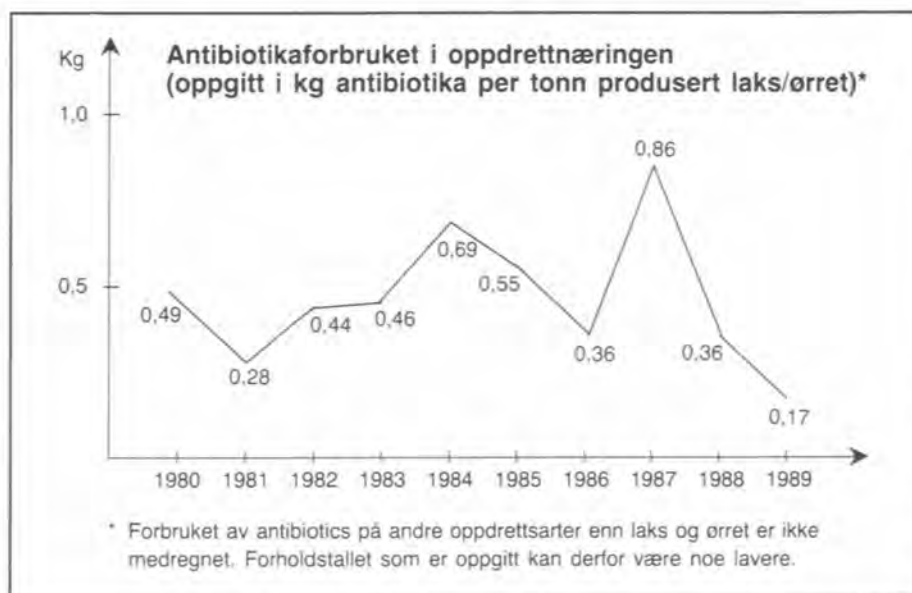
– Vi har fulgt utviklingen kvartal for kvartal. Da vi fikk oversikten over medisinbruken til og med tredje kvartal i fjor skjønnte vi hvor det bar hen. Resultatet er svært positivt, og jeg er glad for denne utviklingen, sier hun.

Innenfor medisingodkjenning for oppdrettsnæringen har legemiddelutvalget rådgivende mandat overfor beslutende myndigheter. Det gjelder såvel i saker de får fra Helsedirektoratet, som Landbruksdepartementet og Statens legemiddelkontroll.

Oppdrettere mere bevisste

Nafstad ser reduksjonen i antibiotikaforbruket blant annet i sammenheng med at det er funnet vaksiner mot Hitra-syken, i tillegg kommer at oppdretterne har utviklet et mer bevisst forhold til bruk av medisin.

Hun tror også at reduksjonen i antibiotikabruken er et uttrykk for at sykdomsproblemet i oppdrettsnæringen er blitt mind-

re. Dette mener hun blant annet er en følge av at oppdretterne har bedre kunnskaper om hvilke tiltak som er med på å forebygge sykdomsutbrudd. Særlig gjelder dette miljøet i mærene; overpopulasjon som årsak til stress-symptomer hos oppdrettsfisker er ett velkjent eksempel i denne sammenheng.

Andre medisiner

Når det gjelder bruken av andre medisiner innenfor oppdrettsnæringen er det særlig middel mot lakselus som har endret bruksmønster. Etter at nuvan ble tatt opp i vareutvalget over tillatte medisiner er bruken av neguvon på retur. Nuvan har klare fordeler framfor neguvon. Det trengs mindre mengder av dette stoffet til

behandling av lakselus. Samtidig er det enklere å dosere.

– Neguvon og nuvan er begge nervegifter. Men jeg må få presisere at disse stoffene ikke er miljøgifter, slik mange har fått inntrykk av. Disse stoffene brytes ned fort, og det er ikke snakk om at stoffet gjør skade på miljøet over lang tid, sier Nafstad i en avsluttende kommentar.

I 1989 ble det brukt 4596 kg neguvon og 3499 kg nuvan.

Statistikken over forbruket av andre typer medisin brukt i oppdrettsanlegg viser ingen spesiell tendens, men varierer fra det ene året til det andre.

Arild Hamre

	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Produsert laks og ørret (i tonn) ¹	7.513	12.907	14.956	22.100	25.936	33.796	49.985	56.204	89.696	114.000
Forbrukt antibiotika (i kg) ²	3.660	3.640	6.650	10.130	17.770	18.700	18.030	48.570	32.470	19.350

¹ Tall fra Fiskeoppdretternes Salgslag A/L.
² Tall fra Norsk Medisinaldepot.

God interesse for fjernfiske

Forsøksordninga for støtte til fjernfiske har vekt stor interesse frå farty i havfiskeflåten. Fram til midten av februar var det komne inn 25 søknader. I alt var det søkt støtte for nærare 90 millionar kroner.

Utvalet som handsamer søknadane har til no gjeve tilsagn om støtte for 11.5 millionar kroner.

Men fjernfiskeordninga er ikkje berre pengar og tal. Bakom ligg ressursituasjonen i heimlege havområde. Fjernfiske har dessutan ei menneskeleg side; berre innanfor fabrikkskipflåten vert 400-500 menneske skilde frå heim og familie i lengre tid.

Det er første gong det er oppretta ei støt-teordning over fiskeriavtalen for farty som vil ut i fjernfiske. Ordninga opnar for støtte både til utgreiingsprosjekt og til prøvefiske. Eit eige utval nedsett av Fiskeridepartementet gjev innstilling til Fiskeridirektoratet om kva prosjekt som bør få støtte. For støtta vert utbetalt er det ein føresetnad at prosjektet er avslutta, og at det ligg føre ein rapport om gjennomføringa.

Kort- og langsiktige mål

Farty som nyttar denne ordninga vert for resten av 1990 utestengd frå kvoteregulert fiskeri i norske soner. Dei vert og utestengd frå fiske i fiskevernsonen ved Svalbard og i soner til stater som Noreg har kvoteavtalar med. Kvotane desse fartya skulle ha fiska på vert overførte til andre farty i havfiskeflåten.

På kort sikt rekner ein med at ordninga vil hjelpa til å redusera dei økonomiske skadeverknadane som ei følgje av den knappe ressursituasjonen i norske havområde.

Ein rekner òg med at somme av fartya som legg ut i fjernfiske aldri meir kjem attende til norske havområde. På denne måten kan ordninga vera med på å redusera fangstkapasiteten i den norske havfiskeflåten på lang sikt.

Aktuelle prosjekt

Norsk fabrikkshipskompetanse er etterspurd, og Fiskebåtredernes Forbund (FF) har jevnleg kontakt med land som ynskjer norske fabrikkskip i eige territorialfarvatn.

Ei av hovudoppgåvene for FF for tida er å sikra samarbeidsavtalar om fiske i andre land sine soner. Dei har ei rad fjernfiskeprosjekt i tankane, og på representantskapsmøte i forbundet i januar vart det lagt fram planar om til dømes skjellskraping i Argentina og Canada, tråling ved Australia, tråling ved New Zealand, linefiske ved Syd Georgia/Sør-Amerika, fabrikkskip ved Grønland, akkartråling ved Falkland, rekefiske ved Brasil, ferskfisktråling ved Peru, fabrikkskip til Vest-Afrika og Namibia, Pollock-fiske i Beringhavet og uerfiske langs Atlanterhavstryggen sør av Island.

Kvart tredje fabrikkskip

Somme av prosjekta er allereie sette ut i livet, og av dei i alt 25 norske fabrikktrålarane er sju for tida på veg til, eller allereie i fjernfiske. Seks av desse har fått tilsagn om støtte.

Australia og New Zealand teiknar til å verta dei mest populære reisemåla. Fire

skip fiskar i havområda kring New Zealand. To skip har gått til Australia, og eitt til Falkland. Eitt farty har flagga ut, og seglar no utanfor Grønland.

Men ikkje berre fabrikkskipa er interesserte i å taka del i fiske i fjerne farvatn. Ordninga er ope for alle fiskefarty som er bygde for lengre opphold på havet.

I tillegg til støtte til prøvefiske er det òg mogleg å søkje støtte til utgreiingsprosjekt for undersøkingar av havområde som frå før er ukjende. For slike prosjekt gjeld det å kartlegga kva for fiskeartar som kan utnyttast, og kva for risiko som knyttar seg til prosjektet.

God interesse

Kåre Furnes i Fiskebåtredernes Forbund (FF) karakteriserar interessa for fiske i fjerne farvatn som god. Han er så langt nøgd med utviklinga og har tru på at havfiskeflåten skal klara sin del av den kapasitetstilpassinga det er semje om i fiskerieringa.

- Det er eit stort skritt å forlate heimlege traktar for å drive fiske i fjerne farvatn. Likevel er vi innstilte på å etterleve intensjonen om ein kapasitetsreduksjon. Havfiskeflåten har lagt seg i selane for å finne løysingar, seier Furnes.

Australia:

Skjerpa vilkår

Vilkåra for utanlandsk fiske i territorialfarvatnet til Australia er skjerpa, melder Fiskaren. I eit notat frå fiskeriministeren i Australia, John Kerin, heiter det at utanlandske fiskefartykan få løyve til prøvefiske og til

å utvikla nye fiskeriar, men berre så lenge Australia sjølv har fordel av det. Når eit havområde er funnen kommersielt drivverdig, vil australske fiskarar få retten til å utnytta desse forekomstane.

Alaska:

Skjerpa kontroll

Frå første januar i år vart reglane for å kontrollera fangst av Alaska botn-fisk skjerpa. I følge Fishing News 1/90 har dei nye og strengare kontrollreglane bakgrunn i eit ynskje om betre oversikt over datagrunnlaget for ressursituasjonen for botn-fisk i dei aktuelle havområda. Årsa-

ka er mellom anna den store pågangen av utanlandsk fiske på ressursane i havområda.

Dei nye reglane krev mellom anna at farty som fiskar i områda må ha med seg ein observatør, og at dei dagleg må føra fiskeaktivitet og fiskefangst i loggbøker.

Fjernfiske betre enn opplag

Furnes er klar over at den enklaste løysinga for havfiskeflåten nok kunne ha vore å finne ei opplagsordning. Dette er imidlertid ikkje den haldninga som gjev seg til uttrykk i næringa. Han meiner næringa syner ansvar, og gjer dei forsøk som er moglege for å vera med på ein kapasitetsreduksjon i fiskerinæringa.

– Vi har ikkje innvendingar mot at farty går i opplag. Men vi meiner det er betre om fartya tek utfordringa som ligg i fiske i fjerne farvatn. Vi har lang erfaring. Vi har teknologi og ein næringsstruktur som gjer at vi er godt rusta for å takla utfordringa som ligg i fiske i andre og ukjende farvatn, seier han.

Inga mannskapsflukt

Det ser ikkje ut til at farty som vel å fiske i fjerne farvatn får problem med å få mannskap. Dagleg har FF sitt kontor

Sju fabrikktrålarar er i, eller på veg til, fiske i fjerne farvatn. «Longva III», Longvatrål A/S, skal i fiske utanfor Australia. (FOTO: Arild Engelsen)

mellom ti og femten telefonar frå folk som ynskjer å vera med. Men det er få farty som treng ekstra mannskap; dei fleste som har vore ombord tidlegare vert verande.

Somme er drivne av eventyrlyst. Andre vel fjernfiske istaden for ei usikker framtid på land; dei færraste har anna arbeid å gå attende til.

– Det er god standard på flåten, og arbeid ombord på fabrikktrålarane er gode arbeidsplassar. Eg har ikkje høyrte om mannskap som har trukke seg avdi båten skal ut på langfart.

– Alternativet, med den arbeidsløysa vi har i dag, er jo heller ikkje særleg forlokkande, meiner Furnes.

Arild Hamre

Fjernfiske-seminar

Havforskningsinstituttet og Norges Fiskerilag vil i samarbeid med Norges Eksportråd arrangera eit fjernfiske-seminar. Tilstades på seminaret vil vera representantar frå inn- og utland, og det vil verta informasjon om mellom anna ressursar, lisensar, og om nasjonale og internasjonale ordningar.

Utvalet som handsamer søknader om støtte til forsøksfiske og utgreiingsprosjekt i fjerne farvatn har teke initiativ til seminaret. Årsaka til dette er den store interessa for fiske i fjerne far-

vatn, mellom anna i Antarktis, ved Falklandsøyene, Argentina og Chile. Seminaret skal gje generell informasjon om dei mest interessante havområda, og ein vil forsøke samordna dei ulike utgreiingsprosjekta som er sette i verk for å kartlegga mellom anna ressursar og risiko for fiske i fjerne farvatn.

Seminaret vert heldt 15.mars på Pir-Senteret i Trondheim. Fristen for påmelding er 9.mars.

Utvalet og «internasjonale konvensjonar»

Utvalet som handsamer søknader om støtte til fjernfiske har mandat til å løyva midlar anten til forsøksfiske eller til utgreiingsprosjekt i samband med eventuelt fjernfiske. Som ei rettesnor for dette arbeidet har Fiskeridirektoratet utarbeida ei eiga forskrift.

I desse forskriftene heiter det at fjernfiskeprosjekt som vil vera i strid med gjeldande internasjonale konvensjonar ikkje skal få støtte. Norsk verksemd skal heller ikkje få støtte i havområde der dei jurisdiksjonsmessige tilhøva er omstridte eller ikkje er avklarte.

Diskusjon

Dette avsnittet i forskriftene har vekt diskusjon i utvalet som skal handsame søknader om støtte til fjernfiske. Godkjenning av støtte vert rekna som uproblematisk når det gjeld prosjekt i område med internasjonale konvensjonar Noreg har godkjent, i andre land sine økonomiske soner, og med land Noreg har bilaterale avtalar med.

Tredje-land

Meir problematisk vert det å vurdera støtte til prosjekt i havområde der det er avtalar mellom tredje-land.

Ei slik vurdering har ein politisk dimensjon som medlemmene i utvalet har diskutert om dei har mandat til å vurdera.

Mellom anna meiner Fiskerilaget sin representant i utvalet, Arnt M. Henriksen, at ei slik haldning frå norske styresmaktar kan verta tolka som ein indirekte aksept av konvensjonar Noreg ikkje har godkjent eller som Noreg ikkje er samd i.

Det er ikkje avgjort kva syn utvalet skal ha på slike søknader.

Fiskeriminister Svein Munkejord:

– Sterk faglig fiskeriforvaltning – en naturlov!

– Det er ingen naturlov som sier at vi skal ha et fiskeridepartement for all fremtid. Men jeg tror det er en naturlov som sier at vi skal ha en sterk faglig fiskeriforvaltning. Det er fiskeriminister Svein Munkejord som sier dette til Fiskets Gang.

Fiskeriministerens vyer for framtida går dessuten på en ytterligere internasjonalisering av norsk fiskerinæring.

– Innenfor shipping er vi et forbilde internasjonalt. Jeg synes vi bør ha ambisjoner om å bli like dyktige på fiskerisektoren, sier han.

Munkejord mener at det ligger i kortene at Fiskeridirektoratet i fremtiden vil være den største brukeren av Havforskningsinstituttets tjenester. Dette gjelder også for et nytt institutt i Tromsø.

– Med våre ambisjoner om en forsvarlig ressurspolitikk og samtidig en forvaltning som oppfattes som rettferdig av de som driver sitt virke på havet, så vil Fiskeridirektoratet pr. definisjon være en kjempekunde hos forskningsinstitusjonene. Enten det nå gjelder Havforskningsinstituttet eller andre. Vi har erfaringer for at f.eks. departementsstrukturer blir endret og det er derfor ingen naturlov som sier at vi skal ha et eget fiskeridepartement for all fremtid. Men jeg tror det er en naturlov om at vi skal ha en sterk faglig fiskeriforvaltning. Direktoratets oppgave er å fylle den rollen på en god måte. Min forventning som fiskeriminister – det gjelder også for enhver minister som er ansvarlig for fiskeriene i dette landet – er at direktoratet skal gi gode og faglig uangripelige råd. Derfor må man vokte seg for å komme i en posisjon der tilrådingene blir for mye preget av sterke interesser i næringa. Rent faglige vurderinger må legges til grunn, så få resten være opp til de politiske organer, fremholder Munkejord.

Det har stormet rundt Svein Munkejord i hans korte tid som statsråd. Fra en forholdsvis anonym tilværelse som fiskerisjef i Rogaland ble han brått kastet til haiene – og ser ut til å trives med det.

– Kritikken som er kommet henger jo nøye sammen med situasjonen for norsk-arktisk torsk og hyse. Ramaskriket – i den grad vi kan bruke dette ordet – finner jeg fullt ut forståelig. Vi må bare erkjenne det historiske lavmålet på kvotestørrelsene. Men en regulering i form av individuelle fartøyskvoter for alle deler av flåten har jo synliggjort noe som alltid har vært tilfelle. Nemlig at noen fartøyer fisker, andre gjør det ikke. Det er ikke tilfelle at vi stenger noen ute, slik det utrettelig blir påstått. Skillet går mellom dem som har fått fartøyskvote og dem som er henvist til å fiske innenfor gruppekvote. Jeg mener vi idag i realiteten har fanget opp alle de aktive fartøyene. Det synes jeg er et bra resultat når vi har et så knapt ressursgrunnlag å rutte med. Men selv disse har lave kvoter. Derfor er det viktigere enn noensinne å stimulere til et bredere drittgrunnlag basert på flere fiske-slag enn torsk og hyse. Vi tar således sikte på å bruke midler innenfor støtte-rammen til prisstøtte for å gjøre dette mulig.

– Har du «antenne» for de følelsene som rår i næringa?

– Det vil jeg påstå at jeg har. Det er ikke vanskelig å gripe fatt i de menneskelige

Også i fremtiden vil Fiskeridirektoratet være en «kjempekunde» hos institusjoner som Havforskningsinstituttet, hevder fiskeriminister Svein Munkejord.

sidene ved det. Når enkeltfamilier ser at det ikke lenger er grunnlag for den fiskeriaktiviteten man i årtier har basert eksistensen på, er det klart at følelser settes i sving. Men det er også klart at det er en helt åpenbar grense for hvor lenge man kan opprettholde en struktur som lønnsomhetsmessig ikke er liv laga. Det er dette jeg har ment når jeg har sagt at det er grenser for hvor lenge fiskerisektoren alene kan bære ansvaret for en stabil bosetning og sysselsetting. Det har vært alt for liten oppfinnsomhet når det gjelder å finne alternative måter å livnære seg på i mange lokalsamfunn. Det er ikke mulig å skyve omstruktureringen foran oss lenger. Det har vi gjort lenge nok og vi står overfor en gigantregning som må betales. Derfor starter vi nå opp en prosess som skal gi oss en bedre balanse mellom ressurser og total fangstkapasitet. Vi må imidlertid vokte oss for å gjøre dette utelukkende til en sak mellom fangstkapasitet og bestanden av torsk og hyse. Vi har andre fiskeslag i havet som kan utnyttes kommersielt og som vi har benyttet oss for lite av.

«Det er grenser for hvor lenge fiskerisektoren alene kan bære ansvaret for en stabil bosetting og sysselsetting.»

– Trass i kriser finnes det jo ensidig baserte fiskerisamfunn langs kysten som likevel greier seg bra. Måløy, Båtsfjord, samt det vesle livskraftige samfunnet på Skrova, er vel eksempler på dette?

– Dette er et faktum. Vi kan gjerne nevne flere. Den største ressursen vi har er den menneskelige ide og skaperkraft og de menneskene som har vilje og evne til å sette disse ideene ut i livet. Vi har en rekke samfunn som har fostret slike personer og det er personene i større grad enn de naturgitte forholdene som har skapt disse kraftsentra. Jeg tror ikke det er mulig å administrere seg fram til en positiv utvikling. Den må komme gjennom at personer med ideer får støtte til å gjennomføre dem. Troen på personen og ideen må være bærebjelken.

– Er du først og fremst politiker, eller aner vi fremdeles ikke så rent lite av byråkraten i deg?

– Det er klart jeg er byråkrat! Jeg har jo jobbet i offentlig forvaltning i 15 år. I 14 av disse innenfor fiskeri. Da i slike posisjoner at jeg har sittet i skjæringspunktet mellom den offentlige forvaltning og den utøvende næringa. Det har gjort at jeg selv mener å ha fått syn for hva som næringspolitisk er nødvendig å gjøre for å fremme en god utvikling innen fiskerierne. Det betyr at jeg i rollen som politiker helt klart har islett av byråkrat og i rollen som byråkrat islett av politiker.

– En politiker skal gi folk vyer og noe å forholde seg til for fremtida. Men er dette mulig i dag?

– Det er mulig og det er kanskje også noe av det viktigste med å være politiker. Virkelig å kunne slå på strenger og trekke

opp horisonter som peker fremover. Motvirke at vi blir låst i en umulig situasjon som vi på mange måter synes å være i nå, der problemene tårner seg opp på alle kanter. Det må være en vei videre. Det er den vi skal peke ut. Og det har jeg gjort flere ganger. Balanse mellom næring og ressurser er nevnt. Vi må nå innse at det ikke er statisk dette med kapasitetsbegrensninger. Når vi snakker om kapasitet må vi se denne kapasiteten i forhold til noe. Her ha vi vært alt for snevre. Vi har en rekke kommersielt utnyttbare fiske-slag. Flatfisk er kanskje den ressursen som på kort sikt er mest lovende. Dessuten er vi en genuin fiskeeksporterende nasjon. Mesteparten av det vi fisker skal vi eksportere til et kresent verdensmarked. Det er ikke mangel på forsyninger i dette markedet. Alle verdenshav bidrar med kvalitetsfisk og disse skal vi konkurrere med. Da har vi ikke noe annet å konkurrere med enn kvalitet og atter kvalitet. Det kan ikke gjentas ofte nok. Og det gjelder ikke bare de tradisjonelle produktene våre. Vi må gang på gang stille spørsmålet om vi lager de rette produktene. Ennå er det mye å hente inn. Utgangspunktene er markedets behov og evne til å betale. Stikkord er vertikal integrasjon – en sammenhengende linje fra operasjonene på fangstfeltet til det ferdige produktet som kunden skal kjøpe. Vi har flere positive erfaringer fra slike prosjekt der man har organisert seg i en sammenhengende kjede fra fisker, til kjøper, produsent og eksportør. Endelig må vi se på hvordan vi kan hjelpe naturen til å produsere grunnlaget for fiske og bosetting. Det er her den store satsingen på kulturbetinget fiske – havbeite – i 90-åra vil være banebrytende.

– Synes du det er utidig av Arbeiderpartiet i ettertid å slå på stortromma med milliardbevilgninger til fiskerinnæringen?

– Utidig, nei. Dette er tradisjonell AP-politikk i opposisjon. Men vi må jo spørre om hvorfor ikke disse pengene lå på bor-

det under budsjettbehandlingen. Ingenting har forandret seg siden da. Realitetene er de samme. Slikt kaller jeg ren overbudspolitikk. Mange av elementene AP har pekt på er imidlertid interessanne. Velkommen etter får jeg vel si. Nå mener plutselig AP det er viktig å stimulere til fiske på fjerne farvatn. Men hvorfor gikk da min forgjenger som fiskeriminister så kraftig imot nettopp dette? Det første jeg gjorde etter at jeg tok over var å legge om denne politikken. Det har resultert i optimisme i deler av havfiskeflåten. Det er helt naturlig for Norge å operere internasjonalt også på fangstsida. Vi driver forbilledlig internasjonalt innenfor shipping og jeg mener vi skal ha ambisjoner om å bli like dyktige på fiskerisektoren. Komme dit hen at Norge blir en modell for hvordan fiskerisektoren organiseres innen – og utenlands. Dersom vi ikke kan greie å være konkurransedyktige på fiskerisida så skjønner ikke jeg på hvilken sektor vi vil være i stand til det.

– Du går likevel inn for prisstøtte?

– Man kan jo ha ulike oppfatninger av om det er gunstig å drive med prisstøtte. Men når vi nå engang har en ordning som åpner for dette så må vi bruke den bevisst. Jeg legger opp til å bruke støttemidlene for 1990 på en måte som er ressursvennlig og motvirker tilbøyeligheten til å kaste ut mindre fisk fordi den er dårligere betalt. Dessuten skal den stimulere til økt bearbeidelse og dermed til sysselsetting. Det betyr i klartekst – kun støtte til småfalten fisk og frysing av filet i nåværende situasjon. Videre betraktelig støtte til fiske på alternative fiskeslag. Eksempler på slike er lange, brosme, steinbit og uer.

– Når fisk blir frihandel i EFTA er vel Norge forpliktet til å kutte ut store deler av fiskeristøtten?

– Dette er et interessant punkt. Helt siden etableringen av EFTA har det i prinsippet vært enighet om at fisk skal være frihandelsvare. Det nye nå er at vi forsø-

«Det må være en vei videre. Det er den vi skal peke ut.»

ker å bli enige om prosedyrer som sikrer at dette etterlevs i praksis. Denne måneden er det sendt ut et omfattende informasjonsmateriale til en rekke instanser i nærings- – både offentlig forvaltning og organisasjoner – der det er skissert hva dette går ut på. Det legges bl.a. opp til konsensus. Dersom medlemmene er uenige om en bestemt støtteordning er i henhold til regelverket, skal det ha oppsettende virkning på gjennomføringen. Bli tiltakene likevel gjennomført åpnes det for at støtten kan kreves tilbakebetalt. Dette vil medføre større disiplin i utformingen av selve støttetiltakene. For hele idéen bak disse prosedyrene er jo å forhindre at enkeltland omgår det man er blitt enige om. Nærlig at fisk skal være fri handelsvare og man skal unngå konkurransevridning. Det er naturligvis fristende for enkeltland å beskytte sin egen industri gjennom tiltak som ikke går på toll og handelsrestriksjoner, men som kanskje har samme effekt. I alle år har vi ment at det er i vår nasjonale interesse å ha et friest mulig regime med hensyn til flyten af fisk og fiskevarer. Nettopp fordi vi i så utpreget grad eksporterer varene våre.

Det er imidlertid enighet innen EFTA om at det skal være lov å gi statsstøtte. Vilkåret er at den ikke skal være konkurransevridende. Jeg tror det er nyttig å diskutere dette nå. Finne ut hvordan vi står i forhold til reglene og rette opp der det er nødvendig. Dersom vi ellers blir enige er det dessuten anledning til å ha overgangsordninger frem til 1993.

– Det har vanket mye ris i din korte tid som statsråd. Synes du det er urett-

«Nå mener plutselig AP at det er viktig å stimulere til fiske på fjerne farvatn. Men hvorfor gikk da min forgjenger som fiskeriminister så kraftig imot dette?»

ferdig å få skylden for en krise som vel er et nasjonalt anliggende?

– Det sier seg selv at en fiskeriminister som begynner i jobben i oktober 1989 ikke kan bære skylda for en utvikling som har pågått i 20–30 år. Men det er nå engang slik at når det oppfattes utad at en forvaltning har slått feil, så er det ministeren som representant for forvaltningen som får skytset mot seg, enten vedkommende har sittet i stolen lang eller kort tid.

– Du blir av mange oppfattet som en dyktig administrator, Jmfr. taklingen av algeoppblomstringen i Ryfylke der du som fiskerisjef koordinerte den lokale innsatsen?

– Det med god administrator er vel en overdrivelse. Jeg er egentlig en rotekopp

som har store problemer med å holde styr på papirer og denslags. Jeg er helt avhengig av å ha folk rundt meg som kan ta seg av det praktiske. Jeg tror likevel jeg har en viss evne til å ha oversikt over flere ting som pågår samtidig. Når det gjelder algeoppblomstringen i Ryfylke er dette et eksempel på en kompleks operasjon som krevde hurtig organisering. Selv om vi i Rogaland hadde erfaring med slikt fra tidligere. Oppblomstringen av chrysocromulina berørte imidlertid store deler av kysten og flere fylker var involvert. Denne siste, *prymnesium parvum*, blomstret kun i Rogaland. Det måtte handles fort. Hente inn biologer og andre forskere, transporten av vannprøver måtte organiseres og – ikke minst – informasjonsopplegget etableres. Det at alle involverte til enhver var oppdaterte i forhold til den reelle situasjonen så jeg som det viktigste. Mye skjedde på en gang, men i ettertid kan vi si at det gikk rimelig bra. Her er det imidlertid på sin plass å understreke det glimrende samarbeidet med Fiskeridirektoratet under denne aksjonen.

– Ville en høyreminister fra Nord-Norge ført samme fiskeripolitikk som Munkejord?

– Ja. Kan ikke tenke meg noe annet. Det som kjennetegner dette partiet er viljen – og forhåpentligvis evnen – til å se de store linjene og sammenhengene. Jeg kan ikke se at geografisk tilhørighet skal kunne rokke ved det, sier Svein Munkejord.

FG Per-Marius Larsen

13. Internasjonale Fiskerimesse:

Største i Aalborg noensinne

Det er stor interesse for den trettende Internasjonale Fiskerimessen. Den kommer til å bli den største som til nå er avviklet i Aalborg; 225 utstillere fra 14 nasjoner er påmeldt.

For å få plass til alle utstillerne arbeides det nå med å bygge en ny utstillingshall. Foreløpig er denne hallen bare et hull i jorden, men når messen tar til i oktober skal hallen være klar til bruk.

Fiskerimessene i Aalborg har vunnet ry som fiskernes egen messe; alt som har med utøvelsen av fiskeyrket skal i følge arrangøren være utstilt her.

Utstillingen hadde i 1987 18.000 besøkende.

Foreløpig et hull i jorden, men når den trettende Internasjonale Fiskerimessen tar til i oktober blir «nye hal 2» åpnet. Dansk Eksportforening har lagt beslag på samtlige kvadratmeter i den nye hallen.

Ny video om fiskerifagleg utdanning

Ein ny video om fiskerifagleg utdanning er ferdig i desse dagar. Filmen har tidlegare keeper i Tromsø idrettslag (TIL), Bjarte Flem, som gjennomgangsfigur. Den tek utgangspunkt i Flem sitt fatale sjølvsmål i fotballkampen mellom TIL og Sogndal, og samanliknar dette med dagens situasjon i fiskerinæringa. Bodska-pet er at ein er nøydd til å arbeide seg ut av dei vanskelege tidene og satse på ei framtid i fiskerinæringa. Næringa har behov for ungdom med kompetanse sjølv om det for tida er svikt i fiskeressursane.

Filmen gjev ein generell oversikt over kva tilbod som fins innan fiskerifagleg utdanning på vidaregåande plan. Opptaka er gjort ved tre ulike fiskerifagskuler, med stor geografisk spreiding. Opptaka til fiskeindustrifaga er gjort ved Statens fagskole for fiskeindustri i Vardø, og for fiske og fangst ved Fiskerifagskulen i Austevoll i Hordaland. Opptaka for havbruksutdanninga er gjort ved Nordland Fiskerifagsskole si avdeling på Ure i Lofoten.

– Vi håper at filmen skal verta mykje brukt i tida frametter for å motivera ungdom til å velje fiskerifag som vidaregåande utdanning, seier Bjarte Flem ved lan-

seringa av filmen. Han har sjølv satsa på fiskerifagleg utdanning, og arbeider no i Norges Sildesalgslag i Bergen.

Filmen er laga av KTV Film og Video, for Fiskeridirektoratet og Fiskerinæringens Utdanningssekretariat. Den vil bli distribuert til samtlige fiskerirettleiarar og fiskerifagsskolar, og kan fåast til utlån ved å vende seg til desse eller til Fiskeridirek-

Bjarte Flem studerer brosjyren som distribueres sammen med den nye informasjonsvideoen. Med seg har han (f.v.) Joseph Bløndal fra Fiskerinæringens utdanningssekretariat og Nils Torsvik fra Fiskeridirektoratet. Til høyre, Nils Arne Sæbø fra produsentselskapet.

toratet og Fiskerinæringens Utdanningssekretariat.

Positive bølger i Finnmark – mulighetenes fylke

På møte i Alta 6. januar blei fiskeriministeren presentert for planene om et prosjekt som kan resultere i økt lønnsomhet og bedre utnyttelse av de begrensede torskekvyotene. Allerede i år ønsker en å få gjennomført et opplegg der en ser på ulike fangstredskaper for levendefangst. Dersom det er mulig vil en også kunne utnytte loddetorsk, som er av dårlig kvalitet, og høyne kvaliteten gjennom oppfôring og sulting før slaktning for ferskt salg og eventuelt fôredling.

I prosjektet inngår alle ledd i produksjonen fra fangst, via oppdrett eller produksjon og til markedsføring og salg med oppfølging med kvalitetsundersøkelser og markedsoppfølging for å se hvordan produktene blir mottatt.

Munkejord var svært positiv til prosjektet, som han mener representerer genuin nytenking. En har her møtt utfordringene i fiskerinæringa på en kreativ måte og prøver å få maksimal utnyttelse av de knappe fiskeressursene. Han regner med at det vil være mulig å få til nødvendig fleksibilitet i håndteringa av fangstregelverk og regler om bruk av fisk til fôr.

Miljøet i Alta satte stor pris på den positive responsen, og håper på at de

nødvendige midler til gjennomføringa blir bevilga. Som Svein Munkejord sa, bør dette ses på som utgifter til inntekts ervervelse.

I løpet av dagen blei produktet presentert – både levende som på bildet, og fint dandert og servert de gastronomiske ganer.

Fiskeriminister Svein M. Munkejord og fiskerisjef i Finnmark, Jan Ingebrigtsen. Foto: Astri Pestalozzi.

Bacalao de Noruega:

Stadig et begrep i Portugal

Til tross for hard konkurranse fra land som Island, Canada og Danmark holder norsk klippfisk sin markedsandel i Portugal. I 1989 kom hver tredje klippfisk-kilo som ble konsumert i Portugal fra Norge. Men for klippfiskprodusentene i Norge er utviklingen i det portugisiske klippfiskmarkedet ikke bare positiv; en stadig større del av klippfisken importeres til Portugal som saltfisk. Det betyr mindre foredling og mindre penger på norske hender.

Portugal er den største klippfisk-konsumenten i verden. Landets ti millioner innbyggere konsumerer årlig seksti millioner kilogram klippfisk. Uansett sosial posisjon og familieøkonomi spiser alle portugisere klippfisk på julaften. Som fredagslunsj har klippfisken lange tradisjoner, og alle restauranter med respekt for seg selv har klippfisk i en eller annen variant på menyen.

Markedskampanje

Men som i andre land er det også i Portugal et generasjonsskifte knyttet til matvaner. Hamburger-kulturen brøyter seg vei. Kylling, som et billig alternativ, representerer også en konstant fare for klippfiskkonsumet. Denne trusselen mot norsk klippfisk kommer i tillegg til den harde konkurransen fra andre klippfisk-leverandører.

På dette grunnlaget gjennomførte UNIDOS (Norsk Klippfisk- og Saltfisknærings Fellesorganisasjon A/L) i 1989 en klippfisk kampanje på det portugisiske markedet. I tillegg til å være en holdningskampanje rettet mot klippfisk, særlig i forhold til ungdom, var målet for denne kampan-

jen å få portugisere til å spise norsk klippfisk kontra klippfisk fra andre land.

Effektiviseringsmidler ble bevilget, og etter råd fra det portugisiske reklamebyrået Park Publicidade ble kampanjen satt ut i livet. I tillegg til posters plassert på strategiske steder, ble TV benyttet i kampanjen. «Bacalao de Noruega» er et kjent begrep i Portugal, og det ble det også spilt på i kampanjen for norsk klippfisk.

Positivt

Resultatet for kampanje-året 1989 viser en positiv tendens for Norges markedsandel av klippfisk i Portugal. Selv om eks-

port av klippfisk ble ytterligere redusert med snau 2000 tonn, så økte eksport av saltfisk til klippfiskproduksjon med drøye 5000 tonn. Christian Caspersen i UNIDOS setter denne utviklingen direkte i sammenheng med kampanjen.

– Det er ingen tvil om at denne kampanjen har vært medvirkende til den økte etterspørselen etter saltfisk og klippfisk fra Norge, sier han, og legger til at denne tendensen også fortsetter i 1990.

– Klarer vi å skaffe midler til å følge opp kampanjen også i år, er det godt håp om at dette vil holde seg.

Beklagelig

– Vi er veldig godt fornøyd med hele kampanjen. Det er imidlertid beklagelig for norsk klippfisknæring at det er saltfiskeksporten, og ikke klippfiskeksporten som øker. Hovedsakelig skyldes dette at portugiserne kan tørke saltfisken billigere enn det vi er i stand til, sier Caspersen.

FG Arild Hamre

Norsk eksport av klippfisk og saltfisk til Portugal de siste 10 år*

KLIPPFISK	% av total torskeeksport fra Norge	SALTFISK	% av total torskeeksport fra Norge
1979: 4.069 tonn	16,0%	–	0,0%
1980: –	–	–	0,0%
1981: 5.906 tonn	31,2%	–	0,0%
1982: 6.249 tonn	34,1%	–	0,0%
1983: 5.999 tonn	39,7%	3.500 tonn	22,1%
1984: 11.710 tonn	75,0%	5.450 tonn	37,2%
1985: 4.290 tonn	29,8%	1.281 tonn	16,0%
1986: 5.800 tonn	44,9%	1.666 tonn	14,8%
1987: 5.581 tonn	48,5%	9.941 tonn	47,3%
1988: 5.464 tonn	53,0%	12.683 tonn	53,9%
1989: 3.659 tonn	33,2%	17.962 tonn	72,4%

* Tall fra Norsk Klippfisk- og Saltfisknærings Fellesorganisasjon A/L

Fiskeridepartementet har bestemt at adgangen til å oppta forskuddslån utvides fra 4 til 8 uker for 1. garantiperiode 1990.

Låntakere som har fått innvilget lån for 4 uker, kan søke om et tilleggslån på 4 uker.

De som ikke har søkt på ordinære vilkår for 1. garantiperiode, kan søke om forskuddslån på 8 uker ved første gangs søknad.

Regler fastsatt for selfangsten 1990

Fiskeridepartementet har fastsatt forskrift om regulering av fangst av sel i Vesterisen og i Østisen i 1990.

Det er forbudt å drive fangst av årets kull av unger av grønlandssel og klappmyss i Vesterisen. I Østisen, der Norge bare har kvote av grønlandssel, er det forbudt å drive fangst av årets kull av unger av denne selarten.

Det er forbudt å drive fangst av hunner av grønlandssel og klappmyss i kastele-

grene i Vesterisen, og av hunner av grønlandssel i kastelegrene i Østisen.

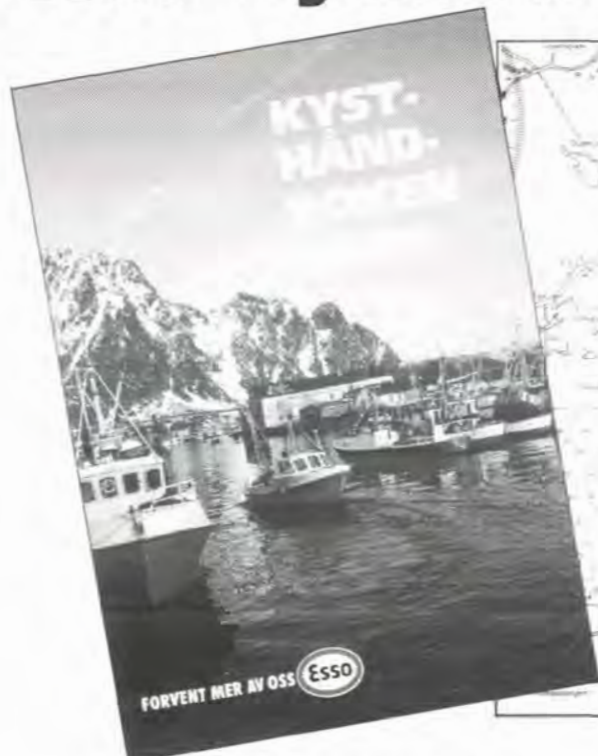
Norske fartøy kan i Vesterisen fange inntil 5.400 grønlandssel og inntil 19.500 klappmyss i Vesterisen og inntil 9.500 grønlandssel i Østisen.

Fangststart i Vesterisen er satt til 26. mars kl. 0700 GMT for klappmyss og 10. april kl. 0700 GMT for grønlandssel. I Østisen er fangststart 23. mars. kl. 0700 GMT. Fangsten i Vesterisen skal være avsluttet 5. mai kl. 2400 GMT. Dersom vær- og isforholdene tilsier det, kan fangstperioden forlenges inntil 20. mai kl. 2400 GMT for grønlandssel og 30. juni kl. 2400 GMT for klappmyss. Dersom vær- og isforholdene tilsier det, kan sovjetiske myndigheter forlenge fangstperioden til 10. mai kl. 2400 GMT.

Det er forbudt for fartøyene å gå fra Norge til fangstfeltene før 18. mars kl. 1800 norsk tid.

Fiskeridirektøren fordeler kvoten i Vesterisen og Østisen mellom de deltagende fartøyene. Fartøy som også deltar i fangst i Vesterisen, kan gi redusert kvote i Østisen. Fartøyene skal føre fangstbøker, som sendes til Fiskeridirektøren snarest mulig etter avsluttet fangst. Fiskeridirektøren kan som vilkår for tillatelse til å drive selfangst bestemme at fartøyet skal ha inspektør ombord.

Esso Kysthåndbok viser deg hvor

KRISTIANSAND S

Navn/Name: ESSO NORGE a.s.
Adresse/Address: Kildesandveien 4615 Kristiansand S
Tel./Tel.: (042) 22.170
Telex/Telex/Name:
Telefax: (042) 25.934
Kontakt/Contact: (042) 22.170
Kontaktpersoner/Contact persons: E. Sæviere (042) 22.170
 G. Jørgensen (042) 22.170
Kaianlegg/Quays: 1. og 2. kai (042) 22.170
 3. kai (042) 22.170
Tilgjengelighet/Availability: Marssesongen
Tankkapasitet/Tank capacity: MGO - 2.000 CBM - BFD
Pumpekapasitet/Pumping capacity: MGO - 50 LHM/1000
Slangekoplinger/Hose connections: GPV - TW - Alle typer
Sværtdjeler/Inlets: MGO og BFD
Leveringsmuligheter/Delivery possibilities: MGO og BFD
 P: Pipeline - MGO - oppfylt og
 P: Tankbil/Tank truck - Ikke tilgjengelig
 P: Løster/Barge
Leveringstider ved anlegg/Delivery at installation: Felle de
Overtid/Overtime: Blir belastet - Will be charged
Ferskvann/Freshwater: Tilgjengelig/Available
Minimumsnøtte/Minimum notice: Innen kontordl. / Within
Revidert/Revised: Desember/December 1989

Kyststrekningen: BODØ - TROMSØ

Fartøyen passere på tank og inn-
 til enkeltstasjon eller lagende selv-
Bodø: Kvalvika, ESSO NORGE
 TF: 081-63060
Ræst: A.S. Oiva TF: 088-96.194
Værey: Høman Fløkkvåg A.S.
 TF: 088-95340
Værøy: Ragnvagn Fiskevæn-
 TF: 088-95122
Mussund: I. Loftholm, A.S. Moss-
 Fiskevæn TF: 088-91.100
Svalbard: Kjøttmannen, L. Se
 Sommer A.S. TF: 088-700317
Myre i Vesterisen:
 Myrnesværet A.S. TF: 088-331
Arctelia: Arctelia Havn
 088-90 A.S. TF: 088-41544
Herstad: Sama, ESSO NORGE
 TF: 082-67155
Bolle: Botoyg A.S. TF: 082-961
Sarrefoss: Større Større
 TF: 089-61.28
Sommerøy: Bente Havn TF: 089-40202
Vergesøy: Henry Johansen
 TF: 083-88405

SVALBARD

Svalbard
 Longyearbyen, Store Norske
 S.K. A.S. Telex
 Longyearbyen, med Esso stasjon
Ny Ålesund, Svalbard
 Kings Bay, Kulkamp
 TF: 080-21.990

Har du fått Kysthåndboken 1990/91?
 Hvis ikke, spør etter den hos nærmeste
 ESSO-lager, kyststasjon –
 eller send kupongen til ESSO NORGE a.s.

Utsnitt av sjøkart viser
 den nøyaktige
 beliggenhet av de
 viktigste ESSO-stasjoner.

Alle nødvendige opplysninger, adresser,
 kontaktpersoner, kaianlegg, leverings-
 muligheter osv. er oversiktlig satt opp.

Prøvefiske ved Grønland

Fiskeridepartementet har bedt Grønlands Hjemmestyre om å få vite hvilke betingelser grønlandske myndigheter vil sette for et prøvefiske med linebåter etter brosme og lange ved Gønland. Hjemmestyret har overfor Norge åpnet mulighet for et slikt prøvefiske. Opplegget går ut på et biologisk overvåket norsk prøvefiske, der det også gis anledning til samarbeide med lokale fiskere på Gønland.

Fiskeridepartementet er spesielt interessert i hvordan man praktisk kan innrette seg for å gjennomføre et slikt fiske, og ber blant annet om å få avklart hvor fangstene kan leveres. I brevet til Hjemmestyret ber Fiskeridepartementet om at saken drøftes allerede før det planlagte nordiske fiskeriministermøtet på Island i slutten av februar. Dette fordi et forsøksfiske bør settes i gang i vår. Da er driftsforholdene de beste.

Lån og løyve

Merkeregisteret

Det opplyses nedenfor hvem som har fått ervervsloyme, fartøys navn og registreringsnummer, samt hvilke fangstløyve som er tildelt.

Brukte fartøy

Reder	Fartøy/Reg.nr.	Konsesjonstype
Atlas Polar A/S v/Torstein Henriksen Tromsdalen	Ole Nordgård T-6-T	Reke- og loddetrål
A/S under stiftelse v/Noralf Støbakk Godøy	Norørn M-1-G	Torsketrål
A/S under stiftelse v/Oliver Johnsen Toftsunet	Nygrunn N-4-AH	Trål
Oddvar Buvik Levangen	Senjafisk T-264-LK	
P/R v/Anton Landøy Værlandet	Greta Eline SF-148-A	Brislingfiske
A/S Tråldrift v/J. P. Kraknes Tromsø	Botrål IV N-1-BØ	Reketrål
Hasvik Havfiske- selskap A/S v/Oskar Pedersen Krokeldalen	Grønnes F-109-HV	Loddetrål

du kan bunkre langs norskekysten

SMØREOLJEBEFALING
For hoved- og hjelpemotorer

Generell oljebefaling:
EXXMAR 2TP eller EXX-
11-BE 3000. Se oljebefaling
oppsettet for SAE-grader.

NB!
Scania-motorer: see motor og
sammenheng med type D9-D11
respektive med motorstyrer
Sensitiv Exor 100, EXO 50
R18 DR 181-189, 110-150-40.

GM Detroit Diesel:
Type 6V-90 og 6V-100
Exor 100 (EXO) og EXO 50.

Caterpillar: som beskrevet
Exor.

OBS!
Kontrollere alltid anbefaltgrense
med oljehvittskubben og kont-
rollere trykkmåler med sikkerhets-
skiven og med Exor for kald-
startolje. Dermed det pålitelige
Bilolje (Bilolje) Exor 100
Exor-oppsettet for motorer.

Generell oljebefaling for bil-
bilmotorer, nødgeneratorene og
dieseldrivne pumpepumper
EXXMAR 11-BE 15W-40.

NB!
40 grader med nedtrykk, ikke
olje med lavere viskositetsindeks.

AUTODIESEL OG KULDE

Her finner du den oppdaterte informasjonen om alle ESSE's 101 salgsløysninger for alle ESSE's 101 salgsløysninger. Her finner du alle ESSE's 101 salgsløysninger for alle ESSE's 101 salgsløysninger.

Påfyllingspunkt	E. a. laveste brukstemp. °C	
	Fastolje	Vinterdiesel
0	-12	-24
10	-14	-27
20	-16	-30
30	-18	-33
40	-20	-35

TRONDHEIM 1990

	FEBRUAR	MARS	APRIL
1	100	100	100
2	100	100	100
3	100	100	100
4	100	100	100
5	100	100	100
6	100	100	100
7	100	100	100
8	100	100	100
9	100	100	100
10	100	100	100
11	100	100	100
12	100	100	100
13	100	100	100
14	100	100	100
15	100	100	100
16	100	100	100
17	100	100	100
18	100	100	100
19	100	100	100
20	100	100	100
21	100	100	100
22	100	100	100
23	100	100	100
24	100	100	100
25	100	100	100
26	100	100	100
27	100	100	100
28	100	100	100
29	100	100	100
30	100	100	100
31	100	100	100

Den nye Kysthåndboken er kommet - i praktisk lommeformat.

Her har du alle opplysninger du trenger om ESSO's 101 kyst- og salgsløysninger.

FORVENT MER AV OSS

Jeg ønsker Kysthåndboken tilsendt. Kupongen sendes: ESSO NORGE a.s., P&K avd., Pb. 350 Skøyen, 0212 Oslo 2.

Navn: _____

Firma: _____

Adresse: _____

Postnr./-sted: _____

Ullstendig fortegnelse over alle ESSO's 101 salgsløysninger, geografisk ordnet.

Oversikter over smørestandards for marineoljer, smøretabeller, smøremidler, analyser etc.

Tidevanntabeller for Bergen, Trondheim og Harstad.

J. 3/90

Forskrift om regulering av fisket etter reker i Nordsjøen/ Skagerrak i 1990.

J. 4/90

Forskrift om regulering av rekefisket ved Øst-Grønland i 1990.

J. 5/90

(J. 27/89 UTGÅR)

Norsk fiske i Færøysk sone i 1990.

J. 6/90

(J. 170/88 UTGÅR)

Forskrift om regulering av fisket etter brisling i EF-sona i Nordsjøen i 1990.

J. 7/90

(J. 142/89, J. 127/89 og J. 119/89 UTGÅR)

Forskrift om regulering av fisket etter makrell i Norges økonomiske sone, i EF-sonen, i internasjonalt farvann, i Færøysk sone og i Skagerrak i 1990.

J. 8/90

(J. 171/88 UTGÅR)

Forskrift om regulering av notfisket etter sei sør for N 62° 11,2' i 1990.

J. 9/90

(J. 55/89 og J. 215/89 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om forbud mot fiske etter norsk vårgytende sild med ringnot om dagen.

J. 11/90

Forskrift om regulering av fisket etter norsk arktisk torsk med konvensjonelle redskap nord for 62° N. br. i 1990.

J. 14/90

Forskrift om regulering av fisket etter hyse nord for 62° 11,2' N.br. med konvensjonelle redskap i 1990.

J. 15/90

Stenging av område i sovjets økonomiske sone for fiske etter torsk og hyse med trål.

J. 16/90

Forskrift om endring av forskrift om nattforbud mot tråling etter norsk vårgytende sild i nordland fylke

J. 19/90

(J. 206/89 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om adgang til å delta i fisket etter norsk arktisk torsk med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 1990.

J. 20/90

Forskrift om Forsøksordning for fiske i fjerne farvann.

J. 21/90

(J. 46/89 UTGÅR)

Forskrift om regulering av fiske etter kolmule i Færøysk fiskerisone i 1990.

J. 22/90

(J. 11/90 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift av 11. januar 1990 om regulering av fisket etter norsk arktisk torsk med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 1990.

J. 24/90

(J. 221/89 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift av 22. desember 1989 om regulering av garnfisket etter torsk, hyse og sei.

J. 25/90

Forskrift om industritrålfisket i Nordsjøen.

J. 26/90

(J. 34/89 UTGÅR)

Lisens for fiske i EF-sonen i 1990.

J. 27/90

J. 211/89

Endring av forskrift om forbud mot fiske etter sild i 1990 i visse områder i Troms, Nordland, Sør-Trøndelag og i Møre og Romsdal.

J. 28/90

(J. 49/89)

Kvoteartalen for 1990 mellom Norge og det europeiske fellesskap.

J. 29/90

(J. 22/90 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om regulering av fisket etter Norsk arktisk torsk med konvensjonelle redskap nord for 62° N.BR. i 1990.

J. 30/90

(J. 19/90 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om adgang til å delta i fisket etter norsk arktisk torsk med konvensjonelle redskap nord for 62° N. i 1990.

J. 31/90

(J. 112/90 UTGÅR)

Lov om endring av Lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v.

J. 32/90

(J. 29/90 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om regulering av fisket etter torsk med konvensjonelle redskap nord for 62° 11,2' N.br. i 1990.

J. 33/90

(J. 178/88 UTGÅR)

Forskrift om regulering av fisket etter rognkjeks i Finnmark, Troms og Nordland fylke i 1990

J. 34/90

(J. 84/89 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om seinotfiske. Stenging av område på kysten av Trøndelag.

Forskningsjef Gunnar Sætersdal:

Roper et varsko for utviklingen i den tredje verden

Tre ti-år har passert siden Gunnar Sætersdal ble engasjert i arbeidet med globale fiskeressurser gjennom FNs matvareorganisasjon, FAO. - Utviklingen gir dessverre liten grunn til optimisme, sier den tidligere direktøren for Havforskningsinstituttet til Fiskets Gang. Siden 1986 har Gunnar Sætersdal vært forskningssjef for «Dr. Fridtjof Nansen» programmet.

Det er som talsmann for verdens fattige kystnasjoner Gunnar Sætersdal roper et varsko. På Sætersdals vis skjer det lavmælt, men ikke uten tyngde. I tallrike notater, rapporter og foredrag har han gjennom årenes løp belyst de enorme utfordringer utviklingsregionene står foran når det gjelder fiskerit utvikling, forskning og forvaltning.

Han har heller ikke unnlatt å peke på det store ansvaret som hviler på de industrialiserte landene for å få til en bærekraftig utvikling i den tredje verden. Gjennom sin posisjon i Det Internasjonale Havforskningsrådet, har Gunnar Sætersdal bl.a. gått sterkt inn for å øke forskningssamarbeidet med fiskerit utviklingsnasjonene.

- Den store utfordringen i u-landssammenheng er å sette landene i stand til å utnytte sine egne ressurser, sier Sætersdal. - Bare på den måten kan utviklingslandene skape sysselsetting, og sikre inntekt og mattilførsel.

Krisen forsterket

- Derimot er det urealistisk å forvente at fiskerisektoren kan utvikles raskere enn samfunnene som helhet, fortsetter han, og viser til at den økonomiske og sosiale krisen i store deler av utviklingsregionene tvert i mot er blitt forsterket på 80-tallet. De fattige landene står m.a.o. lenger unna en løsning på problemene enn noen gang tidligere.

Opprettelsen av to hundre miles økonomiske soner skapte store forventninger blant verdens kystnasjoner. For de fattige nasjonene har imidlertid forventningene til det nye havrettsregimet i liten grad blitt innfridd, fastslår Gunnar Sætersdal.

De fattige er blitt fattigere, fastslår Gunnar Sætersdal.

- Utnyttelsen av fiskeressursene i utviklingsregionenes havområder pågår fremdeles i hovedsak med flåter fra industri-land, forteller han, og legger til at det ironisk nok er dette fisket som skaper de beskatningsproblemene utviklingslandene opplever.

Begrenset utbytte

- Kystlandenes utbytte av det fremmede fisket begrenser seg stort sett til inntekter av lisensavgifter, som kun utgjør mellom fem og ti prosent av førstehandsverdien. Det er også et paradoks når mesteparten av disse fangstene føres ut av områder som ofte er ernæringsmessige under-skuddsområder.

Gunnar Sætersdal har gjentatte ganger påpekt at heller ikke fiskeriforvaltningen i utviklingsregionene er kommet bedre ut som følge av det nye havrettsregimet. I den forbindelse viser han gjerne til våre egne forvaltningsproblemer.

- I det nordøstlige Atlanterhav er det i dag mer enn ti store og velutrustede fiskeriforsknings-institusjoner som tjener myndighetene og næringen i arbeidet med forvaltningen og fordelingen av ressurser som utgjør omlag 10 millioner tonn.

40 millioner tonn

- I utviklingslandene, som har forvaltningsansvar for en fangst på omlag 40 millioner tonn, finnes bare unntaksvis land med forskningsinstitusjoner med kompetanse og ressurser til på gjennomføre en forsvarlig forskning.

- For å bedre denne situasjonen må det satses på programmer for undervisning og opplæring. Dette vil ta meget lang tid. Det vil også forutsette en betydelig økonomisk utvikling før landene blir sjøhjulplne i denne forskningen. I mellomtiden vil landene kunne lide betydelige tap som følge av manglende styring, både i forvaltning og utvikling, frykter forskningssjef Gunnar Sætersdal.

FG Dag Paulsen

Utdanning er også bistand:

Til Norge fra Nicaragua – og hjem igjen

Manuel Moreno

I 1987 gikk Manuel Moreno fra Nicaragua ombord i «Dr. Fridtjof Nansen» for å delta under et kartleggingstokt langs kysten av mellom-amerika. I dag er han i ferd med å fullføre sin hovedoppgave i fiskeribiologi ved Universitetet i Bergen. Manuel Moreno er en av flere studenter fra utviklingsland som til enhver tid gjennomfører et høyere fiskerifaglig studium i Norge, takket være en stipendieordning som administreres av NORAD.

Som en fast regel deltar forskere fra nasjonale forskningsmiljøer under samtlige tokt «Dr. Fridtjof Nansen» gjennomfører. Ombord knyttes kontakter som i årenes løp har skaffet en rekke kandidater fra utviklingsland tilgang til et ti måneders kurs i fiskeribiologi ved Universitetet i Bergen.

Mangler utdanning

Blant de heldige som har fått fortsette studiet til hovedfagsnivå er altså nicaraguaneren Manuel Moreno, som tidligere har studert marinbiologi på Cuba.

– Nicaragua har kort og godt ingen tilsvarende utdanningstilbud innen fiskerifag, forklarer Manuel Moreno. – Landet har derimot et visst fiskerifaglig samarbeid med andre latin-amerikanske stater, som Peru og Mexico.

Manuel Moreno har nå vært ett og et halvt år i Bergen, og påstår at han trives til tross for travle dager. Sammen med to andre utenlandsstudenter har han fått tildelt leseplass i et kontor-fellesskap på Havforskningsinstituttet, der staben for «Dr. Fridtjof Nansen» programmet har sitt daglige tilhold.

Utfordring

– Oppholdet her er av stor betydning, sier Moreno. – Norge er et foregangsland innen fiskeriforskning, med muligheter innen data og teknologi jeg ellers bare kunne drømme om. Den store utfordringen blir å finne måter å anvende disse kunnskapene på hjemme, hvor tilsvarende hjelpemidler knapt eksisterer. Det har også vært lærerikt å knytte kontakter med et land med et høyt utviklet fiske.

Om situasjonen for fiskeriene i hjemlandet, forteller Manuel Moreno at disse i hovedsak har lagt nede siden revolusjonen i 1979.

– Den nicaraguanske fiskeindustrien var basert på forekomstene av reker og blekksprut, og fisket foregikk med amerikanske fartøy og teknologi. Som følge av USAs økonomiske sanksjoner og handelsblokade falt dette fisket raskt sammen, og Nicaragua har ennå ikke maktet å bygge opp en egen flåte. Inntil videre utnyttes ressursene av andre land gjennom lisenser, de viktigste er Japan og Honduras.

Gjennoppbygging

Manuel Moreno sier at myndighetens mål i første omgang er å gjenoppbygge fiskeriene til nivået før 1979. På grunn av de mange problemene landet står oppe i politisk, økonomisk og militært, tør han imidlertid ikke spå når dette kan bli mulig.

Selv er Moreno fast besluttet på å reise tilbake så snart eksamen er avlagt, for å ta fatt på de mange oppgavene som venter. – Til dette arbeidet håper vi på fortsatt støtte og bistand fra andre land, – blant dem Norge, avslutter han.

FG Dag Paulsen

«F/F Dr. Fridtjof Nansen» kartlegger fiskeressursene i Namibia

«Dr. Fridtjof Nansen» er nå i gang med kartleggingen av fiskeriresursene i Namibia. Arbeidet kom i gang den 25. januar, og toktet vil i første omgang vare ca. 2 måneder. De pelagiske bestandene over kontinentalsokkelen og skråningen vil bli undersøkt med akustisk metode. Dette arbeidet blir kombinert med tilfeldig fordelte bunntrålstasjoner for analyse av bunnfiskbestanden.

De viktigste fiskeslag utenfor Namibia er sardin, ansjos og hestemakrell (pelagiske) og lysing som står i kontinentalsokkelen. Bestandene har vært utsatt for et intenst overfiske i en årrekke, og sardinbestanden er sterkt redusert i forhold til bestanden tidlig på 70-tallet.

Namibia har inntil i dag kun erklært 12 miles økonomisk sone, og utenfor har det foregått et nesten fritt internasjonalt fiske i flere år. Forslaget til ny konstitusjon for et uavhengig Namibia ble nylig formelt vedtatt, og det er ventet at landet i nær framtid vil opprette to hundre miles økonomisk sone.

Toktprogrammet er utarbeidet i samarbeid med forskningsinstitusjoner i Namibia. FNs utviklingsprogram UNDP står som koordinator for utføringen. Ombord vil det delta lokale forskere og representanter for den nye administrasjonen (SWAPO) som står klar til å ta over, trolig i april-mai.

Toktleider i Namibia er Gunnar Sætersdal. Han har allerede vært flere ganger i landet i forbindelse med arbeidet i et FN-basert utvalg som bistår med planlegging for de fremtidige fiskerier i et fritt Namibia.

Senere i år skal «Dr. Fridtjof Nansen» gjennomføre ytterligere tre tokt i Namibia. Hvert av disse vil bli av fire ukers varighet.

Mange overraskelser når «Dr. Fridtjof Nansen» tråler i fjerne farvann. Kenya, Øst-Afrika 1982. Foto: Tore Strømme.

Norske fiskefartøy til Namibia?

Representanter fra Norske Fabrikkskips Forening har nylig vært i London for å drøfte mulighetene for fiske utenfor kysten av Namibia. Drøftelsene skjedde med representanter fra SWAPO, skriver «Fiskebåtrederen».

Det er særlig bestandene av hake og hestemakrell som gjør dette havområdet interessant. I 1989 var TAC for h.h.v. hake og hestemakrell 345.000 tonn og 400.000 tonn. I tillegg var det tillatt å fiske vel 100.000 tonn av andre bunnfiskarter og 400.000 tonn pelagisk fisk. Disse bestandene har til nå i all hovedsak vært beskattet

av spanske, russiske og sør-afrikanske fartøyer. Namibia har selv ingen mulighet til å fiske på disse ressursene.

I forbindelse med opprettelsen av to hundre miles økonomisk sone, er SWAPO i følge bladet svært interessert i et samarbeid med norske fiskeinteresser for å utvikle og få til en mer kontrollert utnyttelse av ressursene utenfor Namibia. Det vil også bli aktuelt å kombinere dette samarbeidet med et program for maritim opplæring i Namibia.

Avgjøres i nær framtid:

«Dr. Fridtjof Nansen» programmet kan bli avviklet

«Dr. Fridtjof Nansen» programmet har bidratt til at vi nå kjenner fordelingen av fiskeressursene i verdenshavene i grove trekk. I fortsettelsen er det ønskelig å gå tilbake for bl.a. å skaffe mer detaljerte opplysninger om sammensetning, tilgjengelighet og sesongmessige variasjoner i disse bestandene.

Det forteller forskningssjef Gunnar Sætersdal ved Havforskningsinstituttet, som har det faglige og operasjonelle ansvaret for gjennomføringen av «Dr. Fridtjof Nansen» programmet. Siden 1975 har det norske forskningsfartøyet under FNs flagg kartlagt fiskeressursene utenfor en lang rekke utviklingsland.

Spent stemning

I dag hersker en spent stemning blant de involverte i programmet, i påvente av at Departementet for utviklingshjelp skal fatte en beslutning om den framtidige driften av fartøyet. En negativ avgjørelse vil innebære at programmet avvikles.

– Det er mange grunner til at dette viktige arbeidet bør fortsette, sier Gunnar Sætersdal, som i sin tid som Havforskningsdirektør var med å gi aktiv fødsels-hjelp til det norske bistandsprogrammet.

Forhindret overinvesteringer

– Pålitelige ressursberegninger er en grunnleggende forutsetning for en forsvarlig forvaltning og utvikling av ressursene, sier han, og viser til at programmet allerede har forhindret en rekke overinvesteringer som følge av urealistiske eller direkte feilaktige ressursanslag.

Sætersdal peker også på at få utviklingsland har økonomi eller kompetanse til å utføre dette arbeidet på egen hånd. Derfor er det lagt opp til et bredt samarbeid med forskningsmiljøer, myndigheter og næring i de land som mottar hjelp.

Kompetansehevende

– Dette samarbeidet pågår både i planleggingsfasen og under oppfølgingen og presentasjonen av resultatene, og har en viktig kompetansehevende effekt, sier han.

Et biprodukt av «Dr. Fridtjof Nansen» programmet, er de taksonomiske studiene som er påbegynt de senere årene. De fleste utviklingsland mangler i dag en slik oversikt over de ulike fiskeartene, opplyser Sætersdal.

Oversikt over forskningsoppdrag i «Dr. Fridtjof Nansen»-programmet

Februar 1975–Desember 1987

Periode	Oppdrag	Periode	Oppdrag
Jul–Aug 1979	Oman and Aden Gulfs	Feb–Mar 1983	Gulf of Oman/
Feb 1975–Nov 1976	NW Arabian sea	Apr–Dec 1981	West-Africa
Jan–Jun 1977	Pakistan	Dec 1981–Apr 1982	West-Africa
Aug 1977–Jun 1978	Mozambique	Jun 1982	Tanzania
Jul 1978	Seychelles	Aug 1982	Kenya
Aug–Sep 1978	Sri Lanka	Sep–Oct 1982	Mocambique
Apr–Jun 1979	Sri Lanka	Nov–Dec 1982	Tanzania
Jul–Aug 1979	Oman and Aden Gulfs	Feb–Mar 1983	Gulf of Oman/ Pakistan
Sep–Nov 1979	Burma	May–Jun 1983	Kenya/tanzania Mocambique/ Madagaskar
Nov–Des 1979	Bangladesh	Aug–Sep 1983	Maldivene/ Pakistan/Iran
Jan–Feb 1980	Sri Lanka	Nov–Dec 1983	Gulf of Oman/ Oman Eez
Mar–Apr 1980	Burma	Jan–Mar 1984	Pakistan/S. Yemen/ Somalia/Ethiopia
May 1980	Bangladesh	Apr–Jun 1984	Oman/Iran/ Pakistan
Jun–Aug 1980	Malaysia/Thailand/ Indonesia	Aug–Sep 1984	S. Yemen/Somalia/ Oman
Sep–Nov 1980	Mozambique	Mar–Dec 1985	Congo/Gabon
Dec 1980	Kenya	Jan–1985–Jun 1986	Angola
Jan–Feb 1981	Oman and Aden Gulfs	Aug–Dec 1986	West-Africa
Mar 1981	Egypt	Feb–Dec 1987	Central-America
Mar 1981	Tunis		
Apr 1981	Algier		

Moden for utskifting

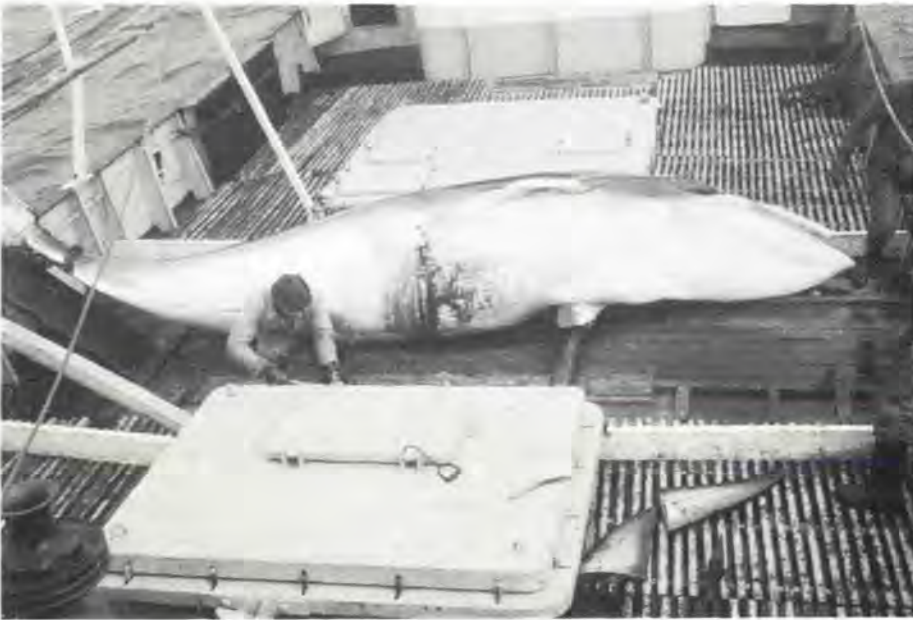
Den endelige beslutningen om bygging av et nytt fartøy vil ikke bli fattet før departementet har gjennomdrøftet «Dr. Fridtjof Nansen» programmet i forhold til de nye hovedprinsippene for norsk utviklingshjelp. Stemningen i NORAD er imidlertid optimistisk, etter at samtlige evalueringer av programmet har vært positive.

Til tross for relativ kort tærtid, skal fartøyet i dag være svært moden for utskifting. Årsaken er korrosjonsproblemer som følge av vedvarende høye temperaturer og vanskeligheter med å gjennomføre et forsvarlig vedlikehold.

Totale kostnader for bygging og drift av nytt fartøy i en ny femtenårs periode er anslått til 370 millioner kroner. Ved Havforskningsinstituttet er man klar til å gå i gang med prosjekteringen så snart en avgjørelse foreligger. Et nytt fartøy vil kunne stå klart til drift i 1992.

Konferanse om hvalfangst-samfunn i Nord Atlanteren

Av Johan H. Williams

En moral som sier at hvalfangst må stoppes fordi hval er hval, kan kun vokse frem i samfunn som har distansert seg fra realitetene med hensyn til hvordan mat produseres. Dette er bysamfunn i den rike verden som bygger sin velstand på vesentlig mer ødeleggende bruk av naturen enn den som kjennetegner de kystsamfunn som bl.a. fanger hval, sa Anne Brydon fra Montreal på konferansen om hvalfangst, som Senter for Nord-Atlantiske studier ved Århus Universitet arrangerte i januar.

På konferansen deltok politikere, byråkrater og forskere fra Canada, Danmark, Færøyene, Grønland, Island, Nederland, Norge, Storbritannia, Sverige og USA foruten representanter for hvalfangst-kommisjonen og andre internasjonale organisasjoner.

Greenpeace og WWF nektet å delta

Greenpeace og World Wildlife Fund boikottet konferansen med den begrunnelse at de øvrige inviterte foredragsholdere og debatt-deltakere altfor ensidig representerte hvalfangstinteressene.

Ved å utebli fra slike konferanser oppstår nettopp slik slagside som naturvern-

organisasjonene beskylder konferansen for å ha var, den generelle kommentar fra konferansens mer enn 100 deltakere.

Konferansens målsetting var å sette hvalfangsten inn i en sosial og kulturell dimensjon, og belyse hvordan fangst-samfunn i Canada, Færøyene, Grønland, Island og Norge har fått sin eksistens truet av at hvalfangstdebatten og de internasjonale reguleringer har vært styrt av mer eller mindre velfunderte biologiske vurderinger, samt en politisert Hvalfangst-kommisjon.

IWC setter vitenskapelige kunnskaper til side

Et nei-standpunkt mot hvalfangst fra et land som ikke selv fanger hval gir regjeringer med nasjonale miljøproblemer en positiv miljøprofil og avleder den nasjonale opinions oppmerksomhet på manglende aksjon nasjonalt. Sveits er et godt eksempel på disse landene, som heller ikke bidrar med vitenskapelig arbeid i Hvalfangst-kommisjonen, hevdet professor Milton Freeman fra Edmunton University i Canada.

Han viste også hvordan IWC i motsetning til Det internasjonale havforskningsråd ICES hadde utviklet seg fra en faglig, vitenskapelig til en politisk organisasjon der beslutninger som f.eks. hvalfangstmo-

– Sterke synspunkter og holdninger til hvalfangst kom fram under en konferanse i Danmark nylig.

ratoriet om stopp i all kommersiell hvalfangst, ble fattet mot rådgivningen fra den vitenskapelige komite.

Freeman viste hvordan IWC ble infiltrert av naturvernorganisasjoner som i perioden 1973 til 1983 rekrutterte en rekke nye nasjoner, uten befatning med hvalfangst, som medlemmer av IWC for å få flertall for et hvalfangstforbud. I denne perioden økte medlemstallet fra 16 til 40. Bl.a. som en konsekvens av dette er Hvalfangst-kommisjonen inne i en alvorlig økonomisk krise, fordi en rekke av disse nasjonene – uten noen som helst nasjonale interesser i hval – nå utelater å betale sin medlemsavgift, som i mange tilfeller tidligere har vært betalt av tredjeparter.

Hvalfangstforbud gir økologisk ubalanse og uforvarlig ressursforvaltning

Freeman påpekte det økologisk uforvarlige, i å plassere noen ressurser i en «helig» gruppe som ikke forvaltes ut fra biologisk og økologisk rasjonalitet. Å sette noen grupper, som f.eks. hval, utenfor en slik rasjonell forvaltning vil sette hele systemet i fare, hevdet Freeman.

Det er betegnende for forskjellen mellom IWC og ICES at i ICES deltar kun nasjoner med legitime regulerings- og beskatningsinteresser i de områder og på de ressurser organisasjonen arbeider med.

Amanuensis Alf H. Hoel fra Norges Fiskerihøgskole tok for seg IWC's politikk i relasjon til Norge og norsk fiskeriforvaltning. Hoel pekte bl.a. på at offentliggjorte forskningsresultater som viser at det er mellom 60.000 og 90.000 hval av de arter som tradisjonell norsk kysthvalfangst har beskattet, har stilt norske myndigheter i en alvorlig knipe. For USA truer fortsatt med sanksjoner i det man der baserer seg på hvalfangst-kommisjonens resolusjon – også m.h.t. forskningsfangst.

Hoel viste at med dagens norske ressursituasjon vil en fangstkvote på 1800 vågehval bidra med 10% økning av førstehåndsverdien og er således av vesent-

lig større økonomisk interesse enn i tidligere år med større torskekvoter i Barentshavet. På samme tid er en stor og økende hvalbestand i norske kystfarvann en økologisk trussel, og en ukontrollert hvalbestand vil være uakseptabelt for norske fiske. Hoel var av den oppfatning at sannsynligheten for, og eventuelle effekter av, en amerikansk handelsaksjon var liten og viste bl.a. til at anti-norskisk kampanjen i USA på 80-tallet hadde absolutt ingen betydning: Norsk eksport av fisk til USA økte kraftig fra 1982 til 1986.

Norge som nasjon er sterkt avhengig av, og får 30% av sine eksportinntekter fra de marine ressurser fisk og olje, og kan derfor ikke akseptere utenlandsk innblanding i ressursforvaltningen – det være seg oljeutvinning eller hvalfangst.

Søte seler og smarte hvaler

Finn Lynge, Grønlandsrådgiver i det danske Utenriksdepartementet, stilte spørsmålet hvorfor IWC var blitt befengt med naturvernorganisasjoner og politiske vedtak mens ICES kan jobbe vitenskapelig. I Hvalfangstkommisjonen tar forskere politiske standpunkter hevdet Lynge, som mente at det var i orden – men ikke som i IWC hvor de samme forskerne hevder at deres standpunkter er vitenskapelig basert.

Lynge påpekte at for internasjonal hvalforvaltning betydde forskningen for tiden ingenting – forskningen er kun noe du henger dine forutbestemte oppfatninger på, men disse holdningene endrer seg ikke uansett hvor mye vitenskapelig data du får.

Det man således trenger, med utgangspunkt i Lynges resonnement, er å anvende midlene til holdningspåvirkning, ikke til forskning.

Opinionen i mange land synes ikke man skal fange hval og sel. Hvorfor, spurte Lynge og svart selv, fordi «sel er søte og hval er smarte». Og når en masse mennesker mener det, så er det et politisk faktum. Og det er denne politiske realiteten som idag hindrer en økologisk rasjonell forvaltning av hvalressursene, ressurser som er en betydningsfull matressurs

i mange områder med marginale levevilkår for mennesker.

Britisk nei til opphevelse av hvalforbudet

Storbritannia vil gå imot opphevelse av hvalfangstmoratoriet om fortsatt forbud mot all hvalfangst på Hvalfangstkommisjonens møte i juli 1990, avslørte Martyn Ibbotson, som er Storbritannias visekommisær i IWC. Hans begrunnelse var at nye forvaltningsmetoder må utvikles og bestandsanslagenes pålitelighet bedres for hvalfangst på nytt kan gjenopptas.

Dette kom frem i konferansens avsluttende paneldebatt med deltakelse av hvalfangstkommissjonærene fra Danmark (Grønland og Færøyene), Storbritannia og IWCs svenske formann, samt formannen for det grønlandske fiskarlag m.fl.

Ibbotson kunne videre opplyse at Storbritannia var av den oppfatning at grindehval burde komme inn under IWC mandat og at Storbritannia ville arbeide for et forbud mot den færøyske grindehvalfangst, (som står for en tredjepart av kjøttforsyningen på øyene). Ibbotson kunne imidlertid opplyse at britiske myndigheter ikke vurderte offentlige sanksjoner mot færøysk fiskeeksport. På spørsmål fra den færøyske fiskeridirektør Kjartan Høydal hva det var som styrte ellers rasjonelle briteres standpunkter m.h.t. hvalfangst, svart Ibbotson at den britiske fiskeriminister måtte forholde seg til holdningene som hersker i hans valgkrets – for han hadde jo et gjenvalg til parlamentet å tenke på.

M.a.o. styres britisk hvalfangstpolitikk av stemningene i ministerens lokale valgkrets.

H.P. Rosing, som er Grønlands medlem i det danske folketing og tidligere president for Inuit Circumpolar Conference, påpekte at Storbritannia er det landet i Europa som mest aktivt søker å ødelegge livsgrunnlaget for grønlandere og andre samfunn rundt Nord-Atlanteren.

Pavia Nielsen fra Den Grønlandske fisker- og fangersammenslutning oppfordret til adopsjon av barn fremfor hval og pekte på det totalt uakseptable i at beslutninger, som direkte ødelegger mulighetene

for å overleve på Grønland, tas i en Hvalfangstkommisjon med medlemmer som overhodet ikke har noen som helst befattning med hval. Nielsen ønsket at disse beslutninger fattes i et forum mellom de land som har legitime interesser i forvaltningen av hvalbestandene. Han pekte også på at forurensningen fra europeisk og amerikansk industri er en vesentlig større fare for hvalbestandene enn dagens fangst.

Det kom også frem i debatten at USA på nytt, og nå like etter oljetankerkatastrofen i Alaska, planlegger et supertankskip som skal frakte olje fra Alaska mellom Grønland og Canada. Et lignende prosjekt er tidligere blitt sterkt angrepet p.g.a. de uoverskuelige miljøkonsekvenser dette kan ha bl.a. for hvalbestandene på Grønland.

Det kan synes som om det for USA, Storbritannia og andre aktive hvalfangstmotstandere er i orden at hvalbestandene utrykkes av alle andre årsaker – så lenge direkte fangst kan forbys.

Sverige, som har markert seg som svært aktiv motstander av norsk og islandsk hvalfangstpolitikk, var representert ved sin hvalkommisær Sture Irberger fra Miljødepartementet. Han er også formann for IWC og valgte å konsentrere seg om kommisjonen og ikke de svenske standpunktene. Irberger kunne opplyse at IWC var inne i en katastrofal økonomisk krise p.g.a. at en rekke medlemmer ikke betaler. Irberger ønsket å distansere IWC fra den kritikken som var fremmet: IWC har intet standpunkt – vedtakene i IWC er bestemt av hvilke standpunkter medlemslandene har.

Årets Hvalfangstkommissjonsmøte blir av stor betydning fordi hovedspørsmålet er om moratoriet om stopp i all hvalfangst skal oppheves, delvis oppheves, eller forlenges. IWCs møte avholdes i Nederland i juni/juli 1990.

Allerede i april møtes imidlertid hvalfangstnasjonene Canada, Færøyene, Grønland, Island, Norge og Sovjet i Tromsø for å drøfte forskningsresultater og andre hvalfangstspørsmål i Nord-Atlanteren.

Abonner på Fiskets Gang

RESSURSOVERSIKTEN 1990

Havforskningsinstituttets ressurser beskriver tilstanden i de viktigste fiskebestandene i våre farvatn. Bestandsvurderingene er basert på både egne undersøkelser og fellesundersøkelser med andre land. Dette er et stramt redigert utdrag fra årets ressursoversikt, der det er lagt vekt på å gjengi bestandsgrunnlaget.

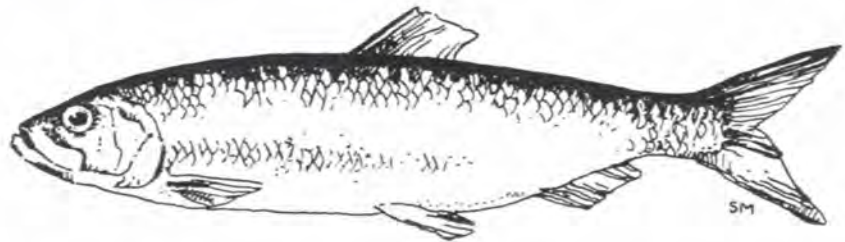
Norsk vårgytende sild

I fisket etter norsk vårgytende sild er det små fartøyskvoter og svært mange deltagende fartøyer. Det har i flere år blitt rapportert om uregistrert dødelighet i forbindelse med dette fisket. Det gjelder låssetting, kasting og slipping, sprenning av nøter, innmelding av norsk vårgytende sild som nordsjøsild, illegal omsetning osv. Disse forhold har medført en større fiske-dødelighet enn det som går fram av fangststatistikken.

Fig. 1.1.1 viser utviklingen i gytebestanden i perioden 1950–1988.

I 1988 rekrutterte hovedtyngden av den sterke 1983 årsklassen, og det ble registrert en betydelig vekst i gytebestanden. Vinteren 1989 ble gytebestanden målt til å være i størrelsesorden 1.5 millioner tonn, og over 90% av dette var sild av 1983 årsklassen.

Siden 1975 har en hver høst utført en akustisk mengdemåling av 0-gruppe sild i kyst- og fjordstrøk hvor det aller meste av sildeyngelen fantes i årene 1975–1982. I 1983 ble disse målingene utvidet til også å omfatte Barentshavet. Undersøkelsene har vist at årsklassen 1983 var særdeles sterk som 0-gruppe, men de påfølgende årsklassene er svake. Årsklassen 1989 er den nest sterkeste årsklassen i denne serien, men også den er langt svakere enn årsklassen 1983. På grunn av de svake årsklassene etter

1983 forventer en at rekrutteringen til gytebestanden fram til 1993–94 vil bli for liten til å kompensere for naturlig dødelighet. Gytebestanden vil derfor, selv uten et fiske, avta i de nærmeste år.

Vandringsveiene for norsk vårgytende sild er i dag forskjellig fra tidligere (Figur 1.1.2 og 1.1.3). Hoveddelen av bestanden overvintrer nå i tette konsentrasjoner i fjordene i Sør-Troms og nordlige Nordland (særlig Ofotfjorden). Tidligere skjedde overvintringen øst av Island. I midten av januar skjer utvandringen til gytefeltene. Hovedgyteområdene er kystbankene på strekningen Møre–Sklinna, men det er også en del gyting sør for Stadt. I 1989 ble det også for første gang på 30 år registrert gytende sild ved Karmøy. Imidlertid, sammenlignet med gytingen lengre nord så hadde gytingen ved Karmøy i 1989 antagelig begrenset omfang. Etter gyting beiter nå silda i mai–juli utenfor norskekysten mellom 64°N og 70°N, tidligere skjedde dette i områdene mellom Nord-Island og Jan Mayen. I august konsentrerer silda seg i havet vest av Vester-

ålen, før innvandringen til de overnevnte overvintringsområder skjer i september. Sommerutbredelsen av silda ble kartlagt på et tokt i juli–august.

Våren 1988 og 1989 ble det registrert store mengder sildelarver fra Møre og nordover langs kystbankene.

Anbefalte reguleringer

Det internasjonale råd for havforskning, ICES, anbefaler at gytebestanden av norsk vårgytende sild bør bygges opp til

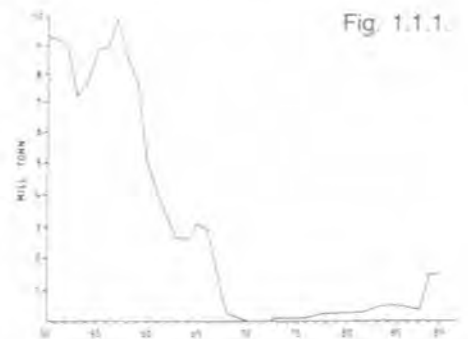

Fig. 1.1.1.

Fig. 1.1.2.

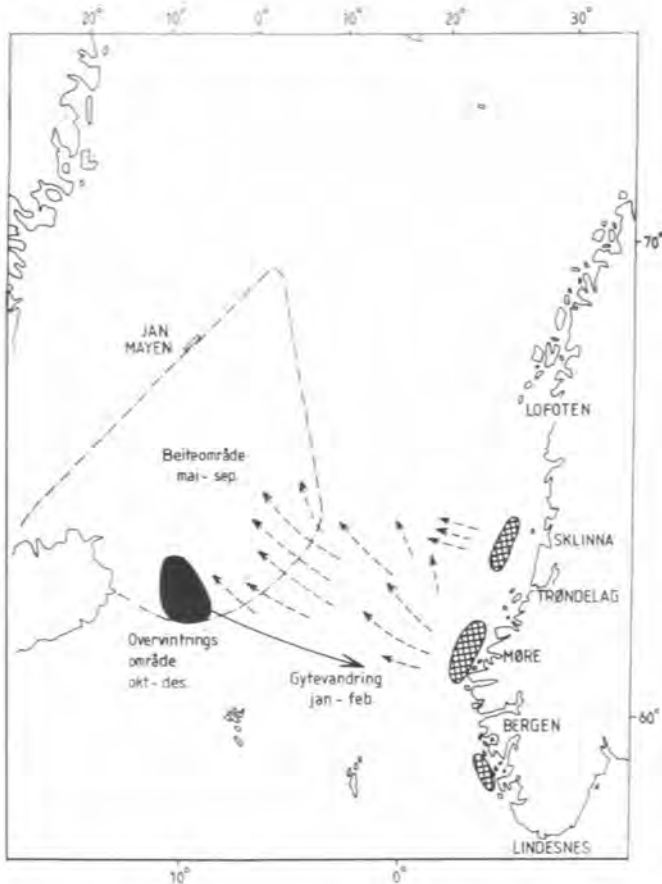
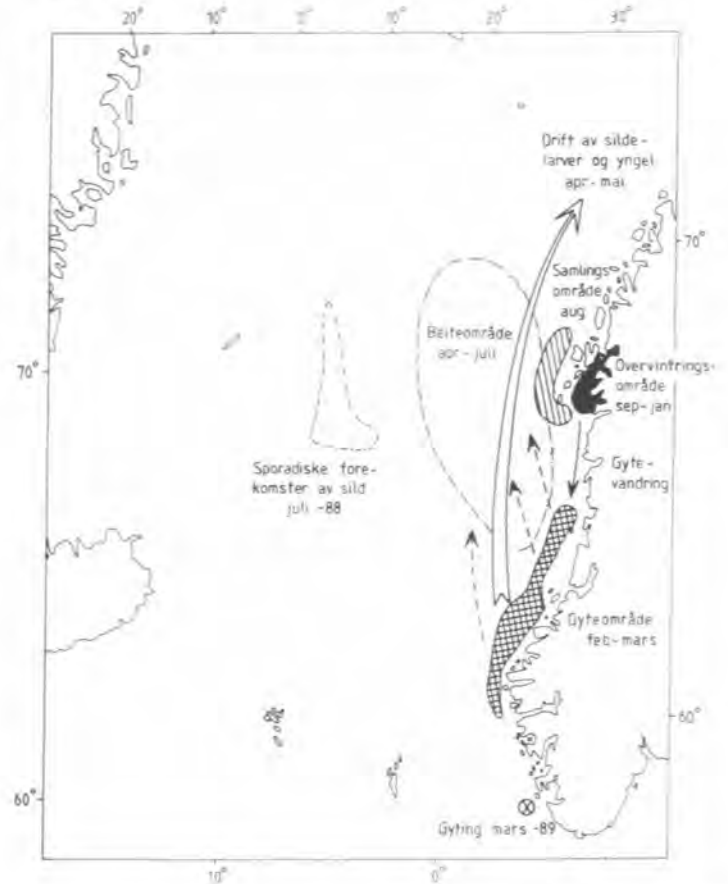

Fig. 1.1.3.

et nivå på minst 2,5 millioner tonn. Størrelsen av gytebestanden er for tiden bare 60% av gjenoppbyggingsnivået, og som tidligere nevnt venter man en nedgang i

gytebestanden i årene som kommer. ICES uttaler at det antagelig er urealistisk å anta at fisket blir stoppet, og at dersom det blir et fiske så må fiskedødeligheten

reduseres i forhold til 1989 slik at uttaket av bestanden (kvote pluss uregistrert fiske-dødelighet) i 1990 ikke må overstige 80 000 tonn.

SILD – i Nordsjøen

Den anbefalte og avtalte kvoten for 1988 var 530 000 tonn, mens nesten 700 000 tonn ble tatt. Dette er den høyeste fangst siden 1968. For 1989 var den avtalte kvoten 514 000 tonn, derav 166 000 tonn til Norge. Ved utgangen av oktober var praktisk talt hele den norske kvoten oppfisket. Andelen av stor sild i fangstene var i 1989 større enn tidligere år. Det betyr at uttaket av den yngste silda har vært lavere enn tidligere år.

I mai 1989 anbefalte ICES en kvote på 403 000 tonn for 1990. Samme fiskedødelighet (24%) i 1991 er beregnet å gi en fangst på 416 000 tonn. De tilsvarende prognoser for gytebestanden viser en vekst til 1,2 mill. tonn i 1990 og ingen betydelig endring i 1991.

Den avtalte kvoten for 1990 er 415 000 tonn, derav 120 400 tonn til Norge.

Skagerrak/Kattegat

Fangsten i 1988 på 333 000 tonn er den største som er registrert. Nesten 200 000 tonn av dette er ungsild fra Nordsjøbestanden.

Hovedproblemet i dag er det store ungsildfisket som særlig går ut over rekrutteringen til Nordsjøbestanden. Helt siden blandingskvoten for brisling/sild ble innført (1984) har målsetningen for reguleringene vært å trappe ned ungsildfisket. I stedet har det øket.

ICES-anbefalingen (mai 1989) for voksen sild er en kvote på 67 000 tonn for 1990.

Sild vest av 4°v.l.

Dette er en av de få sildebestander som ikke har vært overfisket de siste årene. Gytebestanden har derfor vokst godt, fra ca 150 000 tonn i 1983 til nesten 500 000 tonn i 1988. Årlig fangst har i denne perioden vært 40–80 000 tonn. Den norske kvoten for 1989 var 5 800 tonn. Foreløpige tall viser at 3 200 tonn ble tatt. Den norske kvoten for 1990 er 7 430 tonn.

MAKRELL

- i Nordsjøen og Skagerrak

Makrellfangstene i Nordsjøen og Skagerrak er vist i Tabell 1.3.1 for perioden 1981-1988. Ifølge tabellen er fangstene redusert med ca 25% fra 1987. Dette gir imidlertid ikke et riktig bilde for hva som er tatt i dette området pga. feilrapportering av fangststed. Makrellarbeidsgruppen (ICES) sier at av et kvantum på 377 000 t oppgitt tatt vest av 40 V var minst 180 000 t tatt i nordlige Nordsjøen. I 1986 og 1987 var henholdsvis 117 000 t og 148 000 t feilrapportert på samme

måte. Derved ble det totalt tatt vel 310 000 t i Nordsjøområdet, både i 1987 og 1988.

I 1988 ble det i alt tatt 295 000 t i nordlige, 6 400 t i sentrale - og 3 400 t i sørlige Nordsjøen. Dessuten ble det tatt 6 800 t i Skagerrak.

Det foreligger ennå ingen offisiell norsk eller internasjonal fangst statistikk for makrellfisket i 1989. Helt foreløpige tall tyder på at Norge har fisket vel 75 000 t i 1989.

Sommeren 1989 gjennomførte Havforskningsinstituttet en enkel eggundersøkelse i Nordsjøen, og gytebestanden ble beregnet til rundt 50 000 tonn. Fortsatt er gytebestanden altså på et lavmål. Både i 1988 og i 1989 gjorde 1987 årsklassen seg sterkt gjeldende i fangstene i Nordsjøen. Sannsynligvis var dette vestlig fisk, for 1987-årsklassen bidro bare helt minimalt til gytingen i Nordsjøen i 1989.

Tabell 1.3.1. Makrell. Fangst (tusen tonn) Nordsjøen og Skagerrak (ICES områdene IV, IIIa. Se s.4) 1981-1988.

Data er rapportert av Arbeidsgruppens medlemmer.

Land	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988 ¹
Belgia	0.1	0.1	0.1	0.1	-	+	+	+
Danmark	10.0	2.0	11.3	10.1	12.4	23.4	28.2	32.6
Færøyene	-	0.7	-	-	1.4	-	-	-
Frankrike	3.8	3.0	2.2	-	0.3	1.2	1.5	1.8
Forb.rep. Tyskl.	0.1	+	+	0.1	0.2	1.9	0.5	0.2
Irland	0.7	-	-	-	-	-	-	-
Nederland	1.7	0.4	0.9	0.3	0.7	1.9	2.8	2.6
Norge	28.3	28.0	24.5	27.3	30.8	50.6	108.3	59.8
Sverige	2.4	0.7	1.9	1.4	0.8	1.3	2.5	1.0
Storbr.(Engl. Wales) ..	6.5	+	+	+	0.1	+	+	0.2
Storbr.(Skottland) ..	10.6	+	+	+	+	0.5	19.3	0.6
Sovjetunionen	-	-	-	-	-	-	-	-
Ikke fordelt	3.2	0.5	0.1	0.2	3.7	7.4	10.8	29.8
Totalt	67.4	35.4	41.0	39.5	50.4	88.2	173.9	128.6

¹ Foreløpige tall

- vest for De britiske øyer

Den internasjonale fangststatistikken for 1989 er ikke klar ennå. I 1989 hadde Norge en kvote på 19 200 t i dette området. I henhold til fiskeritavtalen med EF kunne Norge fiske inntil 15 000 t i Nordsjøen nord for 59°N. Det ser ut for at Norge benyttet denne anledningen fullt ut.

Bestandsgrunnlaget

Hvert tredje år måles eggproduksjonen og derved også gytebestanden i det vestlige gyteområdet, sist i 1989. En helt foreløpig analyse av disse dataene gir en gytebestand på knapt 2 millioner tonn. I 1986 ble bestanden målt til 1.6 mill. tonn.

Veksten skyldes hovedsakelig at den sterke 1984 årsklassen har rekruttert gytebestanden.

Både 1985 og 1986 årsklassene er svake, men 1987-årsklassen er sterk. Derimot er det usikkerhet om størrelsen på 1988-årsklassen. På 0-gruppe stadiet så det ut for at dette var en sterk årsklasse, men den gjorde seg lite gjeldende i Nordsjøen sommeren 1989. De siste årene har det ellers vært vanlig at gode årsklasser av vestlig makrell allerede som ett år gammel fisk har gjort seg sterkt gjeldende i Nordsjøen om sommeren og utover høsten.

- i Norskehavet

Det norske makrellfisket i Norskehavet har vært økende utover i 80-årene. I 1986 og 1987 var tilgjengeligheten imidlertid dårligere her, og en god del fangster tatt i Nordsjøen ble feilrapportert til nord for 62°N. I 1988 og 1989 var tilgjengeligheten imidlertid god. I begge disse årene ble det meste tatt i området 620-63°30'ON og øst for 4°Ø.

Foreløpige tall tyder på at Norge fisket rundt 62 000 t i 1989.

Anbefalinger

ACFM anbefaler en TAC på 480 000 t vestlig makrell for 1990. Denne TAC gjelder for alle områder der det fiskes vestlig makrell, både vest av 4°V, Norskehavet, Nordsjøen og Skagerrak. For å begrense uttaket av gytebestanden i Nordsjøen som for tiden er svært liten, må sørlige og sentrale Nordsjøen være stengt hele året mens nordlige Nordsjøen åpnes for fiske 1. august 31. desember. I 80-årene har uttaket av vestlig makrell variert mellom vel 650 000 t og 545 000 t. I 1988 ble uttaket beregnet til knapt 625 000 t. Den

anbefalte TAC for 1990 på 480 000 t baserer seg på at det i 1989 totalt fanges 600 000 t vestlig fisk.

Taggmakrell

Det er noen år siden taggmakrell (hestmakrell) har vært med i ressurs oversik-

ten pga. at arten hadde liten betydning for det norske fisket. Imidlertid er vårt fiske trappet sterkt opp de siste årene.

Det norske fisket har stort sett foregått i Nordsjøen og Norskehavet.

På grunn av mangelfulle kunnskaper om biologi og vandringsmønster (be-

standstilhørighet) er det ikke mulig på biologisk grunnlag å gi noen anbefaling om fangstnivået i 1990 på denne komponenten.

LODDE

– i Barentshavet

Situasjonen synes lysere når det gjelder rekrutteringen til bestanden. 1988-årsklassen viser seg å være langt sterkere enn de tre foregående, og vil ved samme overleving som for 1986 og 1987-årsklassene alene bidra til en kraftig økning av den voksne bestanden i 1990–91. Imidlertid ser det ut til at 1989-årsklassen kan bli enda sterkere. Under et larvetokt i juni ble det observert larver over store deler av det sørlige Barentshavet, og mengden ble beregnet til å være omtrent på nivå med larvemengdene på begynnelsen av 80-tallet.

Under de internasjonale yngel undersøkelser i Barentshavet i august 1989 ble loddeyngel funnet i et sammenhengende område i hele det sørlige Barentshavet. Dette tyder også på at 1989 årsklassen kan bli bedre enn 1988 årsklassen. Beitepresset fra torsk har avtatt kraftig siden årene 83–86, og overlevingen har blitt langt bedre for loddeyngelen. Dersom de gunstige forholdene for overleving fortsetter, er det grunn til å tro at

loddebestanden innen rimelig kort tid kan være på samme nivå som den var før den sterke nedgangen startet.

Anbefalte reguleringer

For å sikre et størst mulig langtidsutbytte av bestanden har reguleringene siden 1979 hatt som mål å sikre at en tilstrekkelig stor del av gytebestanden fikk gyte til å sikre en brukbar rekruttering. Gytebestanden er langt under et ønskelig nivå selv uten noe fiske, og Det internasjonale råd for havforskning anbefalte derfor at det ikke skal fiskes lodde i Barentshavet i 1990.

– i Norskehavet

I Tabell 1.4.3 er vist fisket siden 1980, fordelt på land.

Tabell 1.4.3. Årlig fangst av lodde fra Island-Jan Mayen i årene 1980–89 (tusen tonn).

Land	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
ISLAND										
vinter	392	156	13	0	440	349	342	501	601	609
sommer	367	485		133	425	645	380	312	311	54
totalt	759	641	13	133		994	722	813	912	663
NORGE										
vinter							50	59	57	52
sommer	120	91		0	104	189	150	82	16	51
totalt	120	91		0	104	189	200	141	73	102
FÆROYENE										
	24	16		0	6	81	70	66	49	15
Andre										
		14	21	0	8					
Sum	917	769	13	133	980	1264	992	1020	1034	780

Tallene for 1989 er foreløpige.

Tabell 1.4.2 Akustiske målinger av loddebestandens størrelse og alderssammensetning om høsten i perioden 1973–89. (millioner tonn). I parentes er gitt gjennomsnittsvekt gram av fisken i hver aldersgruppe.

År	Alder			Sum	
	2	3	4	5	2 år og eldre
1973	2.3 (5.6)	0.8 (18.6)	0.4 (23.3)	0.006 –	3.5
1974	3.1 (5.6)	1.6 (9.1)	0.07 (21.2)	0.002 –	4.8
1975	2.5 (6.8)	3.3 (10.4)	1.5 (16.0)	0.01 (19.0)	7.3
1976	2.0 (8.2)	2.1 (12.4)	1.4 (16.4)	0.3 (18.2)	5.8
1977	1.5 (8.1)	1.7 (16.8)	0.9 (20.9)	0.2 (23.0)	4.2
1978	2.5 (6.7)	1.7 (16.5)	0.3 (20.7)	0.02 (23.1)	4.5
1979	2.5 (7.4)	1.5 (13.5)	0.1 (21.1)	0.0005 (28.7)	4.1
1980	1.9 (9.4)	2.8 (18.2)	0.8 (24.7)	0.0006 –	5.5
1981	1.8 (9.4)	0.8 (17.0)	0.3 (23.3)	0.008 (28.7)	3.0
1982	1.3 (9.0)	1.2 (20.9)	0.05 (24.9)		2.5
1983	1.9 (9.5)	0.7 (18.9)	0.01 (19.4)		2.6
1984	1.4 (7.4)	0.9 (18.2)	0.1 (27.1)		2.4
1985	0.4 (8.2)	0.3 (13.0)	0.01 (15.6)		0.7
1986	0.04 (11.7)	0.04 (14.3)	0.002 (16.0)		0.08
1987	0.02 (12.2)	0.001 (14.0)	0.0003 –		0.02
1988	0.4 (12.3)	0.004 (17.1)			0.4
1989	0.2 (12.4)	0.03 (22.8)			0.2

Reguleringer

For perioden august–november 1989 hadde det internasjonale havforskningsrådet anbefalt en kvote på 900 000 tonn. Ny anbefaling for desember 1989 mars 1990 skulle gis etter et islandsk tokt i november 1989. Ekstremt vanskelige værforhold har imidlertid gjort at man ikke har fått gode målinger av bestandens størrelse, og når dette skrives er det fremdeles usikkert hvor stor kvote som blir satt for vinterloddefisket.

Anbefaling for høsten 1990 vil bli gitt senere.

KOLMULE

I 1988 ble det i det internasjonale fisket på kolmule landet totalt 553 400 tonn av 14 nasjoner. Det er ca. 111 000 tonn mindre enn i 1987, og er det laveste nivået i den siste 10-årsperioden.

Bestandsgrunnlag

Våren 1989 ble det gjennomført akustiske målinger på kolmulas gytebestand i området vest for De britiske øyer, med dekningen fra eggakanten sydvest av Irland til området mellom Færøyene og Shet-

land. Kolmulas utbredelse og tetthet var mye lik situasjonen i 1988 med forekomster langs eggakanten og vestover mot Rockallbanken. Slik utbredelse over dyp-havet har tidligere ikke vært registrert i samme omfang.

De høyeste konsentrasjonene ble imidlertid funnet langs eggakanten også i år. Det var i vestkant av Porcupinebanken i månedskiftet mars/april og syd for St. Kilda i midten av april (Fig.1.5.1).

De akustiske målingene viste et mengdeforhold av kolmulebestanden på samme nivå som i 1988. Disse resultatene

sammen med resultater fra andre nasjoners undersøkelser og data fra det internasjonale fisket, dannet sammen med materiale fra tidligere år, grunnlaget for den internasjonale arbeidsgruppens videre analyse av bestanden. Gytebestandens størrelse i 1989 ble således beregnet til 4,5 mill. tonn, dvs. på samme nivå som den har vært siden 1986. Med samme fangst-innsats og tilsvarende fiske-dødelighet som før, vil gytebestanden imidlertid gå noe ned i de neste årene.

De rike årsklassene fra 1982 og 1983 som i den senere tid har bært oppe fisket, er nå henholdsvis helt og delvis ute av bestanden. I 1989 var det 1986-års-klassen som var den sterkeste årsklassen, dvs. at treåringer var de mest tallrike i gytebestanden mot femåringer ett år tidligere.

Siden 1983 har det ikke kommet inn noen nye sterke årsklasser, men i november 1989 ble det registrert 0-gruppe kolmule langs norskekysten fra Røstbanken til Skagerrak. Det gjenstår imidlertid å se i hvilken grad denne årsklassen vil prege kolmulebestanden i de nærmeste årene.

Reguleringer

Det internasjonale råd for havforskning anbefaler at fiske-dødeligheten blir holdt på nåværende nivå tilsvarende en totalfangst av kolmule fra den nordlige bestanden på 600 000 tonn i 1990.

Tabell 1.5.1.

Totalfangst av kolmule i tonn 1988, fordelt på nasjon og område.

	Ved Færøyene og vest av De brit. øyer	Nordsjøen (bifangst)	Norskehavet	Sydlig område (Biscaya)	Total
Danmark	797	18 114			18 911
Den tyske dem.rep.	4 663		3		4 666
Forb.rep. Tyskland	600	280			880
Færøyene	79 339	492			79 831
Irland	245				245
Nederland	800				800
Norge	208 416	24 898			233 314
Polen			10		
Portugal				5 979	5 979
UK (Engl. & Wales)	3				
UK (Skottland)	5 068	100		12	5
Sovjetunionen	121 705		55 816		177 521
Spania				24 847	24 847
Sverige		1 226			1 226
SUM	421 636	45 110	55 829	30 838	553 413

Kilde: Rapport fra ICES' arbeidsgruppemøte i 1989.

Brisling

- i Nordsjøen

De internasjonale ungfiskeundersøkelsene i februar 1989 viste en sterk 1988 årsklasse. Mest var det i Tyskebukta. På grunnlag av disse observasjonene, var det ventet at fangstene i 1989 ville bli betydelig større enn i det foregående år. Fullstendige fangstdata foreligger ikke foreløpig, men samlet fangst i 1989 blir større enn i 1988, og det er 1988-årsklassen som dominerer. Det norske fangstkvantumet i 1989 var bare 150 tonn.

Norske fiskere kan i henhold til fiskeavtalen mellom EF-kommisjonen og Norge ta 2 000 tonn brisling i 1990 i EF-sonen i Nordsjøen. Selv om 1988 årsklassen er svakere enn tidligere antatt, kan brislingen i enkelte områder opptre konsentrert, og dette vil sporadisk kunne gi brukbare fangster for norske ringnotfartøy.

Skagerrak - Kattegat

Også i dette området har brislingfangstene avtatt gjennom 1980-årene. Fangsten i 1988 er beregnet til bare 8 500 tonn. Dette er rundt 10% av fangstnivået i siste halvdel av 1970-årene. Fangststatistikken er imidlertid usikker. Brislingen taes i stor utstrekning som bifangst i et småsildfiske med trål.

Flere forskningstokt mellom august 1988 og desember 1989 viser at brislingbestanden i dette området er minimal, og 1988-årsklassen er blant de svakeste som er registrert siden 1974. Fangsten i 1989 er ventet å bli på nivå med 1988, og ut fra den generelle bestandssituasjonen er det ikke sannsynlig at fangstgrunnlaget blir bedre i 1990.

Det norske brislingfiske foregår i Oslofjordsområdet og i fjorder på Skagerrakkysten, og fangstene leveres til hermetikk. I 1988 ble det fisket 300 tonn og i 1989 1070 tonn.

Brislingfiske i Skagerrak, der norske fiskere har adgang til å fiske, er regulert ved årlige avtaler mellom EF (Danmark), Sverige og Norge. For 1989 var det avtalt en totalkvote på 80 000 tonn «brisling» hvorav Norge disponerer 6 000

tonn. Avtalen spesifiserer imidlertid at «brisling» også skal omfatte småsild, og med den rådende bestandssituasjonen vil industrifangstene i det alt vesentlige bestå av småsild.

Det er foreløpig (årsskiftet 1989/90) ikke inngått «Skagerrak-avtale» for 1990, men det er rimelig å anta at kvoten som avsettes for Norge ikke vil begrense det tradisjonelle fisket i fjordene.

Fjorder, Vest-Norge

I 1988 ble det fisket 4 900 tonn (288 900 skj) brisling i fjordene mellom Lindesnes og Stadt. Dette er omtrent på nivå med gjennomsnittet for de siste 10 år. Fangsten i 1989 ble langt dårligere. Etter de foreløpige fangstoppene blir årsfangsten 2 600 tonn (153 200 skj). Fangstkvantumet er noe mindre enn det som var

ventet på basis av Havforskningsinstituttets prognose («Fiskets Gang», Nr 4, 1989), og Fangstmulighetene i 1990 ser ut til å bli bedre. Siste års undersøkelser gir grunnlag for å anta at fangstkvantumet i fjordene sør for Stadt for 1990 vil kunne bli minst på nivå med 1988.

Polartorsk

Fram mot slutten av 70-årene var bestanden av polartorsk sannsynligvis liten. I 80-årene har det imidlertid vært flere år med god rekruttering, og bestanden er derfor gradvis blitt større. Særlig årsklassene 1985 og 1986 har vært tallrike på 0-gruppestadiet. Under 0-gruppeundersøkelsene i august 1989 hadde polartorskkyngelen som vanlig en delt utbredelse på et østlig og et vestlig område. Tett-heten var lave, og den beregnede mengdeindeksen var noe lavere enn den i 1988, og bare ca halvparten av den i 1985 og 1986.

Under flerbekstandstoktet i Barentshavet høsten 1989 ble de tetteste forekomstene av polartorsk funnet på omtrent 38,0 østlig lengde, men tette konsentrasjoner ble også funnet sør av Svalbard. Et akustisk estimat viste at bestanden har tatt seg noe opp igjen siden undersøkelsene i 1988, til ca 340 000 tonn. Det er spesielt 1988 årsklassen som bidrar til denne økningen. Den forventede økning i bestanden som følge av tilveksten av 1985 og 1986 årsklassene har likevel ikke slått til, og det er svært lite eldre fisk i bestanden. Den naturlige dødeligheten, som økte fra

ca 60% pr år til over 90% fra 1986-87 til 1987-88, er på basis av data fra 1988 og 1989 beregnet til 70-80%, altså en viss nedgang. Det er all grunn til å tro at denne endringen i naturlig dødelighet gjenspeiler endringer i beitepresset fra torsk.

Reguleringer

Det er fra norsk side ingen spesielle reguleringer for polartorsk.

Norsk-arktisk torsk

Høsten 1986 ga våre undersøkelser høy tallrikhet for årsklassene 1982-1986. Basert på historiske data for vekt pr. aldersgruppe og tidligere antatt naturlig dødelighet var det stor sannsynlighet for at bestanden ville kunne øke i årene fremover. En fornyet vurdering av tilgjengelige data førte høsten 1987, 1988 og 1989 til at styrken på de nevnte årsklasser ble betydelig nedjustert år for år.

Tross nedjusteringen ble 1983-årsklassen fortsatt regnet som sterk i 1989 mens de andre var blitt redusert til under middels styrke. Reduksjonen i antallet av disse årsklasser skyldes flere forhold. En del kan tilskrives økt beiting på 1984-1986 årsklassene fra eldre torsk (kannibalisme). En tilvekst hos torsk på bare 50% sammenlignet med prognosen fra 1986 medførte at et høyere antall fisk måtte fiske for at totalkvoten kunne tas. Det kan

heller ikke sees bort fra at det omfattende utkast av småfisk som foregikk i 1986-1987 medvirket til reduksjonen i årsklassenes styrke.

Reduksjonen i tilveksten synes å ha stoppet i 1988, og i bestandsberegningene for årene 1989-1991 ble det lagt inn en ventet økning i tilveksten hos torsk. Den ventete økning i tilveksten synes å kunne settes i sammenheng med bedre temperaturforhold i Barentshavet og større tilgjengelighet av lodde.

Etter at bestanden hadde nådd et bunnivå i 1983 på ca. 760 000 tonn, økte den til nær det dobbelte i 1986, nær 1.5 millioner tonn (Fig.2.1.2). I de følgende årene har den avtatt år for år, og i 1990 er den ventet å være nær 700 000 tonn.

Gytebestanden var i årene 1982-1983 på mellom 300 og 400 000 tonn. I årene 1984-1987 varierte den rundt et gjennomsnitt på ca. 270 000 tonn. De siste beregningene antyder en reduksjon for

årene 1988 og 1989, og i 1989 var den nede på 150 000 tonn, det laveste nivå som er registrert. I 1990 er det ventet en økning på ca. 20%, til 180 000 tonn, og bestanden må få anledning til å vokse ytterligere (Tabell 2.1.4). Det er derfor helt nødvendig at de allerede kjente 1983-1989-årsklasser utsettes for en lav beskatningsgrad i de kommende årene. Følges ikke dette råd, vil gytebestanden kunne bli så liten at de fremtidige årsklasser av den grunn vil kunne bli fattige.

I de råd som har vært fremsatt av Det internasjonale Råd for havforskning har intensjonene i en rekke år vært å redusere beskatningsgraden så raskt som mulig til Fmax-nivået. Rådet har innsett at reguleringsmyndighetene ikke ville være i stand til å redusere beskatningsgraden til Fmax fra et år til det neste. Av den grunn har det vært vist et alternativ hvor beskatningsgraden blir redusert over to år, omtrent like mye hvert år. Den siste analysen har imidlertid vist at beskatningsgraden

har holdt seg på et høyt nivå, og i 1987 var den kommet opp på det høyeste nivå som er registrert. For de etterfølgende to år er det observert en viss reduksjon.

Da beskatningsgraden F_{max} forandrer seg med veksten hos fisken og beskatningsmønsteret har Det internasjonale Råd for havforskning reist tvil om F_{max} er det mest tjenlige referansepunkt for utarbeidelse av forslag til totalkvote for det kommende år. En analyse av rekrutteringen i forhold til gytebestanden bakover i tida gir et referansepunkt kalt F_{med} . Dette korresponderer med et nivå av beskatningsgraden hvor rekrutteringen i halvparten av årene har vært tilstrekkelig til å balansere dødeligheten. Velger myndig hetene å stabilisere beskatningsgraden på F_{med} -nivået som er noe høyere enn F_{max} , vil det være 50% sjans for at bestanden vil bli opprettholdt. Denne sjansen øker til 90% dersom det velges å stabilisere beskatningsgraden på F_{low} -

Tabell 2.1.4. Norsk-arktisk torsk. Prognoser for totalbestand, gytebestand og ventet fangst ved forskjellige forvaltningsstrategier. Alle kvanta i tusen tonn.

Forvaltningsstrategi	$F_{max}=0.28$			$F_{low}=0.32$			$F_{med}=0.46$			$F_{89}=0.68$		
	Total best.	Gytebest.	Ventet. fangst.	Total best.	Gytebest.	Ventet. fangst.	Total best.	Gytebest.	Ventet. fangst.	Total best.	Gytebest.	Ventet. fangst.
1989	746	150	330	746	150	330	746	150	330	746	150	330
1990	689	181	134	689	181	172	689	181	233	689	181	312
1991	795	259		755	238		692	205		610	163	

nivået hvor rekrutteringen har vært tilstrekkelig til å balansere dødeligheten i ca. 9 av 10 år. Sannsynligheten for at bestanden skal avta ved dette beskatningsnivå er liten og en økning i bestanden er langt mer sannsynlig.

Det internasjonale Råd for havforskning har i årets anbefaling gjentatt at det vil være en bedre langsiktig målsetting å stabilisere beskatningsgraden på F_{med} enn F_{max} -nivået. Da situasjonen for be-

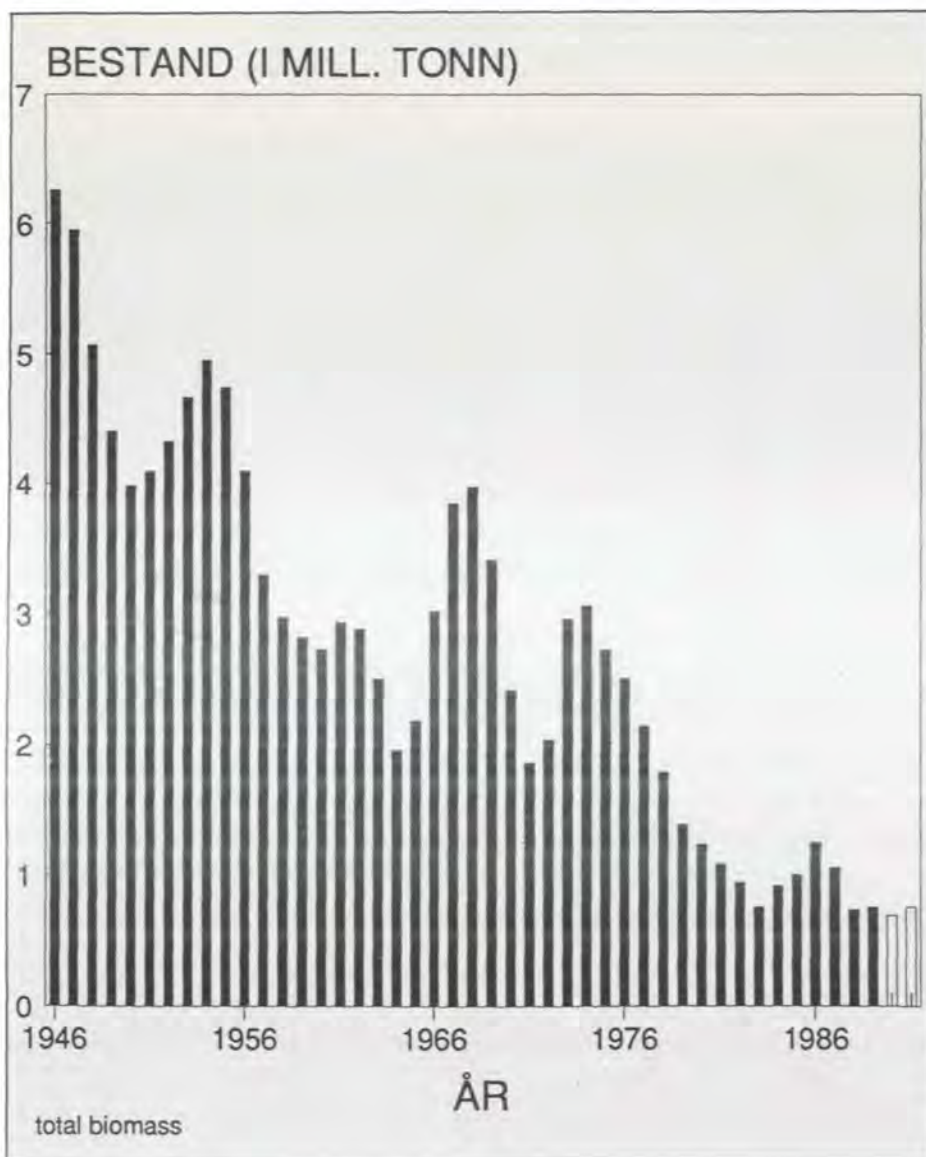
standen er så kritisk som antydnet, med ventet rekruttering fra bare fattige årsklasser de nærmeste årene, vil det være behov for å redusere beskatningsgraden ytterligere for å sikre en gjenoppbygging av bestanden. Av denne grunn anbefalte Det internasjonale Råd for havforskning at totalkvoten for 1990 ble satt til 172 000 tonn, svarende til en beskatningsgrad på F_{low} (Tabell 2.1.4). En reduksjon av beskatningsgraden til F_{max} ville ha gitt en ventet fangst på 134 000 tonn og en høyere gytebestand og totalbestand i 1991 og fremover.

Norge og USSR er blitt enige om å sette totalkvoten for norsk arktisk torsk i 1990 til 160 000 tonn, Murmansk-torsk inkludert, men eksklusivt 40 000 tonn norsk kysttorsk. Dette innebærer at totalkvoten ble satt 12 000 tonn lavere enn anbefalingen fra Det internasjonale Råd for havforskning. Tross dette må det regnes med at fangstkvantumet av norsk-arktisk torsk vil kunne bli overfisket med 10–15 000 tonn, dersom den avtalte kvoten for norsk arktisk torsk og kysttorsk blir tatt. Dette skyldes at 20–25 000 tonn av norsk kysttorsk vil bli overført til norsk arktisk torsk.

Forhandlingene mellom Norge og Sovjetunionen resulterte i at Norge fikk overført 20 000 tonn fra den sovjetiske kvoten i 1990, hvilket medfører at norske fiskere disponerer 113 000 tonn, med 40 000 tonn kysttorsk inkludert. Sovjetiske fiskere disponerer 73 000 tonn. Til tredjelandsfiske er avsatt 14 000 tonn, hvorav 6 400 tonn er reservert for tredjelandsfiske i fiskevernsonen ved Svalbard. Resten av tredjelandskvoten skal dekke deres fiske i norsk og sovjetisk økonomisk sone. I henhold til de norske reguleringer er det blitt reservert 88 000 tonn til konvensjonelle redskaper, og 25 000 tonn til trålerne.

Den fastsatte totalkvoten innebærer at beskatningsgraden må reduseres med 47% fra 1989 til 1990. Hva dette vil medføre i redusert fangstinnsetts for de enkelte flåteenheter, er ikke mulig å antyde under de rådende forhold. Mye vil avhenge av den geografiske fordeling av fisken, dens tilgjengelighet og det norske reguleringsopplegget, både under skreifisket og ungtorskfisket langs Finnmarkskysten. Den ventete økning av gytebe-

Fig. 2.1.2.

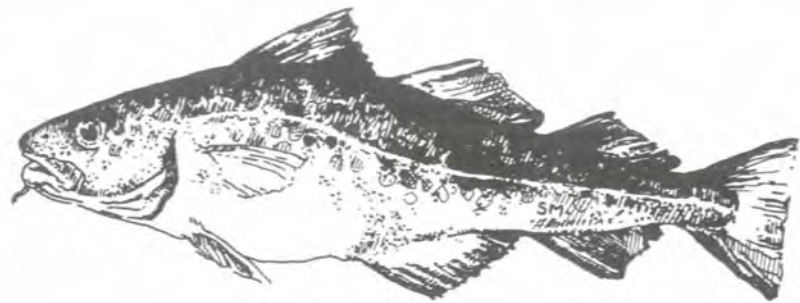

standen på 21% (Tabell 2.1.4) vil bety økt tilgjengelighet av skrei i norske kystfarvann om vinteren. Selv om den umodne komponent av forskebestanden ventes å bli redusert med ca. 15%, vil samling av fisken langs Finnmarkskysten bety høy tilgjengelighet av fisk, særlig om våren. Samlet vil dette kunne medføre at fangst-innsatsen til de konvensjonelle redskaper må underlegges sterke restriksjoner for at fangstkvantumet skal holdes innen de vedtatte kvoter.

I tillegg til en betydelig reduksjon i beskatningsgraden som antydnet for 1990, burde også beskatningsmønsteret forbedres. Dette vil kunne oppnås ved å øke maskevidden i trålredskaper fra 135/125 mm til 155 mm som anbefalt av Det internasjonale Råd for havforskning. Med en slik maskevidde ville fiskens

vekstpotensiale utnyttes bedre, og «utkast» av fisk ville bli sterkt redusert eller opphøre. Det har ikke vært mulig å oppnå enighet om å øke maskevidden. Noe av den samme effekten kan oppnås ved å stenge områder med mye småfisk for fiske i større grad enn hittil. Dette kan oppnås ved høyere minstemål eller ved redu-

sert største tillatte innblanding av undermåls fisk. Fra norsk side ble minstemålet økt fra 1. januar 1990 i norsk økonomisk sone og fiskevernsonen ved Svalbard til 47 cm for torsk og 44 cm for hyse. Dette tiltak gjør det også lettere å stenge rekefeltet for rekeflåten når bifangstene av ungfisk er høy.

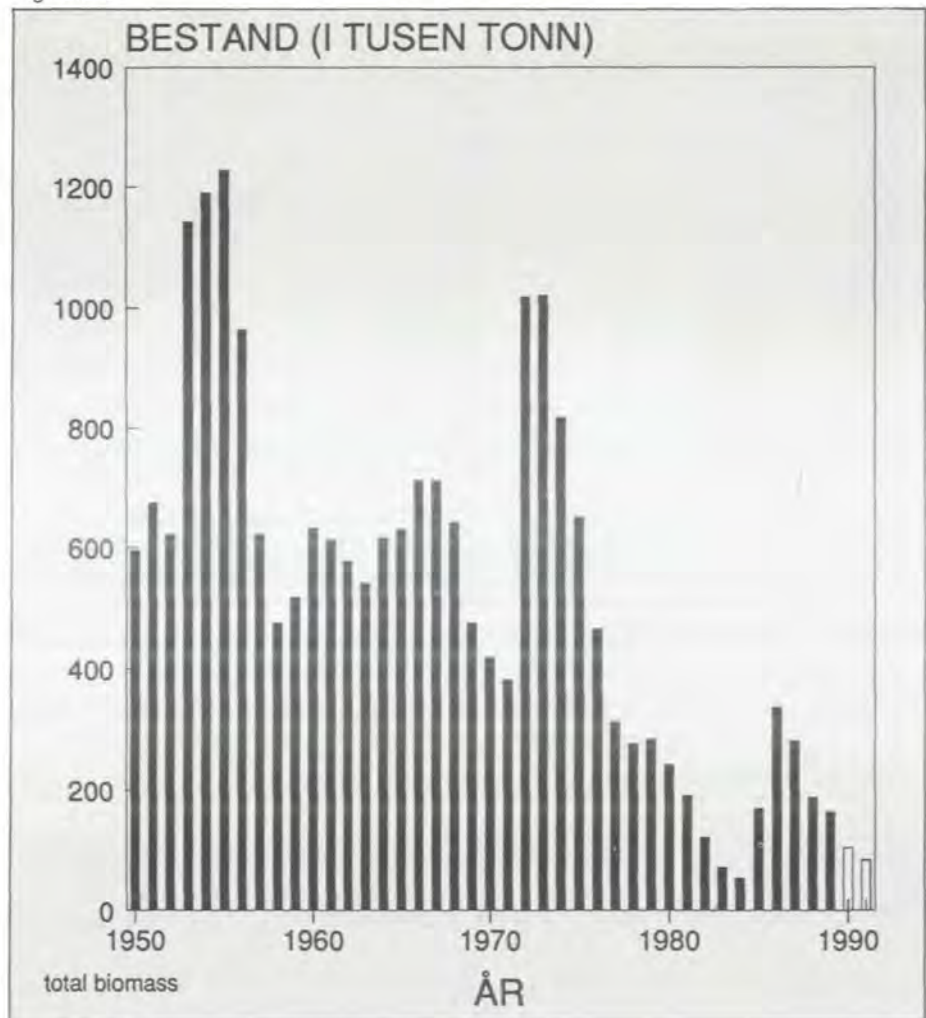
Norsk-arktisk hyse

Totalbestanden av norsk-arktisk hyse viste en avtakende tendens i perioden 1972–1984. Deretter økte bestanden til og med 1986 som følge av rekruttering fra de rike 1982–1983-årsklassene (Fig. 2.2.2). Etter 1986 har bestanden vist en nedadgående tendens.

Gytebestanden var på et lavt nivå, mindre enn 100 000 tonn i perioden 1983–1987. I 1988 økte den til 110 000 tonn. Den er nå for nedadgående, og med mindre fisket blir betydelig redusert i 1990 vil nedgangen fortsette som følge av svak rekruttering fra de fattige 1985–1989-årsklassene (Fig. 2.2.2). Fortsatt fiske på det nåværende beskatningsnivå vil medføre at gytebestanden om noen år blir redusert til det laveste nivå som er registrert (Tabell 2.2.3).

Med nåværende beskatningsgrad i 1990 vil det kunne ventes en total fangst på 39 000 tonn hyse. Konsekvensen vil bli at både total bestand og gytebestand blir sterkt redusert i 1991 (Tabell 2.2.3). Reduseres nåværende beskatningsgrad til F_{med}-nivået gir beregningene en ventet fangst i 1990 på 35 000 tonn. Reduksjon av beskatningsgraden til F_{max} nivået vil gi en ventet fangst i 1990 på 25 000 tonn. For at bestanden ikke skal avta ytterligere, må beskatningsgraden reduseres med 60% av den nåværende og en beskatningsgrad på dette nivå vil gi en ventet fangst i 1990 på ca. 10 000 tonn.

Fig. 2.2.2.

Reguleringer

Da hyse i en stor utstrekning blir tatt som uungåelig bifangst i forskefisket, vil det i praksis være vanskelig å begrense fangstkvantumet til et forsvarlig nivå når bestanden er på det nåværende lave nivå. Omfanget av bifangstene er vanskelig å beregne, men de foretatte analyser tyder på at ca 20 000 tonn vil kunne bli tatt under et torskefiske på 172 000 tonn. Det internasjonale Råd for havforskning anbefaler derfor at direkte hysefiske ikke blir tillatt i 1990. På denne bakgrunn ble Norge og USSR enige om å begrense hysefisket i størst mulig grad. For en praktisk gjennomføring av fisket etter torsk i 1990 ble det vedtatt å fastsette en total-

Tabell 2.2.3 Norsk-arktisk hyse. Prognoser for totalbestand, gytebestand og ventet fangst ved forskjellige forvaltnings-strategier. Alle kvanta i tusen tonn.

Forvaltnings-strategi	$F_{max}=0.24$			$F_{med}=0.35$			$F_{89}=0.40$			
	År	Total best.	Gyte-best.	Ventet fangst	Total best.	Gyte-best.	Ventet fangst	Total best.	Gyte-best.	Ventet fangst
	1989	164	89	57	164	89	57	164	89	57
	1990	104	84	25	104	84	35	104	84	39
	1991	83	70		73	61		70	58	

kvote på 25 000 tonn som skal dekke uungåelig bifangst i torskefisket og et begrenset kystfiske.

I henhold til avtalen mellom Norge og USSR kan hvert lands fiskere i 1990 fiske 12 000 tonn. Til tredjeland ble avsatt

1 000 tonn. I tillegg til sin andel av norsk-arktisk hyse på 12 000 tonn vil Norge vanligvis fiske 3-5 000 tonn syd for Vestfjorden. Denne hysa regnes å tilhøre en sydlig bestand, benevnt kysthyse.

SEI

- nord for 62°N

Både total bestand og gytebestand er blitt betydelig redusert i forhold til nivået på første halvdel av 1970-tallet, men bestanden har vært forholdsvis stabil på 1980-tallet.

Rekrutteringen har vært under middels, med 1983-årsklassen som eneste unntak. Utviklingen på 1990-tallet vil i høy grad være avhengig av styrken på de rekrutterende årsklasser. Foreløpig er det klart at 1985-årsklassen er svakere enn ventet og 1986-årsklassen ser heller ikke ut til å være spesielt tallrik. Styrken til årsklassene 1987-1989 er ukjent.

På mesteparten av 1980-tallet har årsklassene av sei på norskekysten nord for 62°N hatt en ekstremt nordlig fordeling og i 1986 var notfisket stort sett begrenset til Varanger. Årsklassene 1983-1985

fikk en meget svak vekst og hadde i 1988 en gjennomsnittsvækt som bare var omtrent to tredjedeler av det normale for alderen. Etter 1986 har bestanden begynt å spre seg sørover samtidig som veksten igjen er blitt normal. Denne utviklingen gir håp om en bedring i rekrutteringsbetingelsene.

Beskatningen av seien ble betydelig redusert i 1986 og 1987. Oppgaver over deltagelsen i notfisket tyder på at fangst-innsatsen med not i disse årene var mindre enn halvparten av det den var i perioden 1977-1982. For fralermene var den delen av innsatsen som var rettet direkte mot sei i 1987 bare litt over tredjedelen av det den var i 1984. Tilsammen førte dette til en reduksjon i fiskedødeligheten på ca. 45% fra 1984 til 1986/1987. I 1988 øket beskatningen med ca. 40%, men fiskedødeligheten lå fortsatt på et forsvarlig

nivå. I 1989 ser det imidlertid ut som om fiskedødeligheten har øket med litt over 20% og dermed igjen er blitt høyere enn ønskelig.

Reguleringer

Den anbefalte kvoten for 1990 på 93 000 tonn tilsvarer en forventet fiskedødelighet på 0,36, som tilsvarer referanseverdien F_{med} . Fiskeridepartementet har bestemt at norsk kvote for 1990 skal være 100 000 tonn. Det er avsatt en kvote på 41 000 tonn til not og 33 000 tonn til trål. Konvensjonelle redskaper disponerer dermed 26 000 tonn. Gjennom kvoteavtaler er det avsatt ca. 6 000 tonn til andre nasjoner, men dette vil neppe bli fullt utnyttet. Totalutbyttet i 1990 vil derfor sannsynligvis komme til å bli mellom 100 000 og 105 000 tonn.

- i Nordsjøen

Den største svakheten ved bestandsberegningene er at vi mangler gode rekrutteringstall. Siden 1980 har vi hatt gående et program hvor observatører sender inn deres egen vurdering av årets yngelmengde etter hva de observerer i

fjæra og ved kaier. Disse vurderingene er jo subjektive og vanskelige å bruke i bestandsanalyser.

Hittil har disse observasjonene ikke samsvart med arbeidsgruppens beregninger av årsklassenes styrke. Siden 1986 har vi hatt tokt i månedsskiftet april-mai for å forsøke å måle mengden av seiyngelen. I 1988 og 1989 var vi desverre for tidlig ute slik at yngelen var for liten for våre

redskaper. Vi har imidlertid ingen sterke årsklasser etter 1983.

I mangel av gode rekrutteringsmål er bestandsberegningen for 1989 og prognosen for årene 1990-1991 basert på at alle årsklasser etter 1986 er av middels styrke. Beregningene for 1989 gir en totalbestand på 568 000 tonn og en gytebestand på 244 000 tonn. Med nåværende fiskedødelighet vil gytebestanden holde seg på nåværende nivå.

Reguleringer

I 1980 og 1981 var det god overensstemmelse mellom anbefalt TAC, endelig TAC og aktuell fangst. I 1982, 1983 og 1984 ble den endelige TAC 25–13% høyere enn den anbefalte, og den rapporterte fangsten ble 66% høyere enn anbefalt kvote i 1982, 29% høyere i 1983 og 24%

høyere i 1984. I 1985 ble endelig fangst omtrent som anbefalt mens fangsten etter 1985 har vært under tillatt kvote. I 1988 ble fangsten 63 % av kvoten og 67% av anbefalt fangst.

Det er ingen tvil om at det er fangstet for hardt på seibestanden i Nordsjøen. Noe av skylden må imidlertid også forskerne ta. Når vi ser tilbake er det tydelig

at vi ga for optimistiske råd i perioden 1984–1986, og det er mye som tyder på at de nåværende beregningene kan være noe optimistiske.

For 1990 er Norge og EF blitt enige om en totalkvote på 120 000 tonn. Av dette kan Norge disponere 52 400 tonn, hvorav 45 000 tonn kan fiskes i EF sonen.

Lange, brosme og blålange

Historiske data fra noen få linebåter indikerer at fangst av lange og brosme pr. enhet innsats er blitt mer enn halvert i løpet av de siste femten årene. Fangst dagbøker fra en større del av flåten har hittil vært analysert for årene 1983, 1984 og 1986–1989.

Tabell 2.4.5 viser fordeling av fangstinn-sats, fangstmengde og utbytte pr. enhet innsats på hovedfeltene for norsk linefiske i fjerne farvann. Fangstinn-satsen er oppjustert i henhold til totalkvantumet tatt på line. Innsatsen i fisket viser betydelige årlige variasjoner mens fangstkvan-tumet gradvis gikk ned i perioden 1983–1988. En betydelig innsatsøkning i 1989 resul-terte i et fangstutbytte på tilsvarende nivå som i 1983. Bortsett fra 1986, hvor en sterk innsatsøkning i områdene Hebride-ne og Rockall ga et lavt utbytte pr. enhet innsats, har sistnevnte vist en gradvis synkende tendens i løpet av perioden. Den relative andel av lange har gått ned fra 65 til 52% mens andelen av brosme har økt fra 28 til 36%.

Bestandsgrunnlaget for blålange

En kontinuerlig vurdering av bestandsgrunnlaget mangler, men en del data fra det franske trålfisket etter blålange er tilgjengelige.

Reguleringer

Den norske kvoten i EF-sonen ble mot slutten av 1989 økt fra 22 000 til 25 000 tonn lange, brosme og blålange. For 1990 ble totalkvoten økt til 26 000 tonn som fordeler seg med 17 000 tonn lange, 8 000 tonn brosme og 1 000 tonn blålange. Inntil 2 000 tonn kan overføres fra lange til brosme eller omvendt.

Tabell 2.4.5. Fordeling av fangstinn-sats, fangstmengde og utbytte pr. enhet innsats på de hovedfelt som omfatter norsk linefiske etter lange og brosme i fjerne farvann.

1983	Mill. kroker	%	Fangst tonn	%	Tonn pr. mill.krok	Prosentvis andel lange	brosme	SUM %
Nordsjøen ¹ ...	80.7	46.5	14.058	45.2	174.2	66.3	29.0	95.3
Færøyene ...	25.1	14.5	5.288	17.0	210.7	51.9	36.6	88.5
Hebridene ...	45.5	26.2	7.804	25.1	171.5	75.2	22.0	97.2
Rockall	22.2	12.8	3.934	12.7	177.2	58.8	27.5	86.3
SUM	173.5	100.0	31.084	100.0	179.2	65.1	28.3	93.4
1984								
Nordsjøen ¹ ...	81.6	55.4	15.357	54.2	188.2	64.5	32.1	96.6
Færøyene ...	14.6	9.9	3.361	11.9	230.2	46.6	47.5	92.3
Hebridene ...	24.8	16.8	5.765	20.4	232.5	72.1	20.3	92.4
Rockall	26.3	17.9	3.839	13.5	146.0	56.3	22.6	78.9
SUM	147.3	100.0	28.322	100.0	192.3	62.5	29.9	92.4
1986								
Nordsjøen ¹ ...	71.8	31.8	11.272	42.8	157.0	50.8	43.4	94.2
Færøyene ...	18.5	8.2	3.993	15.2	215.8	56.1	39.0	95.1
Hebridene ...	76.8	34.0	7.449	28.3	97.0	72.8	25.1	97.9
Rockall	58.7	26.0	3.613	13.7	61.6	59.7	26.3	86.0
SUM	225.8	100.0	26.327	100.0	116.6	59.0	35.2	94.2
1987								
Nordsjøen ¹ ..	57.6	41.9	10.231	44.1	177.6	53.6	39.5	93.1
Færøyene ...	21.2	15.4	4.265	18.4	201.2	44.6	49.8	94.4
Hebridene ...	31.2	22.7	5.183	22.4	166.1	74.1	23.9	98.0
Rockall	27.6	20.0	3.499	15.1	126.8	55.2	39.6	94.8
SUM	137.6	100.0	23.178	100.0	168.4	56.8	37.9	94.7
1988								
Nordsjøen ¹ ..	52.5	41.0	9.475	45.1	180.5	55.1	34.0	89.1
Færøyene ...	28.9	22.6	4.737	22.5	163.9	45.8	46.5	92.3
Hebridene ...	31.5	24.6	4.875	23.2	154.8	69.6	26.9	96.5
Rockall	15.1	11.8	1.929	9.2	127.7	65.0	31.2	96.2
SUM	128.0	100.0	21.016	100.0	164.2	57.3	34.9	92.2
1989²								
Nordsjøen ¹ ..	84.4	41.4	12.960	43.7	153.6	46.1	39.6	85.7
Færøyene ...	30.3	14.9	5.825	19.6	192.2	48.1	39.5	87.6
Hebridene ...	34.5	16.9	5.287	17.8	153.2	63.4	31.2	94.6
Rockall	54.5	26.8	5.612	18.9	103.0	57.9	28.8	86.7
SUM	203.7	100.0	29.684	100.0	145.7	51.8	36.0	87.8

¹ Shetland, Tampen og Vikingbanken.

² Januar-november.

I Færøy-sonen var den norske bunnfiskkvoten (lange, brosme, sei og blålange) på 6 000 tonn i 1989. Av denne kvo-

ten kunne inntil 1 150 tonn sei fiskes med garn. Kvoten for 1990 vil bli gjenstand for forhandlinger.

Norsk-arktisk blåkveite

Bestandsberegningene for blåkveite høsten 1989 viste at gytebestanden siden 1978 har fluktuert rundt 60 000 tonn, av en totalbestand som har lagt på vel 100 000 tonn.

Særlig norsk, men også sovjetisk fangst pr. enhet innsats har siden 1982 vært stabil. For 1988 kan det likevel være verdt å merke seg en reduksjon i sovjetisk fangst pr. enhet innsats på 30% i forhold til gjennomsnittet for årene 1984-1987. Total

internasjonal innsats i fisket etter norsk-arktisk blåkveite har siden 1980 variert fra 40 000 til 60 000 timer tråling, en halvering i forhold til innsatsnivået på 70-tallet.

Reguleringer

Det internasjonale råd for havforskning, ICES, sier om denne bestanden at den historisk sett er lav, og at det bør legges en strategi for hvordan bestanden kan bygges opp igjen. ICES forventer en øk-

ning i bestanden dersom fisket kan fortsette på det beskatningsnivå vi hadde i 1989. Dette forutsetter en stabil, gjennomsnittlig rekruttering.

ICES anbefaler at fiskedødeligheten ikke økes utover dagens (1989) nivå. Dette tilsier en TAC på 15 000 tonn for 1990. Av dette vil 12 000 tonn kunne fiskes i Norges økonomiske sone, hvorav Sovjet er tildelt 4 100 tonn.

Torsk, hyse og hvitting – i Nordsjøen

De foreløpige tall for 1989 viser at det fram til 1. november er landet ca. 4 000 tonn torsk, ca. 2 000 tonn hyse og 4 800 tonn hvitting. De norske kvotene er henholdsvis 5 100 tonn torsk, 3 100 tonn hyse og 8 000 tonn hvitting.

Torskebestanden i Nordsjøen er fisket ned til et meget lavt nivå og overlevingen er så lav at rekrutteringen de fleste år ikke kan opprettholde bestanden. Fiske-dødeligheten må reduseres dersom bestanden skal kunne gjenoppbygges. Årsklassene 1986, 1987, 1988 og 1989 er alle av under middels styrke og en fortsettelse av nåværende fiskeintensitet vil redusere gytebestanden ytterligere. I 1988 var den 88 000 tonn som er det laveste som er registrert. Landingene var små i 1988 og det er lite som tyder på at de

vil øke i de nærmeste 2 år. Dataene for landet mengde er av varierende kvalitet fra forskjellige land og det er mulig at det fiskes mer torsk enn det som rapporteres til ICES. I tilfelle dette stemmer kan situasjonen for torske bestanden i Nordsjøen være enda dårligere.

Også for hysa i Nordsjøen er situasjonen foruroligende. Årsklassene 1984, 1985, 1987, 1988 og 1989 er alle av under middels styrke og 1986 årsklassen er bare av middels styrke. Fisket i 1988 var meget avhengig av 1986 år klassen som utgjorde 61 % av landingene og 43 % av bestanden i vekt. Denne årsklassens bidrag til fangst og biomasse vil avta i de nærmeste årene og, siden de etterfølgende årsklassene alle er under middels vil både fangster og biomasse nødvendigvis avta. Dersom nåværende fiskedødelighet opp rettholdes vil gytebe-

standen kunne nå et rekordlavt nivå i begynnelsen av 1991.

Det er forventet at både fangster og gytebestand av hvitting i Nordsjøen vil øke i de kommende 2 år. Dette skyldes den sterke 1988 årsklassen. Fiskeintensiteten er imidlertid høy og det er kun de senere års sterke årsklasser som har opprettholdt bestanden.

Reguleringer

Norge og EF er blitt enige om følgende totalkvoter for 1990: 105 000 tonn torsk, 50 000 tonn hyse og 180 000 tonn hvitting. Norges kvoter ble henholdsvis 6 200 tonn torsk, 4 300 tonn hyse og 12 500 tonn hvitting. Av disse kvanta kan all torsk og hyse, og 10 000 tonn av hvittingkvoten fiskes i EF-sonen.

Industrietrålfisket i Nordsjøen

Totalfangsten av øyepål/kolmule i 1988 ble beregnet til vel 100 000 tonn som er den laveste siden 1966, men likevel adskillig høyere enn prognosen på 64-73 000 tonn (Tabell 2.7.3). Antatt fangst i 1989 ble beregnet til 121 000 tonn forutsatt at innsatsen i fisket ikke endret seg fra samme relativt lave nivå som året før.

Det siste holdt ikke stikk i norsk økonomisk sone hvor den norske fangstinnsatsen og oppfisket kvantum økte sterkt i siste halvår og hvor EF fikk tildelt en tilleggskvota på 10 000 tonn øyepål i siste kvartal. Total fangsten av øyepål forventes derfor å bli større enn den avgitte prognosen.

Bestandsgrunnlaget

Nye beregninger indikerer en betydelig reduksjon av bestanden i perioden 1984-1988. Sviktende rekruttering gjennom flere år medførte i sin tur lavere gytebestand. I 1987 produserte gytebestanden som utgjorde knapt halvparten i antall og ca 40% i biomasse av gjennomsnittet for årene 1976-1983, bare 10%

av antall rekrutter i et normalår. Året etter produserte imidlertid en gytebestand på 20% i antall og 30% i biomasse av gjennomsnittet, et antall rekrutter som ble beregnet til 135% av et normalår. Totalbestandens biomasse var på et lavmål i 1988, men økte betydelig i 1989 som følge av den tallrike 1988-årsklassens bidrag. Ved inngangen til 1990 vil bestandsgrunnlaget bestå av en fortsatt tallrik gytebestand, 1988-årsklassen, og en foreløpig ukjent, men sannsynligvis relativt fattig komponent av umoden fisk, 1989 årsklassen.

Tobis

Fisket i 1988-1989.

Totalfangsten satte ny rekord i 1988 med 893 000 tonn (Tabell 2.7.4). Av dette kvantumet ble ca 55% fisket i den sørlige og ca 45% i den nordlige del av Nordsjøen. På feltene i den sørlige del av norsk økonomisk sone ble det tatt ca 335 000

tonn eller omtrent 37,5% av totalfangsten. Tobisfisket ved Shetland ga et minimalt utbytte på bare 4 700 tonn. I 1989 ble fangstutbyttet fra norsk økonomisk sone ca 375 000 tonn.

Bestandsgrunnlaget

Nye beregninger indikerer at årsklassene 1985 og 1986 var meget tallrike i den nordlige bestandskomponenten. Dette medførte en sterk økning av totalbestanden og siden av gytebestanden. Ved begynnelsen av 1988 var totalbestandens biomasse dobbelt så stor som gjennomsnittet for perioden 1976-1985 og gytebestandens biomasse omtrent 3,75 ganger større enn tilsvarende gjennomsnitt for samme periode. Sammenlignet med midlere rekruttering i årene 1976-1984 var tallrikheten av årsklassene 1987 og 1988 henholdsvis ca 60% og ca 125%. Data fra det norske tobisfisket i 1989 viste en markert nedgang i oppfisket kvantum pr.

tur allerede fra midten av juni og et relativt lite innslag av O-gruppe tobis i fangstene. Den store beskatningen og en antatt svak rekruttering indikerer en nedgang i den nordlige bestandskomponenten fra 1989 til 1990.

I den sørlige bestandskomponenten ga den meget tallrike 1985-årsklassen et betydelig bidrag til totalbestanden i 1986 og 1987 og til gytebestanden i 1987 og 1988. De siste års rekruttering har imidlertid vært så liten at bestandsgrunnlaget ble sterkt svekket i 1988 og 1989.

Reguleringer

I 1990 kan Norge fiske inntil 20 000 tonn øyepål og 30 000 tonn tobis i EF sonen mens EF kan fiske inntil 50 000 tonn øyepål og 175 000 tonn tobis i norsk, økonomisk sone. Av begge parter totalkvoter kan inntil 20 000 tonn overføres mellom artene. EF's tobiskvote i norsk sone økte med 25 000 tonn i forhold til 1989.

Industrietrålfisket på Mørekyksten

Havforskningsinstituttet kartla ikke vassildbestanden i vårsesongen 1989, men på forskjellige tokt ble det registrert gode forekomster i flere posisjoner i siste halvdel av mars. Det var spesielt langs eggakanten fra Træna djupet til Frøyabanken. I november ble bestanden kartlagt med hensyn på utbredelse og tetthet, og vassild ble funnet fra Vesterålen til Storegga og videre i Norskerenna fra Tampen til svenskegrensen i Skarerrak.

Sammensetningen i fangstene viser at fisket vesentlig foregår på voksen fisk hvor den eldste aldersgruppen er 20 år

eller eldre. Innslaget av yngre årsklasser var i 1989 mest utpreget i Suladjupet fra juni og utover, og på feltene nærmere land i september. Den største og eldste fisken ble fanget i eggakanten i mars og april, og her er det vanligvis også at en finner de høyeste konsentrasjonene av vassild på den tiden.

Reguleringer

I området nord for Stad, dvs i området nord til en linje trukket mellom Myken fyr og posisjon 67°30' n.br. 09°10' ø.l. kan

det i 1990 fiskes totalt 20 000 tonn vassild med trål. Av dette er 1 000 tonn avsatt til Sovjetunionen for bifangst i kolmulefisket og 19 000 tonn for norske fiskere, fordelt med 17 000 tonn i 1. halvår og 2 000 tonn i 2. halvår. Maksimalkvoten for 1. halvår er satt til 2 000 tonn pr. fartøy. Det direkte fisket etter vassild skal være til konsum, og innblandingen av torsk, sei og hyse må tilsammen ikke overskride 10% i vekt.

UER

omsnittlig nivå, anbefalt en kvote (TAC) for 1990 på 23 000 tonn. Sovjet er tildelt 3 000 tonn som uunngåelig bifangst i annet fiske i norsk økonomisk sone, mens EF er tildelt en samlet kvote av vanlig uer og snabeluer på 3 000 tonn.

Snabeluer

Norske og sovjetiske toktresultat indikerer en halvering av snabeluerbestanden i perioden 1984-1987. Data fra sovjetiske og øst-tyske fangster pr. enhet innsats bekrefter dette. Dette er bekymringsfullt, men toktresultatene i 1988 tydet på en stabilisering av bestandssituasjonen. Toktene i 1989 bekrefter resultatene fra

1988, og viser dessuten en markert økning i antall 5-10 cm fisk. Bestandsberegningene av 6 år og eldre fisk (vist i Figur 2.10.1) viser også en stabilisering og en viss forbedring, skjønt på et lavt nivå. ICES anbefaler at fangstnivået for 1990 må holdes på dagens (1989) nivå. ICES begrunner dette med de mange usikre faktorene som ligger inne i bestandsutrekningene, samt at bestanden uten tvil er på et lavt historisk nivå. Anbefalingen fra ICES tilsvarer en TAC for 1990 på 18 000 tonn. Foruten EF sin samlede uerkvote på 3 000 tonn, som i Tabell 2.10.3. har blitt fordelt med 1,5 00 tonn til snabeluer, er Sovjet tildelt 16 000 tonn og Øst-Tyskland 700 tonn i norsk økonomisk sone.

Havforskningsinstituttet sine bunnfisktokt tyder på en forbedring av bestandssituasjonen for vanlig uer, alle våre tokt i 1989 viste en stabil eller bedret situasjon for 10-45 cm fisk. ICES anbefaler å holde fangsten av vanlig uer i 1990 på samme nivå som i 1987-1989, og har, ut fra antagelsen om at fiskemønsteret ikke endres og at rekrutteringen til den fiskbare del av bestanden vil holde seg på et gjenn-

REKER

– i Nordsjøen og Skagerrak

Det internasjonale Råd for havforskning foreslår kvoter for Skagerrak med 7 000 tonn og for norsk del av Nordsjøen med 3 000 tonn. EF og Sverige har hatt kvoter for reke i norsk sone i Nordsjøen mens det for norske fiskere har vært et fritt fiske i dette området. Utviklingen i fangst pr. innsats og aldersfordelingen i bestanden forsterker inntrykket av et høyt beskatnings nivå.

i Barentshavet og Svalbardsonen

I Barentshavet (område 1–18) økte rekebestanden fra år til år og nådde sitt høyeste nivå i 1984 (Tabell 3.1.4). Deretter avtok bestanden år for år, og den nådde sitt laveste nivå i 1987, ca. 32% av 1984 nivået. I 1988 økte rekebestanden med vel 17% sammenlignet med bunnåret 1987. I 1989 avtok bestanden igjen, og den nådde 35% av 1984-nivået og 92% av 1988-nivået. Bestanden på feltene utenfor kysten av Øst-Finnmark (områdene 1–4) ble redusert til et lavmål i 1986 da bestanden bare var 25% av bestanden i 1984. Senere er det registrert en økning av bestanden, og i 1989 var den kommet opp på nivå med bestanden i 1984.

De østlige deler av rekefeltene ved Tiddly-banken (område 6 og 7) var i 1986 overflommet av kaldt bunnvann, ned til $-1,3^{\circ}\text{C}$, og rekebestanden ble redusert til 13% av 1984-bestanden. Senere ble bunnvannet varmere og bestanden økte. I 1988 var den kommet opp på samme nivå som i 1985 men fremdeles bare 35%

Fig. 3.1.1. Områdeinndeling brukt i undersøkelsene. Områdenummereringen er den samme som i Tabell 3.1.4.

Tabell 3.1.4. Bestand av reker i Barentshavet og i Svalbard, Beregningene bygger på data fra undersøkelser i Barentshavet i april/mai og i Svalbardsonen i juli/august. Bestandsmålene er gitt i tusen tonn, og de representerer relative mål for bestanden.

År	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990
Felt	Område nr ¹⁾								
N av Finnmark	1–4	35	40	40	23	10	29	26	41
Tiddly	6 og 7	34	57	51	17	7	13	18	17
Thor Iversen	10–12	44	61	64	27	13	18	18	13
Bjørnøyrenna, Østre	5, 8, 9 og 13	53	53	60	18	25	23	36	17
SØ av Gardarbanken	14 og 15	44	71	76	47	23	17	23	28
Hopen	16–18	22	41	65	56	49	14	9	5
S og SØ av Bjørnøya	19 og 22	54	46	59	30	33	9	23	51
Kveithola/Storfj. renna	23–24	19	27	25	18	12	10	14	24
Vest av Spitsbergen	25–26	22	33	29	17	10	13	14	20

¹⁾ Refereres til Fig. 3.1.1.

av 1984-bestanden. Undersøkelsene i 1989 antyder en reduksjon på 9% sammenlignet med bestanden i 1988.

På feltene ved Thor Iversenbanken (område 10–12) økte bestanden i 1983 og 1984 sammenlignet med 1981/82. Den avtok i 1985 og 1986, og nådde i 1986 det hittil laveste nivå. Etter en svak økning i 1987, holdt den seg på dette nivå i 1988, men i 1989 var den igjen blitt redusert til 1987-nivået, 20% av toppåret 1984.

På feltene sydøst av Hopen (områdene 16–18) var bestanden økende i perioden 1981–1984 og deretter avtakende i 1985 og 1986. På forsommeren 1986 ble området overflommet av kaldt bunnvann på ned til $-1,4^{\circ}\text{C}$. Det kalde bunn vannet dekket fremdeles feltene i 1987, og bestanden var betydelig redusert. I 1988 og

1989 var bunntemperaturen positiv, men bestanden fortsatte å avta, og i 1989 var den kommet ned på 8% av bestanden i toppåret 1984.

I områdene syd og sydøst av Bjørnøya (område 19-22) holdt bestanden seg på et relativt høyt nivå i 1982-1984. Ser en bort fra 1987 hvor områdene 19 og 20 ikke ble undersøkt, utgjorde bestanden i 1988 bare 39% av toppåret 1984. En nær fordobling av bestanden ble observert i 1989, og den var dette året kommet opp på 86% av bestanden i 1984.

Bestanden i Kveithola og Storfjordrenna (område 23 og 24) avtok år for år etter 1983, og i 1987 var den blitt redusert

til 36% av 1983-bestanden. En økning på 40% ble observert i 1988. En ytterligere økning ble observert i 1989, og den var dette året kommet opp på 89% av bestanden i toppåret 1983.

Langs vest- og nordsida av Spitsbergen (område 25 og 26) var rekebestanden på sitt høyeste i 1983. Deretter ble den redusert år for år til og med 1986 da den var nede i 30% av bestandsnivået i 1983. I de tre siste årene har bestanden vært økende, og den var i 1989 kommet opp på 61% av 1983 bestanden.

Det høyere bestandsgrunnlaget i Barentshavet fra 1987 og i Svalbardsonen fra 1988, kan i hovedsak tilskrives redu-

sert beitepress fra den reduserte torsk og uerb Bestand. Sperrete områder for norsk rekefiske i Barentshavet og anmodninger om å forlate enkelte områder i Svalbardsonen kan ha virket i samme retning. Da det ikke er ventet betydelig økning av disse fiskebestander de nærmeste årene, er det sannsynlig at rekebestanden fortsatt vil kunne øke noe. Uten kjennskap til rekrutteringen er det imidlertid vanskelig å ha noen formening om omfanget av økningen.

- ved Grønland

Norge hadde i 1988 en kvote på 2 050 tonn ved Øst-Grønland og 450 tonn ved Vest-Grønland. Begge kvoter ble fullt utnyttet.

NAFO's vitenskapelige komite hadde møte i begynnelsen av juni 1989. Konklusjonen fra dette møtet var at bestanden ved Vest-Grønland synes å ha vært på

et stabilt nivå i de senere år og anbefalte derfor at totalkvoten for Vest-Grønland fortsatt kunne være ca 50 000 tonn i 1990.

For Øst-Grønland ser det ut til at det nåværende fisket ikke har hatt noen innflytelse på bestanden, og at man til nå bare har høstet den årlige produksjon.

Dette indikerer en kvote på 10 000 tonn.

Norge og EF forhandlet seg fram til en norsk kvote for 1990 på 2 500 tonn for Øst-Grønland. Kvoten som vi har hatt ved Vest-Grønland er således inkludert i kvoten for Øst-Grønland.

HANESKJELL

Antallet fartøyer i dette fisket gikk radikalt ned i løpet av 1988 slik at det i 1989 bare deltok to norske skjelltrålere og en færøysk. Følgelig ble presset på de eksisterende skjellressursene også mindre. I løpet av vinteren 1989 gjorde isforholdene ved Svalbard at fisket stoppet helt opp for en lengre periode.

Tabellen viser ilandbragt kvantum haneskjellmuskel i tonn for hvert år.

1986	1987	1988	1989
1463	4495	2033	1350

Tallene for 1986, 1987 og 1988 er hentet fra Fiskeridirektoratets statistikk, mens

1989-kvantumet er den totale mengden omsatt gjennom Norges Råfisklag og Sunnmøre og Romsdal fiskesalgslag.

Ressurssituasjonen

Skjellfeltet ved Jan Mayen ble sterkt nedfisket i løpet av 1986 og 1987 noe som medførte en stenging av dette området i 1987. Senere undersøkelser har ikke vist noen økning i skjellbestanden i dette området og at området har liten fangstmessig interesse.

Skjellfeltet nord av Bjørnøya ble i løpet av 1987 sterkt nedfisket og undersøkelser i 1989 tyder ikke på noen registrerbar økning i forekomstene av haneskjell på

dette feltet. Både vurdert ut fra totalbestanden og den generelle skjelltettheten synes dette feltet idag å være av liten fangstmessig interesse.

Skjellforekomstene på Breibogenfeltet er fortsatt fangstmessig interessante, til tross for et betydelig fiske på dette feltet i 1987 og 1988. Bunnforholdene på dette området gjør at dette feltet ikke er ideelt for skraping av haneskjell slik at beskatningen i den senere tid har vært liten.

Moffenfeltet er det største området med haneskjell i norsk sone. Siden 1987 har hovedtyngden av dette fisket foregått på dette feltet. Undersøkelsene i 1989 indikerer at det området av feltet som ble stengt i 1988 synes å inneholde mer haneskjell enn tidligere antatt. Forøvrig har den generelle skjelltettheten på Moffenfeltet avtatt mye siden fisket startet der i 1987, men området inneholder fortsatt fangstbare forekomster av haneskjell.

Flerbestandsforskning

Flerbestandsforskningen ved Instituttet ble reorganisert i løpet av året og samlet bemanning innen dette arbeidet utgjør nå en betydelig del av Ressurs senteret. Arbeidet med selve modellen - MULTSPEC - danner fortsatt kjernen i arbeidet og

dette arbeidet ivaretas av «Modellgruppen». I tillegg er det nå organisert 3 andre grupper. «Gruppe for modelluavhengig flerbestandsarbeid» arbeider med bl.a. vekst, konsum, rekruttering osv. Dette er beregninger som skal brukes innen fler-

bestandsmodellen og beregninger som har direkte nytteverdi for den løpende kartlegging og forvaltning av ressursene. «Datagruppen» skal arbeide med å ta i bruk en større, felles database for Instituttet. Vi ser det som formålstjenelig at en

utvikling på dette området i stor grad blir styrt av de fremtidige behov som melder seg innen flerbrest andsforskningen. «Oseanografi- og planktongruppen» er bindeleddet til det utstrakte modell- og flerbrestsarbeidet som drives av Senter for Miljø innen oseanografi, plankton- og yngelundersøkelser.

Internasjonal ekspertise

Arbeidet med modellen og resultater fra det øvrige flerbrestsarbeidet er presentert på flere internasjonale møter i løpet av året. Den store interessen flerbrestsarbeidet har fått internasjonalt bidrar også til at Instituttet har fått tilført internasjonal ekspertise gjennom gjensidig utveksling av gjesteforskere. For at det skal være mulig å finne hvordan de enkelte bestander innvirker på hverandre er det av avgjørende betydning at vi får data og kunnskap fra økosystemer med en annen mengdefordeling av de aktuelle artene. I 1990 vil vi fortsette å utvikle det internasjonale samarbeidet innen flerbrestsundersøkningen. Særlig gjelder dette samarbeidet med havforskningsinstituttet i Murmansk, (PINRO).

Vi innledet også i 1989 et samarbeid med havforskningsinstituttet i St. John's, Newfoundland. Sammen med havforskningsinstituttene på Island og i Murmansk vil dette samarbeidet danne kjernen i utviklingen av en flerbrestsforvaltning i nordlige farvann. I Bergen vil vi i april 1990 holde en spesial-arbeidsgruppe under Det internasjonale råd for havforskning (ICES) der en slik forvaltningsstrategi vil bli utarbeidet.

Russisk samarbeid

Instituttet har i 1989 fortsatt arbeidet med å gjennomføre tokt der alle bestander i nordområdet undersøkes samtidig. Dette flerbreststoktet gjennomføres i sep-

tember-oktober sammen med russiske fartøyer. Også gjennom resten av året legges det stor vekt på at undersøkelserne av de enkelte bestander skal omfatte samspillet med de øvrige bestander i området. En fundamental del av dette arbeidet er et omfattende program for innsamling og analyse av mageinnhold fra fisk. Disse dataene danner nå en så stor database at vi kan trekke konklusjoner basert over en rekke år med sterkt varierende mengde av torsk og lodde. Beregninger på disse dataene og 80-årenes dramatiske endringer i bestandssituasjonen for en rekke arter i Barentshavet har gjort det klart for oss at en forsvarlig forvaltning av disse bestandene krever kunnskap om den virkning de enkelte bestandene har på hverandre.

Gjennom de siste årenes innsats på flerbrestsundersøkning har vi avdekket den fundamentale betydning loddebestanden har som den viktigste mat-kilde for torsken i Barentshavet. Dersom det ikke finnes tilstrekkelige mengder lodde til å dekke torskens behov vil torsk oppleve sult, samtidig som den forsøker å kompensere ved å spise annen mat. I fig 4.1.1 er vist hvor mye vi har beregnet at torsk i Barentshavet har spist av forskjellige arter i årene 1984-1988. Vi har også data for hvilke aldersgrupper og dermed hvilke årsklasser av de forskjellige artene som er blitt spist. Dette gir oss grunnlag for å trekke noen konklusjoner om den utvikling vi har sett i Barentshavet siden 1983.

Produktive

Årene 1983 og 1984 synes å ha vært produktive år i Barentshavet. I 1983 fikk vi en god årsklasse av torsk. 1983-årsklassen av sild var også god og forsterker inntrykket av høy produktivitet. Også i 1984 fikk vi en sterk årsklasse av torsk og det samme gjentok seg i 1985, da vi observerte mer torskeyngel enn vi har gjort etter at disse undersøkelsene startet i 1965.

Det var også bra mengder med sildeyngel i 1984 og 1985. Våre data viser at 1982 og 1983 årsklassene av torsk spiste store mengder med lodde samtidig som vi øket fangstuttaket av lodde med ca 30% i 1983. Dette førte til et sammenbrudd i loddebestanden og torsken måtte i 1986 se seg om etter annen mat. Torskbestanden klarte å spise like mye mat i 1986 som i 1985, men med en større bestand fikk selvfølgelig hver enkelt fisk mindre enn året før. Videre viser våre data at torsken spiste 5 ganger så mye torsk og hyse som den vanligvis gjør og dette førte til at yngelen fra 1985 årsklassen ble spist opp sammen med en god del av 1984 årsklassen. Det ble også spist en del sildeyngel av 1984 og 1985 årsklassene. I årene 1986, 1987 og 1988 spiste torsken mer enn 10 ganger så mye plankton som i årene 1984 og 1985. Dette sammen med at torsken også søkte andre byttedyr bidro til å øke innslaget av «annet» i magene, men dette var ikke nok til å gi tilstrekkelig vekst. I 1988 observerte vi så at torskens vekt for enkelte aldersgrupper var det halve av det normale og totalbestanden var redusert betydelig.

Svikt

Situasjonen som er beskrevet ovenfor har ført til en betydelig svikt i tilførselen av ny fisk til bestanden og matmangel for den gjenværende bestand. Sammen med forventningene om en økning i bestanden har disse to forhold ført til en betydelig overbeskatning av bestanden av torsk som i dag er på et svært lavt nivå.

Det videre arbeid med mageundersøkelser vil bli utvidet til å skaffe data for andre arter sitt konsum. Spesielt viktig er det å få viten om mat for lodde og polartorsk for å kunne si noe om forventet vekst i disse bestandene.

SEL

Grønlandssel i Vesterisen

Havforskningsinstituttet har i flere år hatt gående et merkeprogram for å få informasjon om utbredelse, vandringer og bestandsstørrelse. Med noen få unntak er det unger som er blitt merket i kastelegrene. I løpet av årene 1970-1988 ble ialt 6770 unger av grønlandssel merket av personell fra Havforskningsinstituttet som

fulgte med fangstskuter til Vesterisen. I 1989 ble det gjennomført et eget merketokt med leiefartøy og helikopter (finansiert over NFFR's Sjøpattedyrprogram). Til tross for uvanlig vanskelige forhold lyktes det å merke 3800 unger av grønlandssel.

Foruten gjenfangster fra fangstfeltene i Vesterisen, er det funnet merker på sel som har druknet i fiskegarn på norskekysten eller utenfor Island, eller blitt avlivet i forbindelse med inuitenes fangstvirksomhet på Grønland. Utenfor Vesterisen er det hovedsakelig ungdyr (0-og 1-åringer) som er gjenfanget.

Bestandssituasjonen ble vurdert av ICES's arbeidsgruppe for grønlandssel og klappmyss høsten 1989. Dataene fra

merkeprogrammet var helt sentrale i denne vurderingen.

Da Havforskningsinstituttet høsten 1988 fikk det første anslag på ungeproduksjonen i 1987 på ca. 30 000, som var lavere enn forventet, gav vi som mulig forklaring at bestanden hadde blitt redusert på grunn av økt dødelighet under selinvasjonene til norskekysten (se Ressursoversikt for 1989). Denne muligheten eksisterer fremdeles. Når en imidlertid nå ser på hele tidsserien av ungeproduksjonsestimater, inkludert estimater fra merkefangster i 1989, er det tydelig at estimatene øker etter hvert som en inkluderer flere års gjenfangster av en årsklasse. Dette kan skyldes at en del sel

mister merket når de blir eldre, og at derfor estimerer basert på gjenfangster første år etter merking er de beste. Ved denne tolkning av dataene kan en ha hatt en noenlunde konstant produksjon på ca. 30 000 unger over hele perioden 1977-1988.

Ut fra denne tolkning, og basert på beregninger av fangster som vil stabilisere bestanden, anbefaler ACFM at reguleringene i 1990 baseres på de følgende alternativer:

Alternativ	Ungefangst	Fangst av eldre sel
a)	0	7200
b)	15000	0
c)	7500	3600

Andre kombinasjoner under alternativ c) kan velges hvis høyere fangster av eldre sel kompenseres ved lavere fangster

av unger eller omvendt. To unger vil omtrent balansere en eldre sel.

Alternativ c) er tilnærmet lik gjennomsnittsfangster i perioden 1979-1988.

Klappmyss i Vesterisen

For klappmyss har en ikke noen direkte anslag over bestandsstørrelsen de siste år. I perioden 1977-1989 er 2681 klappmyss, mest unger, blitt merket i kastelegrene i Vesterisen, hovedsakelig etter 1983. Av disse er det bare et par gjenfangster av ungdom på norskekysten. Merkeforsøkene gir ikke grunnlag for beregning av ungeproduksjonen.

På denne bakgrunn var ACFM ikke i stand til å gi noen anbefaling om fangstnivå i 1990.

Grønlandssel i Østisen

De siste norske beregningene for bestanden i Østisen ble gjennomført i 1978, og disse viste at totalbestanden da kunne

være omlag 800 000 dyr med en ungeproduksjon på ca. 170 000 dyr, og at denne økte med et gjennomsnitt på ca. 5% pr.år. Sovjetiske flytelling i kasteområdene i Kvitsjøen indikerte en bestand av kastende hunner i 1980 på ca. 170 000 dyr og en gjennom snitt lig tilvekst på 6,6%. Senere flytelling i Kvitsjøen har imidlertid gitt betydelig lavere resultater med anslag på ca. 140 000 kastende hunner i 1985 og ca. 71 000 i 1988. En har ikke fått fremlagt detaljer som gjør det mulig å vurdere usikkerheten i disse anslagene. Det er imidlertid ingen grunn til å betvile at en har hatt en betydelig bestandsreduksjon i Østisen. Ekstra dødelighet under de store selinvasjonene til norskekysten i 1986, 1987 og 1988 har utvilsomt bidratt til denne reduksjonen.

ACFM var ikke i stand til å beregne likevektfangster, men sier at usikkerhetene i bestandssituasjonen og indikasjoner på en drastisk reduksjon i antall kastende hunner de siste år må bli tatt i betraktning når en setter fangstkvoter for 1990.

VÅGEHVAL

Overvåkingen av vågehvalbestandene i det nordlige Atlanterhav var tidligere basert på indekser for fangst pr. enhet innsats. Tidsserier av slike indekser tydet på at den nordøstatlantiske bestandens tallrikhet avtok i løpet av perioden 1970-1983, men det er fortsatt store usikkerheter m.h.t. hvor stor denne nedgangen var og hvor stor den nåværende bestand er i forhold til tidligere bestandsstørrelse. På oppdrag fra Havforskningsinstituttet og med støtte over NFFR's Sjøpattedyrprogram gjennomfører nå Norsk

Regnesentral en ny analyse av tidsserien av fangst pr. enhet innsats data for hele etterkrigsperioden.

Telletokt

For å få direkte anslag for tallrikheten av vågehval i det nordøstatlantiske bestandsområdet, har en satset på å gjennomføre telletokt. Tre telletokt (1987, 1988, 1989) av et vesentlig omfang er nå blitt utført fra norsk side. I juli 1987 dekket en Barentshavet og Norskehavet med

3 fartøyer. Dessuten ble flytelling forsøkt i visse områder. Toktet inngikk som ledd i et større internasjonalt program for telling av hval i Nordøst-Atlanteren, der også Island, Færøylene, Danmark (Grønland) og Spania deltok. Ved dette samarbeidet

fikk en dekket alle de viktigste områdene for nordøst-atlantisk vågehval bortsett fra Nordsjøen. Tallrikheten i de delene av det nordøstlige bestandsområdet som ble dekket ble beregnet til ca. 19 000 hval når en ikke korrigerer for antall hval på kurslinja som ikke blir sett.

I juli 1988 ble det foretatt et nytt telletokt med 6 fartøyer og ett helikopter. En dekket i hovedsak de samme områdene som i 1987, men utelot enkelte områder (det nord-østlige Barentshav og Grønlandshavet) hvor en forventet å finne lite vågehval. En fikk heller ikke dekket de sørlige deler av Norskehavet som ble dekket av islandske og færøyske fartøyer i 1987. Tallrikheten i områdene som ble dekket i 1988 ble beregnet til ca. 23 000 (ukorrigeret).

Det mest omfattende telletokt ble gjennomført i juli 1989. En regner med at en dekket alle viktige områder for nordøstatlantisk vågehval om sommeren.

Det foreløpige og ukorrigerede anslag over antall vågehval i områdene som ble dekket av Norge er 85 000.

Tallene som er gitt ovenfor må betraktes som minimumsanslag siden det ikke er gjort noen korreksjon for hval som befinner seg på kurslinja men ikke blir sett. Vi vet at dette kan utgjøre en vesentlig del. Under toktet i 1989 ble det utført

Tabell 5.2.2. Oversikt over antall hvalindivider som ble nedtegnet i løpet av telletoktet i juli 1989. Her er ikke med data som ble innsamlet under dobbelt-tellingseksperimentene ved Svalbard og Bjørnøya.

Art	Primære observasjoner	Totaltall	Merknader
Vågehval	602	914	
Finnhval	63	92	Vest av N-Norge/Svalbard
Blåhval	4	4	Vest av Spitsbergen
Knølhval	19	21	Norskehavet, Bjørnøya
Grønlandshval	1	1	NØ Barentshavet
Nise	280	429	Nordsjøen og Barentshavet
Spekkhogger	139	233	Norskehavet, vest av Lofoten
Springer	1 573	2 573	Barentsh./Norskeh./Nordsjøen
Grindhval	57	237	Norskehavet
Bottlenos	2	2	Vest av Spitsbergen
Spermhval	77	117	Norskehavet, vest av Lofoten
Storhval (usp.)	20	22	

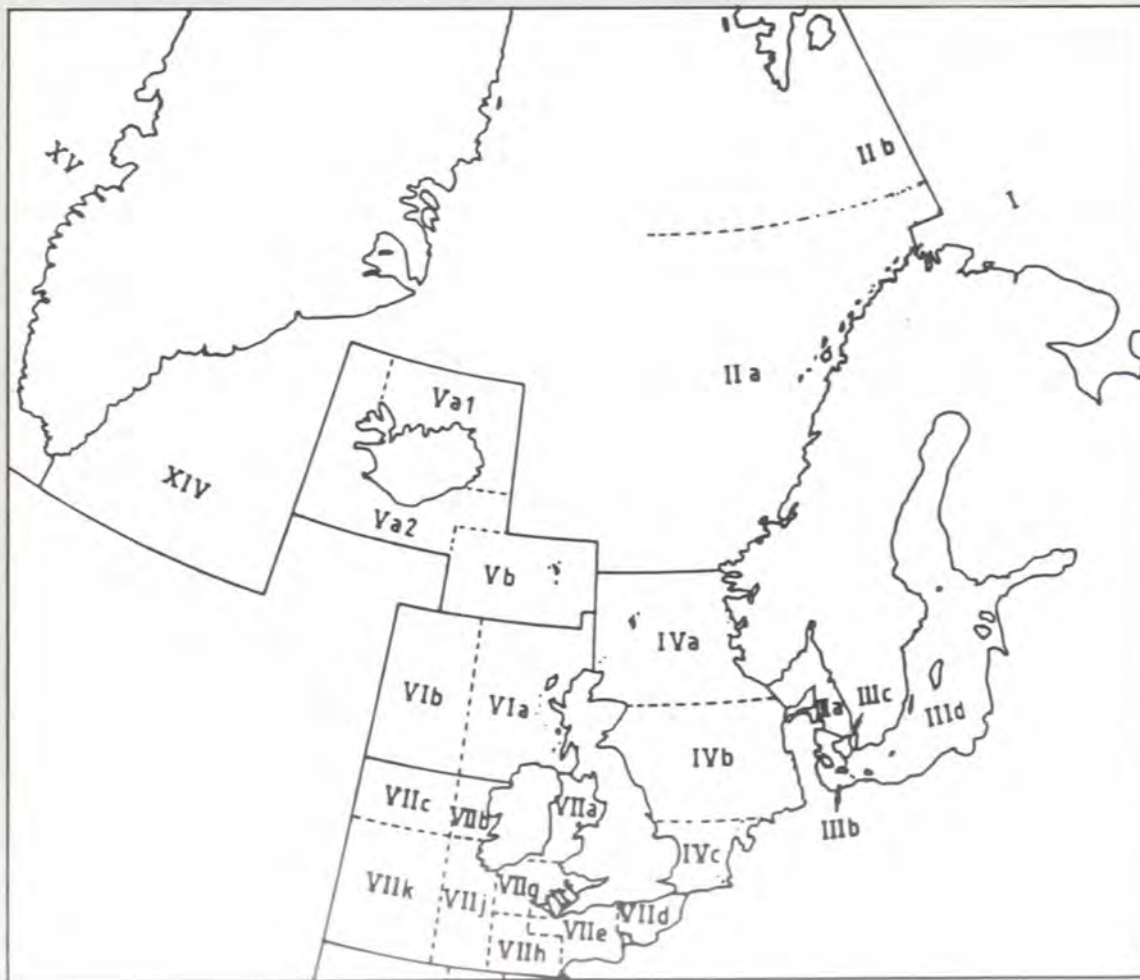
dobbeltellingeksperimentet ved at to båter gikk på parallelle kurser og gjorde uavhengige observasjoner av hval. Dataene fra disse eksperimentene er nå under analyse ved Norsk Regnesentral for å få anslag på korreksjonsfaktoren. Dette arbeidet vil bli avsluttet vinteren 1990 slik at korrigerede bestandsanslag kan presenteres på møtet i vitenskapskomiteen i IWC juni 1990.

Reguleringer

Som tidligere nevnt har den norske regjering vedtatt å stanse småhval fangsten i påvente av den omfattende bestandsvurdering som IWC skal gjennomføre i 1990. Det vil også for 1990 bli bedt om spesiell tillatelse til å fange et lite antall vågehval for vitenskapelige formål, men omfanget av forskningsfangsten er ikke avgjort ved utgangen av 1989.

Andre hvalarter

Selv om en i hvalforskningsprogrammet har konsentrert seg om vågehval, blir alle hvalobservasjoner under telletoktene registrert for senere analyse. I Tabell 5.2.2 er gitt antall observasjoner av forskjellige arter hval under det norske telletoktet i 1989.

ICES-fiskeristatistiske områder.

Forkortelser brukt i teksten

- ACFM = Advisory Committee on Fishery Management (ICES's rådgivende komité for fiskerireguleringer)
- Bull.Stat. = Bulletin Statistique (ICES's statistiske bulletin)
- ICES = Internasjonalt Råd for Havforskning

- IWC = Internasjonalt Hvalfangstkommissjon
- NAFO = Nordatlantisk Fiskeriorganisasjon
- F = fiskedødelighet (F_{88} = fiskedødelighet i 1988)
- F_{max} = fiskedødelighet som gir maksimalt utbytte pr. rekrutt
- TAC = Total tillatt fangst

Fiskerinæringens strukturproblemer og gjeldssituasjonen i fiskeflåten

– bakgrunn for regjeringens tiltak

I. Innledning – strukturproblemer i fiskerinæringen

De endrede ressursutsiktene i torskefiskeriene har aktualisert behovet for å frem-skynde en strukturtilpasning i flåten. I utgangspunktet bør fiskerinæringen, som andre kommersielle næringer, selv sørge for å justere sin kapasitet. I praksis vil dette innebære at kapasitetstilpasningen skjer gjennom konsesjons- og kvoteregulerings-systemet. Det arbeides for tiden med dette i Fiskeridepartementet. I situasjoner hvor det er behov for store kapasitetsreduksjoner over kort tid, kan det imidlertid vurderes å gå inn med statlige tilskuddsordninger for å avhjelpe situasjonen. Problemene fiskerinæringen står overfor på dette området kan kort sammenfattes i tre punkter:

1. Kortsiktig likviditetsbehov: Store deler av flåten, spesielt de tradisjonelle kyst- og bankfiskefartøiene, har likviditetsvansker. Dette er å betegne som et kortsiktig problem som har vært søkt løst gjennom kortsiktige tilskudds- og lånordninger de siste to årene. Problemet har for deler av flåten innen torskefiskeriene nærmest antatt en permanent karakter, og av denne

grunn har flere av låne- og tilskuddsordningene etterhvert også nærmest blitt permanente.

- 2. Kapasitetsproblem:** Gjennom en sterk fornying av deler av hav- og kystfiskeflåten de siste årene, og som en følge av en omfattende opprustning av eldre fartøyer, er det bygget opp en betydelig overkapasitet. Dette er spesielt fremtredende innen torskefiskeriene p.g.a. de nye bestandsanslagene for torsk, men også sett i forhold til en normal ressursituasjon eksisterer det en overkapasitet. Problemet og evt. løsninger må sees i et mellomlangt perspektiv.
- 3. Langsiktig tilbudssideproblem:** Kapitalintensiteten i flåten har økt betydelig, og relativt sett mest for mindre kystfartøyer. Samtidig har det vært en utvikling mot stadig lavere kvanta oppbrakt fisk. Problemet blir da å oppnå priser som kan forsvare kostnadsnivået, dette gjelder også for landindustrien. Kvalitet- og markedskompetanse vil være stikkord her.

Man kan ikke, ved forsøk på å løse næringens kortsiktige likviditet og gjeldsbetalingsproblemer, utelukke hensynet til næringens øvrige, og mer langsiktige spør-

mål. Det som gjør problemstillingen ekstra komplisert, er at virkemidlene som brukes for å løse de ulike problemene ofte kan være motstridende. De tiltak og virkemidler som settes i verk for å løse næringens kortsiktige likviditetsvansker, må være tilpasset de tiltak og virkemidler som planlegges satt inn for å løse kapasitets- og tilskuddssideproblemene.

II. Ressurssituasjonen – inntjeningsmuligheter

Norsk fiskerinæring står overfor en ressursvikt innen torskesektoren. Kvote for norsk arktisk torsk, som er det økonomisk viktigste fiskeslaget for storparten av den norske kyst- og bankfiskeflåten, er for 1990 satt til 113 000 tonn, mot f. eks. 250 000 tonn i 1988. Kvote for sei og hyse er også lave i forhold til tidligere år. I følge havforskerne, vil fangstkvoten for torsk og hyse måtte settes lavt i minimum 4 – 5 år fremover.

Den vanskelige ressursituasjonen har ført til at Fiskeridepartementet har sett seg nødt til å gjennomføre et strengt reguleringsopplegg for fisket etter norsk-arktisk torsk, hyse og sei i 1990. I korthet går opplegget ut på at de fartøyer som har fisket et visst kvantum torsk i årene

1987 og 1989, har fått tildelt en fartøykvote på torsk, som varierer i forhold til fartøyet størrelse. Fartøykvoteordningen innebærer at ca. 3300 fartøyer vil bli tildelt fartøykvote i 1990. Til sammenligning har ca. 6 – 8000 fartøyer deltatt i torskefisket de senere år. De fartøyer som ikke oppnår fartøykvote, kan fiske fritt innenfor en maksimalkvote på 12 000 tonn.

Svikten i torskereessursene var kjent under forhandlingene mellom Staten og Norges Fiskarlag om fiskeristøtten for 1990, og dette resulterte i en støtteramme på 1125 mill. kroner. Rammen på 1125 mill. kroner representerer en økning i støtten på 225 mill. kroner (25%) i forhold til 1989.

Med de fangstkvoter det enkelte fartøy vil få på torsk og hyse, er det åpenbart at inntjeningsnivåen vil bli svekket i forhold til tidligere år. Inntektene vil bli forholdsvis lave, og en vil måtte anta at mange fartøyeiere vil kunne få problemer med å betale renter og avdrag på gjeld. Fartøykvotereguleringene av torskefisket tar ikke hensyn til at fartøyene har ulik gjeldsbelastning. Inntektssvikten vil således ramme de fartøyer som har høyest gjeldsbelastning sterkest, noe som ofte vil være de nyeste fartøyene. Enkelte fartøyer vil ha alternative driftsmuligheter i fiske etter reker, sei, lange og brosme, med dette vil bare kunne kompensere deler av inntektssvikten i torskefisket. Nedenstående tabell viser hvilke konsekvenser ressurssvikten vil få på fiskernes inntjeningsnivå:

Inntekten av fiske for 1989 og 1990, er tatt fra beregninger som ble gjort i forbindelse med fiskeriforhandlingene mellom Staten og Norges Fiskarlag. Tabellen viser at inntekten fra fiske for flåten som helhet i 1990 vil bli ca. 15 pst. lavere enn i 1988 og ca. 7 pst. lavere enn i 1989. I torskesektoren synes reduksjonen å bli på ca. 18 pst. i forhold til 1988 og 5 pst. i forhold til 1989, mens silde-sektoren bare antas å få en mindre nedgang. Når vi vet at 1988 også var et vanskelig år for fiskeflåten, trer dimensjonene av svikten tydeligere frem: Inntjeningsnivåen vil for de fleste fartøyers del bli svekket, med de konsekvenser dette også kan få for evnen til å betjene fartøyet gjeld.

Når det gjelder den helårsdrevne flåten, skulle tabell 2 kunne illustrere situasjonen m.h.t. fiskernes evne til å betjene sin gjeld i 1988 (tall for 1989 foreligger ennå ikke).

Fiskeridepartementet har valgt å holde havfiskeflåten og torsketrålflåten utenfor den videre drofting av tiltak. Dette skyldes dels at denne del av flåten bør klare seg på egenhånd og dels at det blir brukt andre virkemidler for den del av flåten for å få til en nødvendig tilpasning av kapasiteten, bl.a. gjennom konsekvens- og kvotesystemet. I den videre

Tabell 1: Inntekt av fiske, hele flåten (mill. kr.)

	Torskesektor	Silde-sektor	Totalt
1987	4 672	1 146	5 819
1988	3 869	1 093	4 963
1989 (prognose)	3 350	1 150	4 500
1990 (ansalg)	3 168	1 054	4 223

Kilde: Fiskeridepartementet/Fiskeridirektoratet

presentasjon er vurderingene knyttet til den helårsdrevne kyst- og bankfiskeflåten, samt torsketrålerne, som rammes hardest av den forventede inntektssvikt i 1990.

For 1990 vil ressurssvikten i torsk- og hysefisket i sterkest grad ramme de fartøygrupper innenfor kyst- og bankflåten som fisker med konvensjonelle redskap. Også innenfor torsketrålflåten vil det bli en betydelig inntektssvikt. I seinotflåten, reketrålflåten, industritrålflåten og ringnotflåten vil inntjeningsmulighetene i 1990 være rimelig gode.

For de fartøygruppene som rammes hardest av svikten i torskefiskerierne, vil inntektsreduksjonene i forhold til 1988 ligge på mellom 15 pst. for de minste fartøyene (kyst- og sjarkflåten i hele landet) og opptil 50 – 60 pst. for de største (småtrål og torsketrål). Dette er beregnet ut fra tallene man har for inntekt fra fiske for 1988, som er tatt fra Budsjett-nemndas lønnsomhetsundersøkelser for

helårsdrevne fartøyer. Beregningene forutsetter at rederiene vil sitte igjen med en like stor andel av sin inntekt av fiske til betjening av gjeld i 1990 som de gjorde i 1988, d.v.s. knapt 10 pst. i kyst og bankflåten. I 1986 og 1987 var andelen noe høyere.

Beregningene som er utført av Fiskeridepartementet, viser at evnen til å betale renter og avdrag i 1990 vil bli svekket for de fleste fartøygruppers vedkommende. Dette vil gå verst utover torsketrålflåten og bankflåten både på Vestlandet og i Nord-Norge, men vil også ramme sjark- og kystflåten i Nord-Norge.

Summen for betalte gjeldsrenter for flåten totalt sett i 1988, tilsvarer en samlet gjeldsbelastning i den helårsdrevne fiskeflåten på ca. 4,3 milliarder kroner. For kyst- og bankfiskeflåten i hele landet innebærer dette en gjeldsbelastning på ca. 1,6 milliarder kroner. For den del av kyst- og bankflåten som blir sterkest berørt av svikten i torskefisket er gjelds-

Tabell 2: Helårsdrevne flåte over 8 meters evne til å betjene sin gjeld i 1988.

	Årsverk	Fartøyresultater (mill. kroner)				Mannskapsinnt. pr. årsverk	
		Inntekt fra fiske	Betj. gjeld	Bet. renter	Til bet. avdrag	Arb. godtgj.	Garanti lott
Sjarkflåten	2208	253,6	13,8	34,2	(20,4)	57 900	22 500
Kyst/bank:							
Konv. N-Norge	1539	347,7	26,7	44,6	(15,9)	128 600	6 500
Div. komb. Trøn	112	17,3	3,1	3,7	(0,6)	70 700	10 900
Div. komb. S-Norge	223	48,5	5,3	11,4	(6,1)	106 700	9 600
Reke-tr. N-Norge	315	83,4	4,8	12,3	(7,5)	115 400	7 600
Reke-tr. S-Norge	423	124,8	12,5	14,0	(1,5)	145 600	2 300
Kystbrislång	299	61,0	16,8	4,3	(12,5)	98 700	10 300
Bankline Vestl.	761	402,3	37,1	44,8	(7,7)	244 300	500
Bankfiske N-Norge	429	172,5	29,8	26,9	2,9	185 000	2 400
Seinot N-Norge	161	69,1	16,7	6,1	10,6	193 000	3 700
Seinot S-Norge	204	37,4	5,7	5,0	0,7	82 700	14 500
Havfiskeflåten:							
Reke-trål	762	584,3	113,0	91,2	21,8	287 500	400
Industritrål	290	196,1	23,9	26,3	(2,4)	256 600	400
Småtrål, More	78	42,0	4,7	5,5	(0,8)	230 900	4 000
Garn, Nordsjøen	158	60,0	10,4	10,9	(0,5)	181 100	4 500
Torsketrålere	1306	1045,3	219,5	109,6	109,9	282 900	0
Ringnot	863	787,7	204,8	136,0	68,8	208 100	0

Kilde: Budsjett-nemnda for fiskerierne

belastningen ca. 1,2 mrd. kroner. Her har man imidlertid ikke vurdert effekten av de gjeldsreducerende tiltak som er/vil bli iverksatt over årets fordelingsavtale og gjennom tapsavskrivninger i Fiskarbanken.

Det knytter seg en del usikkerhet til disse beregningene, særlig når det gjelder inntjeningsnivået. I disse beregningene er det ikke tatt hensyn til at det i perioden 1988 – 1990 har skjedd/vil skje en reduksjon av flåten, bl.a. gjennom strukturtiltak.

Avlønninger til mannskapene i fiskerierne som innebærer at man får en andel av fangstresultatet, vil medføre at mannskapsinntektene vil bli redusert omtrent i samme forhold som reduksjonen i fangstinntektene. Innenfor fordelingsavtalen er det avsatt midler slik at de aktive fiskerne vil være sikret en minsteinntekt (garantilott). Denne vil i 1990 ligge i overkant av 90 000 kroner på årsbasis. For enkelte vil det være mulig å tilpasse seg slik at man i visse perioder kan ha inntekt høyere enn garantilott og likevel få garantilott i andre perioder. På den måten kan man oppnå en del høyere inntekt enn 90 000 kroner på årsbasis.

Avslutningsvis understrekes det at fiskeflåten sliter med et stort overkapasitetsproblem. Det er nødvendig med en betydelig reduksjon i flåtens fangstkapasitet, selv i forhold til en normal ressursituasjon. Fiskeridepartementet har i den anledning satt i verk flere typer strukturtiltak, med det som formål å redusere kapasiteten i flåten, på permanent og langsiktig basis. Av aktuelle strukturtiltak kan vi nevne kondemneringstilskudd til eldre og uhensiktsmessige kystfartøyer, salgstilskudd til større fartøyer som selges ut av landet, garanti for havfiskefartøyer som forsøker seg på fiske i fjerne farvann og opplygsstøtte for fartøyer som tas ut av fiske på midlertidig basis. I tillegg er det fastsatt tilpasninger i kvotesystemet for trålerflåten for å stimulere til permanent kapasitetstilpasning.

Det å oppnå en permanent kapasitetsreduksjon vil medføre at driftsgrunnlaget for de gjenværende fartøyer i fremtiden vil bli vesentlig bedre enn nå. Dette, i kombinasjon med en fornuftig forvaltning av fiskeressursene og en jevn, kontrollert fornying av flåten, vil kunne danne grunnlaget for en lønnsom og selvberende fiskerinæring når ressursituasjonen blir bedre. For å oppnå de målsettinger man har satt for kapasitetsreduksjon gjennom strukturtiltak, er det derfor vesentlig at man ikke samtidig tilbyr betingelser m.h.t. inntektsstøtte og kostnadsreducerende tiltak som er for gunstige. Eksempler på dette kan være likviditetstilskudd og renter- og avdragsutsettelse på lån. Slike tiltak vil kunne motvirke effekten av strukturmidlene, ved at interessen for f.eks. kondemnering og salg

Ressurssvikten i torsk- og hysefisket rammer kystflåten hardt.

svekket. Det vil også innebære en prioritering av kortsiktige hensyn fremfor langsiktige. Hovedmålet er, og bør fremdeles være, å skape en lønnsom og selvberende fiskerinæring der fangstkapasiteten er tilpasset ressursgrunnlaget.

III. Gjeldssituasjonen i fiskeflåten

Det har foregått en betydelig kapitaloppbygging i fiskeflåten de siste 5 – 6 årene. Dels må dette tilskrives svært optimistiske prognoser for bestandsutviklingen innen torskfiskerierne, dels endringer på tilbudssiden i kredittmarkedet. Ressurssvikten gjør at det ikke vil være mulig å forrente denne kapitaloppbyggingen de nærmeste årene. En kombinasjon av økte kvoter til det enkelte fartøy gjennom redusert totalkapasitet, og gjeldssanering i den gjenværende flåten vil være tiltak

som må vurderes om lønnsomhet igjen skal oppnås på sikt. Tabellen under viser investeringer i nye fiskefartøyer i Statens Fiskarbank etter 1979.

Før 1986 har banken ikke tall for investeringsvolumet i flåten, da en kun deltok i lånefinansiering. Med bakgrunn i lånerammen og en antatt finansieringsandel på 70 pst. kommer investeringen opp i ca. 2,3 mrd. kroner i tidsrommet 1980–85.

I tidsrommet etter 1986, da rentestøtteordningen ble innført, har Fiskarbanken medvirket til finansiering av nye fiskebåter til en samlet investering til ca. 2,4 mrd. kr. Utover investeringsvolumet i Statens Fiskarbank er det i tiden etter 1986 i tillegg investert ca. 900 mill. kroner i torsk- og rekråflåten, delvis finansiert gjennom norske privatbanker delvis i form av leverandørkreditt. Det er i samme tidsrommet også bygget en del mindre fartøyer uten Fiskarbankens medvirk-

Tabell 3: Antall nye fartøyer finansiert av Statens Fiskarbank etter størrelse. 1980 – 1989.

	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	SUM
< 8 m	21	39	7	7	5	4	3	1	4	5	96
8– 9,9 m	77	64	42	16	16	16	15	10	7	15	278
10–11,9 m	15	27	25	14	14	25	25	25	23	5	198
12–13,9 m	7	6	12	6	0	13	26	19	6	9	104
14–15,9 m	8	6	0	4	2	23	15	20	13	2	93
16–17,9 m	1	1	5	3	4	3	0	2	1		20
18–20,9 m	4	3	4	3	4	10	9	5	0		42
21–23,9 m	2	3	0	3	0	6	0	0	4		18
24–26,9 m	1	0	1		5	0	2	1	0		10
27–29,9 m	0	0			0	2	1	0	1		4
30–33,9 m	1	1			1	1	2	1	0	1	8
34–37,9 m	1				0	0	1	4	2	1	9
38–41,9 m					0	0	0	0	1		1
42–45,9 m					1	2	0	0	1	1	5
46–49,9 m					1	0	2	1	2		6
50–53,9 m						0	1	0	1		2
54–57,9 m						3	1	2	0	1	7
58–61,9 m						2	0	0	0	1	2
> 62 m						0	0	0	2		2
SUM	138	150	96	56	53	110	103	91	68	40	905

Kilde: Statens Fiskarbank.

ning. Samlet investering i nye fiskefartøyer over siste 4-årsperiode beløper seg således til ca. 3,4 mrd. kroner. Til større ombygginger i fiskeflåten er det investert ca. 1,1 mrd. kroner etter 1986. Totalt investeringsvolum i nye fartøyer i løpet av 80-årene beløper seg således til rundt 6,7 mrd. kroner. I første halvdel av tiåret var investeringene på et nivå der kapitalslitet oversteg investeringene. Det er først etter 1985 at det har vært netto tilgang på kapital innen fiskeflåten.

Som en illustrasjon på gjeldssituasjonen i relasjon til torskekvotene for 1990 er det i vedlegg gitt noen eksempler for sjark- og kystflåten.

Fiskeridepartementet vil presisere at eksemplene dreier seg om mest pessimistiske anslag. Muligheter for alternative driftsformer er f.eks. ikke tatt med i vurderingen. Det er heller ikke tatt hensyn til evt. virkemidler fra myndighetenes side som vil bli sett i verk.

Ved kun å ta torskekvoten vil fartøyene kunne dekke driftsutgifter og noe av rentekostnadene, mens renter og avdrag vil forespeile seg som økte restanser i bl.a. Statens Fiskarbank. Dersom annen tilleggsaktivitet gir positivt dekningsbidrag vil en større andel av de faste utgiftene kunne dekkes inn.

Større fartøyer kommer dårligst ut, da spesielt nyere fartøyer med høy belasting. For fartøyer som har alternative driftsmuligheter, og er ustyrt for alternativ drift, vil dette være en viktig supplement. Dette vil gjelde et stort antall fartøyer over 50 fot. Alternativ drift vil ikke kunne kompensere for bortfallet av torskekvote fullt ut, da dekningsbidraget vil være langt lavere innenfor driftsformer som sei, reke, brosme/lange osv. For fartøyer som må foreta investeringer i omlegging og til utstyr vil situasjonen derimot være langt vanskeligere, og vil neppe kunne forsvares i dagens situasjon. For fartøyer bygget etter 1980 med angitt restgjeld vil nødvendig torskekvote måtte økes til 400 tonn for å oppnå balanse i regnskapet, med gitte forutsetninger om pris, fordeling lørsk/hyse osv. Det er da ikke tatt hensyn til eventuell løsgjeld og driftskreditter. Antall fartøyer med gjeld i Fiskarbanken, med tilhørende gjennomsnittlig restgjeld fremgår av de følgende tabeller.

Tabell 5: Gjennomsnittlig restgjeld i Statens Fiskarbank etter alder og størrelse. 1000 kr.

År Størrelse	0-10	11-20	21-30	> 31	ALLE
0 – 10,6 m	180	90	60	130	135
10,6 – 27,0 m	1720	860	620	340	970
27,0 – 42,0 m	8100	3900	2600	2300	3700
> – 42,0 m	15000	400	3700	3700	5100

IV. Restanseutviklingen i Statens Fiskarbank

Utestående forfalte, ikke betalte renter og avdrag i Fiskarbanken utgjorde pr. 31. desember 1989 318 mill. kroner, hvorav 150 mill. kroner i renter. Av renterestansene relaterer 121 mill. kroner seg til flåtesiden, tilsvarende 4,87 pst. av utestående lån. I 1989 har det vært en økning i renterestansene med 32 mill. kroner, hvorav 30 mill. kroner i de fire nordligste fylkene. Det har også vært en forskyvning i fordelingen av renterestanser med en større andel renterestanser utover en termin. Av renterestansene innenfor kyst og bankflåten er ca. 30 mill. kroner renterestanser som har stått i 6 mnd. eller med pr. 31 desember 1989. Dette indikerer at problemene for de enkelte fartøyer stadig forverrer seg.

Av utestående stonadslån på totalt 211 mill. kroner er det 5,5 mill. som er rente-

Hovedmålsettingen for regjeringens tiltak er å skape en lønnsom og selvberende fiskerinæring, der fangstgrunnlaget er tilpasset ressursgrunnlaget.

Tabell 6: Renterestanser etter prioritet (mill. kroner, alle formål).

	1988	1989	Utestående pr. 31.12.89
1. prioritet	92	129	2331
2. prioritet	2	19	277
Foretak	0	2	21
Stonadslån	0	0,1	211
Sum	94	150	2840

bærende. Resterende er gitt som rentefrie lån med totalt løpetid på 15 år hvorav de 5 første er avdragsfrie. Hovedtyngden av lånene ble gitt i årene 1982 til 1985.

Selv om restansesituasjonen er vanskelig må det påpekes at dette tross alt kun gjelder deler av flåten. Av Fiskarbankens 2100 låntakere var 817 registrert med restanse pr. 31. desember 1989. Blant disse fartøyene er det også store forskjeller, fra å skylde mindre gjestående avdragsrestanser til å skylde både renter og avdrag for flere terminer. Fartøyer med de største problemer utgjør således mellom 10 og 15 pst. av samtlige fartøyer. Endringene i restansene fordeler seg på fartøygrupper som følger:

Tabell 4: Antall fartøyer etter alder og størrelse m/løpende lån i Statens Fiskarbank.

År Størrelse	0-10	11-20	21-30	> 31	SUM	FDIR Helår
0 – 10,6 m	429	401	39	26		
10,6 – 27,0 m	299	266	209	222	999	1044
27,0 – 42,0 m	26	74	70	52	222	230
> – 42,0 m	15	61	35	32	143	178
SUM	769	802	353	335	1364	1442

(i mill. kroner)	31.12.88		31.12.89	
	Totale rest	Herav renter	Totale rest.	Herav renter
Sjarker < 12 m	9	3	10	3
Kyst/bank	63	31	84	40
Garn/line/trål	47	18	73	34
Ferskfisktrålere	15	5	44	18
Saltfisktr./Fabr.skip filet	4	1	4	1
Reke-tr. > 25 m	7	4	13	6
Ringnot	47	21	29	14
Industritrålere	7	3	9	3
Andre	7	4	5	3
Sum	206	90	271	122

For sjarkflåten sin del har det bare vært mindre endringer i 1989. Derimot har det vært en dramatisk økning i renterestansene i kyst/bank, garn/line og ferskfisktrålerflåten i de 4 nordligste fylkene med tilsammen 36 mill. kroner. I ringnotflåten i disse fylkene har det, som følge av refinansieringsordningen i 1988, vært en nedgang i renterestansene med 6 mill. kroner. Veksttakten i restansene de siste månedene i 1989 var økende. Kvotegrundlaget i torskefiskeriene i 1990 tilsier en ytterligere forverret restansesituasjon. Eventuelle tiltak vil selvsagt påvirke denne utvikling.

NYTT FRA FISKERIDEPARTEMENTET

Nei til utvidet boreperiode

Fiskeridepartementet kan ikke gi tillatelse til at boreperioden på utvinningstillatelse nr. 154 på Møre I rett vest for Kristiansund utvides til etter 15. februar. Dette har departementet meddelt Olje- og energidepartementet, etter at Norsk Hydro har fremmet ønske om å få utvidet boreperioden.

Fiskeridepartementet henviser til at det i forbindelse med boring på blokkene tildeelt på Møre I i konsesjonsrunde 12 B satte som ufravikelig krav at boring i oljeførende lag ikke måtte forekomme i tiden 15. februar til 1. juni. Dette fordi det i denne perioden ville være sårbare fiskeegg og larver i sjøen.

Det området det er snakk om, er fra et fiskerimessig synspunkt et av de viktigste og mest sårbare for oljeforurensning langs hele norskekysten.

– Det er av helt avgjørende betydning at forholdene legges slik tilrette at faren for oljeforurensning minimaliseres, skriver Fiskeridepartementet i brevet til Olje- og energidepartementet.

Bevaringsverdige fiskefartøy

Fiskeridepartementet har gitt Nordre Berg Museumslag og Moskenes Historie- og Museumslag tillatelse til å bevare hvert sitt kondemnerte fiskefartøy, henholdsvis M/K «Palmen» T-32-BG og K/S «Reinevåg» N-1-MS.

I begge tilfelle er tillatelsen gitt etter tilråding fra Riksantikvaren, og under forutsetning av at museene selv står som ansvarlige eiere av fartøyene.

Ingen av båtene kan brukes i forbindelse med fiskeri- og fangstnæringen. En

nærmere avtale om dette må undertegnes og tinglyses som heftelse på fartøyene.

Lofotoppsynet

Fiskeridepartementet har gitt følgende personer rett til å utferdige forelegg i saker som gjelder overtredelse av lov om saltvannsfiske og overtredelse av Råfiskloven samt forskrifter gitt i medhold av

disse lovene, som ledd i oppsynstjenesten for Lofotfisket:

Sverre Sandbø, Svolvær, Odd Steffensen, Svolvær, Arnstein Larsen, Kabelvåg, Peder E. Johnsen, Leknes, Sigmund Wikse, Laupstad, Karl Bendiksen, Stokmarknes, Mathis Johansen, Bardufoss, Roland Larsen, Svolvær, Børre Pedersen, Bø i Vesterålen og Leif A. Johnsen, Leknes.

Under utøvelsen av foreleggsmyndigheten er oppsynspersonellet underlagt politimesteren i Lofoten og Vesterålen.

FISKERIDIREKTORATET

Avdelingsdirektør

Ved Fiskeridirektoratets fiskeriøkonomiske avdeling blir stilling som avdelingsdirektør ledig 1. mai 1990.

Under avdelingens saksområde hører produksjon av fiskeristatistikk, statistikk-økonomiske utredninger, lønnsomhetsundersøkelser for fiskefartøyer og fiskeoppdrett, og sekretariatsfunksjonene for Budsjettnemnda for fiskerinæringen. Avdelingen har også viktige oppgaver i forbindelse med forberedelse og gjennomføring av reguleringer i fisket, og står foran nye utfordrende oppgaver knyttet til bl.a. flerbstandsforvaltning og utvikling og bruk av bioøkonomiske modeller.

Avdelingen er organisert med to fagkontorer. I tillegg er direktoratets EDB-kontor administrativt tillagt avdelingen.

Til stillingen kreves høyere økonomisk utdannelse, godt kjennskap til fiskerinæringen, og administrativ erfaring.

Lønn etter ltr. 36, brutto kr 287.933,- pr. år. Fra lønnen trekkes kr. 5.407,20 som innskudd til Statens pensjonskasse.

Nærmere opplysninger om stillingen gis av avdelingsdirektør Per L. Mielte eller avdelingsdirektør Rolv Behrens, tlf. (05) 23 80 00.

Søknad m/rk. «6/90» stiles til Fiskeridepartementet og sendes sammen med bekreftede kopier av vitnemål og attester til Fiskeridirektoratet, postboks 185, 5002 Bergen innen 05.03.1990.

Tiltak mot ressursviken i fiskerinæringen

Regjeringen har foreslått ekstratiltak for å avhjelpe virkningene av ressursviken i fiskerinæringen. Disse tiltakene kommer i tillegg til det som allerede er vedtatt ved fordelingen av fiskeristøtten for 1990 og til de vedtatte virkemidler gjennom Statens Fiskarbank. Tilsammen vil dette resultere i at den økonomiske situasjonen for den mest utsatte delen av fiskeflåten avhjelpes.

Ressursviken har vært størst innen torskefiskerierne. Kyst- og bankfiskeflåten rammes særlig hardt av dette. De statlige tiltakene er derfor konsentrert om denne delen av flåten. For 1990 er det beregnet at kyst- og bankfiskeflåten ikke vil kunne dekke omkring 80 mill. kr. av renteutgiftene på lån gjennom inntektene fra fisket. Ca. 40–50 mill. av dette vil være dekket ved de tiltak som allerede er besluttet satt i verk gjennom fiskeristøtten og via Statens Fiskarbank. Virkningen for 1990 vil samlet være noe lavere, ved at tiltakene settes i verk ut gjennom året. Regjeringen foreslår nå satt i gang ekstra tiltak for kyst- og bankfiskeflåten som samlet vil medføre at renteutgiftene på gjeld kan dekkes fullt ut.

Tiltakene retter seg mest mot nyere fartøy, både fordi disse gjennomgående har størst gjeldsbelastning og for ikke å hindre en nødvendig kapasitetsreduksjon ved kondemnering av eldre fartøy.

Følgende tiltak foreslås satt i verk:

* Inntil 2500 tiltaksplasser (ca. 300 mill.kr. i 1990 dekket ved beredskapsmidler) til «utsatte kystfylker». Det vil i praksis si Trøndelagsfylkene i tillegg til Nord-Norge.

* 40 millioner kroner foreslås bevilget til dekning av renteutgifter til lån til kyst- og bankfiskefartøy innen forskesektoren. I tillegg foreslås at 10 millioner disponeres til dette innenfor rammen av fiskeristøtten. Lånene må være tatt opp før 1.1.1990 og ligge innenfor 80 prosent av panteverdien for at slik rentestøtte skal kunne gis.

* Renten på Fiskarbankens 14-prosentlån settes ned til 12,5 prosent. Dette vil redusere flåtens renteutgifter med 11 mill. kr. i 1990.

* Det gis adgang til diskontering i bank av framtidige statlige rentesubsidier til nybygg og ombygginger av fiskefartøy. Dette vil samlet for flåten kunne gi en likviditetstilførsel på ca. 260 mill. kr. i 1990. Av dette vil ca. 100 mill. kr. komme kyst- og bankfiskeflåten til gode. Dette vil ikke kreve ny bevilgning av Stortinget.

* Det foreslås å gi rentefritak på boliglån i Husbanken og Landbruksbanken til registrerte fiskere som rammes spesielt av

Lån og løyve

Nybygg

Følgende har fått tilsagn om erversløyve for nybygging av fiskefartøy:

Reder	Til erstatning for	Konsesjonstype
Peder Furnes Vigra Selskap under stiftelse v/Odd Seljeseth Florø	Furnestrål M-116-G	Torsketrål
Arild Refsnes Husbysjøen Åsmund Nordgård Tromsø	Ole Nordgård T-6-T	Reketrål
Selskap under dannelse v/Ole M. Nilsen Havøysund Morten Vottestad Myre		

ressursviken. For 1990 foreslås 50 mill. kr. avsatt til dette formålet.

* Gjeldssituasjonen for fiskeindustrien i Nord-Norge skal avhjelpes ved at 25 mill. kr. avsettes til dekning av renter på lån i statsbanker for 1990. I forbindelse med dette settes strukturiltak i gang for å bedre lønnsomheten for denne delen av fiskeindustrien.

kystflåten må betale på årsbasis blir redusert med 40–50 mil.kr. På grunn av behandlingstiden vil en god del av tiltakene først gi likviditetsmessig virkning et stykke ut i 1990. Totalt sett skulle imidlertid disse tiltakene lette kyst- og bankfiskeflåtens problemer med betjening av renter og avdrag i 1990 og årene framover.

Eksisterende tiltak overfor fiskeflåten

En stor del av det kyst- og bankfiskeflåten mangler for å betjene sin gjeld i 1990, vil bli dekket opp av de tiltak som er satt i verk over fiskeristøtten for 1990 og på Statens Fiskarbanks budsjett for 1990.

Disse tiltakene omfatter:

- * Kondemneringstilskudd til eldre og uhensiktsmessige fartøyer.
- * Likviditetstilskudd for den del av flåten som blir igjen.
- * Rentestøtte til likviditetslån.
- * Lån til refinansiering.
- * Tapsavskrivning i Statens Fiskarbank.

Totalt representerer disse tiltakene en gjeldsreduksjon for kyst- og bankfiskeflåten på 195 mill.kr., anslagsvis 10 prosent av samlet gjeld i denne flåten. Størsteparten av denne gjeldsreduksjonen vil komme kystflåten til gode gjennom kondemnerings- og likviditetstilskudd/gjeldssanering. Tiltakene innebærer at rentene som

Regulering av seifisket endret

Regjeringen har i statsråd 16. februar vedtatt endring av forskrift om regulering av fisket etter sei nord for Stad. I forskriften er det innført deltagelsesbegrensninger i notfisket etter sei i 1990. Det er blant annet krav om at fartøy som skal delta i slikt fiske må ha deltatt i ett av årene 1987, 1988 eller 1989. Forskriften er nå endret slik at Fiskeridirektøren kan dispensere fra deltagelsesvilkåret for fartøy som er kjøpt eller kontrahert i løpet av 1989.

Det er dessuten presisert i forskriften at deltagelsesvilkåret er oppfylt uavhengig av om seifisket har foregått nord eller sør for Stad.

Bakgrunnen for at det innføres dispensasjonsadgang, er at en del fartøy kom uheldig ut etter den opprinnelige forskriften. Dette gjelder fartøy som er kjøpt, kontrahert eller bygget på et slikt tidspunkt at kravet om deltagelse ikke er oppfylt. Investeringene er gjort på et tidspunkt da det ikke var signaler som skulle tilsi adgangsbegrensninger i dette fisket.

Geir Valset distriktssjef

Fiskeridepartementet har ansatt Geir Valset som distriktssjef for Kontrollverkets distriktskontor for området Stad-Svenskegrensen.

Valset kommer fra stilling som seksjonsleder ved Sentrallaboratoriet ved Avdeling for kvalitetskontroll i Fiskeridirektoratet.

Onar Gudmundsen fiskerisjef i Rogaland

Fiskeridepartementet har ansatt Onar Gudmundsen i det ledige vikariat som fiskerisjef i Rogaland for den tid som Svein Munkejord har permisjon fra stillingen. Gudmundsen er konsulent ved fiskerisjefkontoret i Rogaland og har fungert som fiskerisjef etter at Svein Munkejord ble fiskeriminister.

Lån og løyve

Merkeregister

Det opplyses nedenfor hvem som har fått ervervsloyme, fartøyets navn og registreringsnummer, samt hvilke fangstloyme som er tildelt.

Brukte fartøy

Reder	Fartøy/Reg.nr.	Konsesjonstype
Selskap under stiftelse v/Jan Rudolf Hansen Kvalsund	Rundfjell F-25-KD	—
Selskap under stiftelse v/Viggo Karlsen	Bjørn Snorre F-270-NK	—
A/S Tråldrift v/J. P. Kraknes Tromsø	Kirkøy N-110-Ø	Reke- og småtrål
A/S SUS v/Hedly Ottesen Årviksand	Alfredson T-149-S	Reke- og småtrål
Selskap under stiftelse v/Birger Korneliussen Skjervøy	Øyvåg T-201-KN	Reke- og loddetrål
Selskap under stiftelse Kjerstad K/S v/Elias Kjerstad Kjerstad	Varberg R-100-ES	Ringnot- og kolmuletrål
ANS Bergtun v/Tor Kjetil Bergtun Sandøy	Opal M-1-AK	—
Bjarne Nilsen A/S Hammerfest	M. Nilsen F-4-H	—
P/R v/Per Aspaas Veidholmen	Senjaværing T-85-LK	—
P/R v/Einar Finnøy Finnøy	Kaupanes R-206-ES	Nordsjøtrål

Nytt losstyre

Regjeringen har i statsråd 26. januar oppnevnt nye medlemmer og varamedlemmer i losstyret for tidsrommet fra 1. januar 1990 og inntil videre, dog ikke utover 31. desember 1992.

1. lagmann Astrid Rynning, Oslo, er valgt til leder, med varamann havnesjef Nils Standal, Bergen. De øvrige medlemmene og varamedlemmene er skipsreder Sigmund Stenersen, Sandsli, varamedlem skipsreder Olav Rotnes, Oslo, maritim driftssjef Per Haram, Stavanger,

varamedlem kontorsjef Harald Thomasen, Oslo, Seksjonsleder Bert Helge Durborgh, Oslo, varamedlem markedsleder Per Tønder, Oslo, statslos Roar Gjessing, Færvik, varamedlem statslos Per Inge Hansen, Oslo, statslos Per Harry Pettersen, Sortland, varamedlem statslos Bjørne Høgmo, Flatåsen, rutelos Elias Marøy, Lonevåg, varamedlem rutelos Alfred Ridderseth, Håpet, førstekonsulent Liv Ørbech, Oslo, varamedlem Thomas A. Hazeland, Oslo.

Fiskeridepartementet har fullmakt til å oppnevne ny leder, nye medlemmer og nye varamedlemmer i funksjonsperioden.

Lån og løyve

Merkeregisteret

Det opplyses nedenfor hvem som har fått ervervsloyve, fartøyets navn og registreringsnummer, samt hvilke fangstloyve som er tildelt.

Brukte fartøy

Reder	Fartøy/Reg.nr.	Konsesjonstype
Sætre Havfiske A/S v/Georg Sætre Vartdal	Havglytt M-107-VD	
Helge og Petter Pettersen	Måtind N-412-A	
Bleik P/R Br. Teistklub ANS v/Knut Arne Teistklub	Langstein M-77-F	Nordsjøtrål
Vevang Per Dahl	Svolværing N-648-V	
Svolvær Kurt Åge Johansen Jennestad	Laukholm jr. N-100-BR	
Oskar Bietilæ Vadsø	Nils Finnøy N-3-H	
Harald Veibust Ålesund	Elgo R-448-K	Ringnot- og kolmuletrål
Hugo Larsen Bø i Vesterålen	Havleik N-5-BØ	
Torleif Johansen Langhamn	Egil ST-441-F	
Selskap under stiftelse v/Arnt Helge Sørensen	Roholmen N-380-VV	
Ballstad Otto Hestnes	Conny VA-218-F	Nordsjøtrål
Egersund Nils Olai Østervold	Kleppe Senior H-369-AV	Ringnot-, lodde- og kolmuletrål
Torangsvåg P/R Alvsvåg	Liaskjæren H-181-F	Ringnot- og nordsjøtrål
Magne Alvsvåg Bremnes		
Per Aspaas Veidholmen	Mats-Erik T-50-TN	
Ivar Johansen Torsken	Geir Roger T-144-TK	
Torleif Johansen Langhamn	Nils Finnøy N-3-H	
P/R Egil Berge Jr. v/Ånnfin Berge	Rita-Renate N-26-H	
Mausundvær Ragnvald Dahl	Kromhout N-24-V	
Svolvær A/S Øksnesfisk	Myrefisk I N-20-Ø	Torsketrål
Myre A/S Øksnesfisk	Myrefisk II N-120-Ø	Torsketrål
Myre Aleksander Vedø	Jamalito AA-8-HS	Nordsjø- og loddetrål
Lofoten Trållerederi A/S Stamsund	Vågamøy N-7-V	Torsketrål
Lofoten Trållerederi A/S Stamsund	Vågamot N-121-V	Torsketrål
Alf-Helge Bakkeby Øksfjord	Vidjenes F-207-VS	

Vedtekter for forsøksfiske i fjerne farvann

Fiskeridepartementet har fastsatt vedtekter for en forsøksordning for fiske i fjerne farvann. Vedtektene slår fast at Fiskeridirektoratet kan gi støtte til forsøksfiske og utredningsprosjekter for slikt fiske. Penger er stilt til dispensasjon fra fjorårets fiskerivtale og fiskeristøtten for 1990. Målet er å fremme alternativ og lønnsom fiskerivirksomhet på langsiktig basis utenfor Norges økonomiske sone, fiskevernsonen ved Svalbard og sonene til stater som Norge har kvoteavtaler med.

Det vil ikke bli gitt støtte til prosjekter som vil være i strid med gjeldende internasjonale konvensjoner o.l. Det samme gjelder prosjekter i farvann hvor jurisdiksjonsmessige forhold er uavklarte eller omstridte.

Fartøyer som får driftsgaranti for forsøksfiske må rette seg etter internasjonale konvensjoner for begrensninger i fiske og nasjonale regler for reguleringer i fiske.

De fartøyene som benytter seg av ordningen, må i 1990 avstå fra å delta i kvoteregulert fiske i norske soner, i fiskevernsonen ved Svalbard og i soner til stater som Norge har kvoteavtaler med. Støtte gis til klart definerte prosjekter som er avgrenset i tid. Støtten vil bli gitt i form av tilskudd og driftsgaranti. Tilskudd kan gis til utredningsprosjekter og ytes med inntil 50 prosent av prosjektets kostnader. Driftsgaranti kan gis i forbindelse med forsøksfiske og avgrenses oppad til 3 mill. kr. Det skal settes en øvre grense for garantien til enkelte prosjekt. Ordningen med driftsgaranti gjelder bare for norske båter som står i merkeregisteret.

Fartøyene må føre fangstdagbok for den perioden de har fått driftsgaranti for.

Fiskeridepartementet skal oppnevne et utvalg med representanter fra Fiskeridirektoratet, Statens Fiskarbank, Havforskningsinstituttet og Norges Fiskarlag, og hvor Utenriksdepartementet og Norges Eksportråd kan stille som observatører. Utvalget skal avgi innstilling til Fiskeridirektoratet om hvorvidt tilskudd eller garanti skal gis, og om størrelsen på tilskudd/garanti samt vilkår forøvrig knyttet til tilsagnet. Fiskeridirektoratet skal være sekretariat for utvalget. Ordningen trer i kraft straks og gjelder ut 1990.

Lån og løyve

Merkeregisteret

Det opplyses nedenfor hvem som har fått ervervsloyme, fartøyets navn og registreringsnummer, samt hvilke fangstloyme som er tildelt.

Brukte fartøy

Reder	Fartøy/Reg.nr.	Konsesjonstype
Selskap under stiftelse v/Bengt A. Korneliussen Skjervøy	Robertson T-182-BG	Reketrål
Selskap under stiftelse v/Arthur Jensen Måløy	Bergbjørn M-29-A	
Selskap under stiftelse v/Senja Havfiskeselskap A/S Senjahopen	Robertson T-182-BG	Reketrål
P/R Gangstad v/Jarle Gangstad Midsund	Eidsfjord N-1-SO	Ringnot
Beryl A/S v/Ervik Marine Services A/S Kvamsøy	Remøytrål M-110-HØ	Torsketrål
Selskap under stiftelse v/Seafood Vardø A/S Vardø	Rita Eline F-96-V	Ringnot- og reketrål
Selskap under stiftelse Hasvik Havfiskeselskap A/S v/Oskar Pedersen Krokelvdalen	Grøtnes F-109-HV	Reke- og torsketrål
P/R v/Ola Sandøy Langøynesset	Mats-Erik T-50-TN	
Selskap under stiftelse v/Viggo Walgren Honningsvåg	Nadja SF-10-V	Reke- og loddetrål
Selskap under stiftelse v/Andreas Bendal Fosnavåg	Erola M-48-M	
Arne Thevik Kyrksæterøra	Halkjell N-155-L	
Per E. Pedersen Alsvåg	Fredrik Arntzen	
Johannes Mortensen Vadsø	Torgværing N-59-V	
Torbjørn Brun Myre	Brun Senior N-404-Ø	
Finn Arvid Larssen m.fl Hidrasund	Gjøvsund M-14-G	
Halvard A. Torsgrunn Husøy i Senja	Sissel Torild T-221-K	
Roald Arntzen Øksfjord	Karl Magnus T-272-TK	
Villy Mikkelsen Vannareid	Osholm M-322-A	
Olav H. Agledahl Skarsvåg	Nymodena F-20-NK	Reke- og torsketrål
Kvænangen Havfiske- selskap A/S	Øyvåg F-42-NK	Reke- og loddetrål
Burfjord Selskap under stiftelse v/Roar Karlsen Honningsvåg	Øyvåg F-42-NK	Reke- og loddetrål

Utskiftingstillatelse!

Fiskeridepartementet har fastsatt ny instruks for Fiskeridirektoratets behandling av søknader om utskiftingstillatelse for fartøyer som har ringnot-, torsketrål-, nordsjøtrål- og reketråltilatelse i 1990. Direktoratet kan i 1990 gi utskiftingstillatelseter innenfor en kostnadsramme på knapt 400 mill. kr. innen de nevnte fartøygruppene, for fartøy over 30 meter, og for nybygg og større ombygginger og fartøy som importeres.

Innenfor gruppen torsketrålere bør tillatelseter begrenses til oppgradering og fornyelse. Kostnadsrammen settes til ca. 50 mill.kr. for denne gruppen.

For reketrålgruppen settes rammen til ca. 100 mill. kr., og for nordsjøtrålere til ca. 50 mill.kr. Rammen for ringnotgruppen settes til ca. 50 mill. kr. Rammen for ringnotgruppen settes til ca. 180 mill. kr.

Ved prioritering mellom søknader innen de ulike fartøygruppene bør direktoratet legge vekt på at nybygget/ombyggingen ikke skal medføre økt kapasitet innen fartøygruppen. Det bør ikke gis erverstillatelse for nybygg av fartøy som planlegger å basere seg på ombordproduksjon. Ved innvilgelse av søknader om utskiftingstillatelseter bør Fiskeridirektoratet legge vekt på at man oppnår en rimelig distriktsmessig fordeling av flåten.

Overføring av torskekvoter

Fiskeridepartementet har ikke noe å innvende mot at A/S Nestle Norge overfører torskekvotene for trålerne «Masi» og «Raiti» til trålerne «Jergul», «Gargia» og «Skaidi». Selskapet, som disponerer 9 trålere, tar sikte på å ta 3 av dem permanent ut av fiske, mens 2 legges i midlertidig opplag. I henhold til forskrift av 12. januar i år kan selskapet ta ut av fiske og oppgi konsesjon for fartøyer mot å beholde kvotene for disse fartøyene i årene 1990-94. Selskapet kan ta dette opp med Fiskeridirektoratet. Det er ikke fastsatt endelige regler for praktisering av rederikvoteordningen, men Fiskeridepartementet tar sikte på at når 3 av 9 båter tas ut av fiske, vil det praktisere en liberal ordning for overføring av kvoter fra fartøy som midlertidig legges i opplag.

Før en overføring kan foretas, må selskapet overfor Fiskeridirektoratet ha oppgitt konsesjonene for de tre fartøyene som skal tas permanent ut av fiske.

Bevaringsverdig fiskefartøy

Fiskeridepartementet har godkjent at Trondhjems Sjøfartsmuseum får midlertidig tillatelse til å bevare det kondemnerte fiskefartøyet M/S «Thule». Museet må stå

Lån og løyve

Merkeregisteret

Det opplyses nedenfor hvem som har fått ervervsloyme, fartøyet navn og registreringsnummer, samt hvilke fangstloyme som er tildelt.

Brukte fartøy

Feder	Fartøy/Reg.nr.	Konsesjonstype
Steinar Sandnes Napp	Vikberg N-10-F	
Reite Notlag v/Paul Reite Leinøy	Brødrene V M-40-HØ	
Selskap under stiftelse v/Per H. Hansen Svensby	Øragutt T-50-L	
Selskap under stiftelse v/Geir Hoddevik Måløy	Atlantic Viking SF-8-V	Ringnot-og kolmultrål
Selskap under stiftelse K/S Hjønnvåg Federi v/Birger Hjønnvåg Kolgrov	Sissel Elisabeth SF-77-B	Ringnot
Selskap under stiftelse v/Magne Isaksen Skjervøy	Osholm M-322-A	
Alf H. Bakkeby Øksfjord	Osholm M-322-A	
Frank-Jonny Solbakken Sommarøy	Osholm M-322-A	
Bjarne Stig Longva Ålesund	Gunnar Longva M-189-A	
Torgeir Johnsen Bø i Vesterålen	Fredrik Arntzen N-46-Ø	
Roger Årvik Stadlandet	Egil ST-441-F	
P/R v/Bjørn Inge Gustavsen Åkrehamn	Remi Ketil R-49-ES	
Selskap under stiftelse v/Hilmar Kristiansen Tromsdalen	Robertson T-182-BG	Reketrål
Selskap under stiftelse v/Per Isaksen Oteren	Robertson T-182-BG	Reketrål
Selskap under stiftelse v/Herull Jakobsen Senjanopen	Robertson T-182-BG	Reketrål
P/R v/Odd Harald Hansen Vedavågen	Jamalito AA-8-HS	Nordsjø-og loddetrål
Selskap under stiftelse v/Odd Pettersen Tromsø	Bjørn Snorre F-270-NK	Reketrål
Asbjørn Thorsen Rorvik	Frank Eivind NT-339-V	
Viggo Karlsen Sto	Bjørn Snorre F-270-NK	Reketrål
Selskap under stiftelse v/Annfin Berge Mausundvær	Linebas SF-80-S	
P/R Laurila og Pettersen v/Arild Laurila Bugøynes	Arild Junior F-17-SV	

som ansvarlig eier av fartøyet med de forpliktelser det medfører. Når Norges Heimevernsmuseum i Trøndelag er etablert og Fiskeridepartementet har fått melding om dette vil det endelige eiersvaret bli overført til dette museet. Forutsetningen for at fartøyet kan bevares, er at det tinglyses som heftelse på «Thule» at den ikke tillates brukt i forbindelse med fiskeri- og fangstnæringen.

Bankene og oppdrettsnæringen

Fiskeridepartementet har bedt Fiskeridirektoratet om å få belyst de generelle problemene vedrørende bankens rolle i oppdrettsnæringen. Eksempelvis foreslår departementet at det innhentes opplysninger fra alle fiskerisjefene.

Bakgrunnen er henvendelser fra flere fiskerisjefer om disse problemene. Fiskerisjefen i Troms har påpekt at i praksis er omkring halvparten av matfiskanleggene i fylket under administrasjon av bankene.

Departementet har satt frist til 16. mars i år for å få en orientering og uttalelse om saken fra direktoratet.

Endrede regler for fritidsfiske etter torsk

Fiskeridepartementet har endret forskrift om regulering av fisket etter norsk arktisk torsk med konvensjonelle redskaper nord for Stad i 1990. Etter endringen er det ikke lenger et krav at fritids-, hobby- og sportsfiskere bare kan fange torsk til eget forbruk til fersk, daglig anvendelse. Det heter nå i forskriften at fisket må avgrenses til de kvanta torsk som går med til egen husholdnings behov for fisk til konsum.

Dette betyr at det er opp til husholdningene selv om de vil legge fisk i fryseren, salte den eller preparere den på annen måte for forbruk. Fiskeridirektoratet har imidlertid mandat til å avgrense det kvantum hver enkelt husholdning kan fiske, ut fra en skjønnsmessig vurdering av hva som skal anses som «egen husholdningsbehov for fisk til konsum».

Arrangører av fiskefestivaler behøver ikke å søke om tillatelse til å avvikle slike festivaler, men må melde fra på forhånd til Fiskeridirektoratets kontrollverk om arrangementet.

Garantiordningen

Fiskeridepartementet har innvilget en søknad fra Norges Fiskarlag om at ukebeløpet i garantiordningen for 3. garantiperiode 1989 fastsettes til kr. 1.700 med 5 ukers egen garanti.

Merutgiftene ved dette er beregnet til 10 mill. kr. Pengene forutsettes belastet fiskeristøtten for 1990.

Ilandbrakt fisk i Norges Råfisklags distrikt i tiden 1/1-11/2 1990 etter innkomne sluttседler. Tonn råfiskvekt

(Tilvirket fisk er omregnet til råfiskvekt. Biproduktene er ikke med i tabellene).

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1989 brukt til							
	29/1-4/2	5-11/2	pr.12/2 1989	pr. 11/2 1990	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje	
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	
<i>Prissone 1 - Finnmark</i>												
Torsk	15	58	3 408	297	0	296	0	0	—	—	—	
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hyse	5	17	499	45	1	44	0	0	—	—	—	
Sei	—	—	31	7	—	0	3	4	—	—	—	
Brosme	0	1	17	1	—	1	0	0	—	—	—	
Lange	—	—	—	0	—	—	0	—	—	—	—	
Blålange	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lyr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kveite	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Blåkveite	—	0	2	0	—	0	—	—	—	—	—	
Rødspette	—	—	1	0	—	0	—	—	—	—	—	
Div. flyndrefisk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Steinbit	0	0	2	0	—	0	—	—	—	—	—	
Uer	—	0	17	1	0	1	—	—	—	—	—	
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Breiflabb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pigghå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Reke	—	—	108	194	—	194	—	—	—	—	—	
Annet og uspesif.	—	—	87	2	1	—	—	—	—	1	—	
I alt	20	76	4 173	548	3	536	4	5	—	1	—	
<i>Prissone 2 - Finnmark</i>												
Torsk	22	196	2 766	610	114	332	160	4	—	—	—	
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hyse	7	28	390	87	13	73	0	1	—	—	—	
Sei	38	22	443	214	4	33	157	19	—	—	—	
Brosme	1	1	48	13	0	0	6	6	—	—	—	
Lange	0	0	1	0	—	—	0	0	—	—	—	
Blålange	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lyr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kveite	—	—	1	0	—	0	—	—	—	—	—	
Blåkveite	—	—	1	0	0	—	—	—	—	—	—	
Rødspette	1	—	2	7	6	1	—	—	—	—	—	
Div. flyndrefisk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Steinbit	0	0	4	1	1	1	—	—	—	—	—	
Uer	0	1	47	3	1	2	0	—	—	—	—	
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Breiflabb	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—	
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pigghå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Reke	1	1	—	8	2	6	—	—	—	—	—	
Annet og uspesif.	0	3	250	9	2	3	—	—	—	4	—	
I alt	70	253	3 954	953	143	452	324	29	—	4	—	

Ilandbrakt fisk i Norges Råfisklags distrikt i tiden 1/1-11/2 1990 etter innkomne sluttsedler. Tonn råfiskvekt

(Tilvirket fisk er omregnet til råfiskvekt. Biproduktene er ikke med i tabellene).

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1989 brukt til							
	29/1-4/2	5-11/2	pr.12/2 1989	pr. 11/2 1990	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje	
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
<i>Prissone 3 - Troms</i>												
Torsk	134	772	8 159	1 142	142	309	680	11	—	—	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	9	55	1 047	140	66	71	2	0	—	—	—	—
Sei	56	71	274	210	60	46	92	13	—	—	—	—
Brosme	44	78	181	180	12	1	161	7	0	—	—	—
Lange	4	16	16	25	1	—	23	—	—	—	—	—
Blålange	0	0	2	1	0	0	1	—	—	—	—	—
Lyr	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	0	1	5	5	—	—	—	—	—	—	—
Blåkveite	12	26	113	223	27	196	—	—	—	—	—	—
Rødspette	0	0	1	5	5	—	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	0	10	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Uer	6	28	119	48	35	14	—	—	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	—	0	0	0	0	0	—	—	0	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjökreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	142	166	836	1 709	40	1 669	—	—	—	—	—	—
Annet og uspesif.	23	141	3 198	303	146	50	0	50	—	56	—	—
I alt	431	1 353	13 962	3 991	540	2 355	959	81	0	56	—	—
<i>Priss. 4/5/6 - Nordland</i>												
Torsk	84	400	3 895	924	166	265	461	32	0	—	—	—
Skrei	5	175	417	231	27	19	118	66	—	—	—	—
Hyse	17	62	482	293	165	127	1	0	0	—	—	—
Sei	180	118	683	713	246	230	217	20	—	—	—	—
Brosme	34	22	141	302	84	25	181	8	4	—	—	—
Lange	7	6	46	60	3	1	55	0	—	—	—	—
Blålange	1	1	3	6	0	0	6	—	—	—	—	—
Lyr	2	2	11	8	8	0	0	0	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	1	1	7	12	12	—	—	—	—	—	—	—
Blåkveite	54	3	49	198	89	109	—	—	—	—	—	—
Rødspette	1	5	25	30	28	1	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	1	3	1	1	1	—	—	—	—	—	—
Uer	30	28	172	149	121	25	2	—	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	1	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	0	1	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjökreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	8	20	30	48	48	—	—	—	—	—	—	—
Annet og uspesif.	321	275	594	704	111	391	—	66	—	137	—	—
I alt	744	1 118	6 562	3 681	1 111	1 194	1 042	193	4	137	—	—

Ilandbrakt fisk i Norges Råfisklags distrikt i tiden 1/1-11/2 1990 etter innkomne sluttsedler. Tonn råfiskvekt

(Tilvirket fisk er omregnet til råfiskvekt. Biproduktene er ikke med i tabellene).

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1989 brukt til						
	29/1-4/2	5-11/2	pr.12/2 1989	pr. 11/2 1990	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
<i>Priss. 7/8 - Trøndelag</i>											
Torsk	5	21	67	54	51	3	0	—	—	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	2	4	18	20	20	—	—	—	—	—	—
Sei	10	25	145	85	74	6	0	5	—	—	—
Brosme	3	6	9	27	18	0	7	1	—	—	—
Lange	1	3	3	9	7	0	2	—	—	—	—
Blålange	1	1	1	4	2	—	1	—	—	—	—
Lyr	2	5	10	18	18	1	—	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	0	1	2	2	0	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rødspette	—	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Uer	5	12	127	51	51	—	—	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	1	1	1	—	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	7	15	22	67	67	0	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Sjökreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	15	52	10	193	2	191	—	—	—	—	—
Annet og uspesif.	113	97	116	386	262	110	—	—	—	14	—
I alt	165	241	531	916	574	311	11	6	—	14	—
<i>Priss. 9 - Nordmøre</i>											
Torsk	4	11	311	118	43	2	73	—	—	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	2	4	42	18	16	2	—	—	—	—	—
Sei	31	19	24	117	79	3	35	—	—	—	—
Brosme	2	2	96	302	3	1	297	—	—	—	—
Lange	2	0	7	59	0	0	58	—	—	—	—
Blålange	0	0	10	5	0	—	5	—	—	—	—
Lyr	1	1	5	6	5	1	—	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	0	1	1	1	1	—	—	—	—	—
Blåkveite	0	1	30	2	1	1	—	—	—	—	—
Rødspette	—	1	0	1	1	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	0	14	0	0	—	—	—	—	—	—
Uer	81	120	51	335	292	42	1	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	1	1	1	0	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	0	0	0	1	1	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Sjökreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	0	0	0	1	1	—	—	—	—	—	—
Annet og uspesif.	0	1	61	96	5	92	—	—	—	0	—
I alt	124	162	654	1 066	451	145	470	—	—	0	—

landbrakt fisk i Norges Råfisklags distrikt i tiden 1/1-25/2 1990 etter innkomne sluttsedler. Tonn råfiskvekt

(Tilvirket fisk er omregnet til råfiskvekt. Biproduktene er ikke med i tabellene).

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1989 brukt til						
	12-18/2	19-25/2	pr.26/2 1989	pr. 25/2 1990	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
<i>Prissone 1 - Finnmark</i>											
Torsk	229	242	4 317	768	5	747	16	1	—	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	21	20	564	85	1	84	0	0	—	—	—
Sei	0	0	50	8	—	1	3	4	—	—	—
Brosme	1	0	26	3	—	2	0	0	—	—	—
Lange	—	—	0	0	—	—	0	—	—	—	—
Blålange	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Lyr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blåkveite	0	0	2	0	—	0	—	—	—	—	—
Rødspette	—	—	1	0	—	0	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	0	5	1	—	1	—	—	—	—	—
Uer	0	1	35	1	0	1	—	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	—	187	141	381	—	381	—	—	—	—	—
Annet og uspesif.	—	—	118	2	1	—	—	—	—	1	—
I alt	251	450	5 260	1 249	7	1 217	19	5	—	1	—
<i>Prissone 2 - Finnmark</i>											
Torsk	105	350	3 964	1 065	126	693	240	6	—	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	12	38	482	137	19	118	0	1	—	—	—
Sei	23	55	488	292	4	47	214	26	—	—	—
Brosme	1	5	61	19	2	8	8	8	—	—	—
Lange	0	0	1	0	—	—	0	0	—	—	—
Blålange	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Lyr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	—	—	1	0	—	0	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	80	2	80	80	—	—	—	—	—	—
Rødspette	—	—	2	7	6	1	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	0	7	2	1	1	—	—	—	—	—
Uer	0	6	73	9	4	5	0	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	35	215	—	258	4	253	—	—	—	8	—
Annet og uspesif.	2	8	289	19	5	5	—	1	—	—	—
I alt	177	758	5 369	1 888	251	1 125	463	41	—	8	—

Ilandbrakt fisk i Norges Råfisklags distrikt i tiden 1/1-25/2 1990 etter innkomne sluttsedler. Tonn råfiskvekt

(Tilvirket fisk er omregnet til råfiskvekt. Biproduktene er ikke med i tabellene).

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1989 brukt til						
	12-18/12	19-25/2	pr.26/2 1989	pr. 25/2 1990	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
<i>Prissone 3 - Troms</i>											
Torsk	609	866	11 817	2 616	284	542	1 735	55	1	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	46	65	1 436	250	116	127	7	0	—	—	—
Sei	127	113	372	450	95	124	211	20	—	—	—
Brosme	53	18	263	251	16	1	226	8	0	—	—
Lange	10	4	24	38	1	—	37	—	—	—	—
Blålange	0	0	3	1	0	0	1	—	—	—	—
Lyr	—	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	0	1	5	5	0	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	21	114	244	47	196	—	—	—	—	—
Rødspette	1	2	2	8	8	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	0	15	1	1	1	—	—	—	—	—
Uer	11	10	179	69	48	21	0	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	1	0	0	0	—	—	0	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	123	30	854	1 862	72	1 791	—	—	—	—	—
Annet og uspesif.	135	202	4 196	639	300	57	0	135	—	147	—
I alt	1 114	1 331	19 282	6 436	994	2 859	2 217	219	1	147	—
<i>Priss. 4/5/6 - Nordland</i>											
Torsk	575	540	5 180	2 039	480	563	943	47	6	—	—
Skrei	453	703	1 084	1 386	140	93	569	584	—	—	—
Hyse	95	125	702	514	285	223	4	1	2	—	—
Sei	272	263	871	1 248	460	444	323	21	0	—	—
Brosme	171	116	200	590	311	37	218	12	12	—	—
Lange	27	19	68	106	21	2	83	0	0	—	—
Blålange	1	2	4	9	0	0	9	—	—	—	—
Lyr	4	2	17	14	13	0	0	0	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	3	8	15	13	2	—	—	—	—	—
Blåkveite	2	187	49	387	275	112	—	—	—	—	—
Rødspette	3	2	27	34	33	1	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Steinbit	1	1	4	3	1	1	—	—	0	—	—
Uer	43	90	252	282	229	51	2	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	1	1	1	0	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	1	21	3	23	23	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	16	10	40	74	74	—	—	—	—	—	—
Annet og uspesif.	551	866	970	2 121	421	634	0	706	—	360	—
I alt	2 215	2 950	9 480	8 845	2 778	2 164	2 151	1 371	21	360	—

Ilandbrakt fisk i Norges Råfisklags distrikt i tiden 1/1-25/2 1990 etter innkomne sluttседler. Tonn råfiskvekt

(Tilvirket fisk er omregnet til råfiskvekt. Biproduktene er ikke med i tabellene).

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1989 brukt til						
	12-18/2	19-25/2	pr.26/2 1989	pr. 25/2 1990	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
<i>Priss. 7/8 - Trøndelag</i>											
Torsk	16	17	82	86	79	3	4	—	—	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	5	5	28	31	31	0	—	—	—	—	—
Sei	22	7	208	114	94	10	1	10	—	—	—
Brosme	3	40	12	70	23	0	9	38	—	—	—
Lange	1	7	5	17	8	0	2	6	—	—	—
Blålange	1	0	2	5	3	—	2	—	—	—	—
Lyr	4	4	12	26	26	1	—	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	0	1	2	2	0	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rødspette	—	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Uer	12	8	139	70	70	—	—	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	1	1	1	—	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	9	5	24	81	81	0	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	9	1	11	202	3	199	—	—	—	—	—
Annet og uspesif.	72	57	134	516	318	178	—	—	—	19	—
I alt	154	152	659	1 222	740	391	18	53	—	19	—
<i>Priss. 9 - Nordmøre</i>											
Torsk	23	68	330	210	90	2	117	—	—	—	—
Skrei	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	6	19	44	43	38	4	—	—	—	—	—
Sei	166	112	36	396	265	5	126	—	—	—	—
Brosme	40	37	109	379	4	3	372	—	—	—	—
Lange	23	17	9	99	1	1	87	—	—	—	—
Blålange	0	1	10	6	0	0	6	—	—	—	—
Lyr	4	1	6	12	11	1	—	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	1	1	2	1	1	—	—	—	—	—
Blåkveite	0	1	30	3	2	1	—	—	—	—	—
Rødspette	0	0	0	1	1	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	0	15	1	1	0	—	—	—	—	—
Uer	72	39	53	446	403	42	1	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	1	1	1	0	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	0	1	1	2	2	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	1	1	0	3	3	—	—	—	—	—	—
Annet og uspesif.	1	148	64	245	153	92	—	—	—	0	—
I alt	337	445	708	1 848	976	152	720	—	—	0	—

HAVFORSKNINGSINSTITUTTET
BIBLIOTEKET

5024 BERGEN

Fiskets Gang

utgitt av Fiskeridirektøren
Postboks 185
5002 Bergen
Telefon (05) 23 80 00

- er det offisielle tidsskrift for norsk fiskerinæring
- inneholder stoff fra norske og utenlandske fiskeri
- gir deg detaljert statistikk over norsk fiske og fiskeeksport
- publiserer forskningsrapporter og resultat fra forsøksfiske
- gir deg oversikt over alle lover og forskrifter som berører norsk fiske
- koster 200,- innenlands og i Skandinavia, 330,- utenlands med ordinær post og 400,- sendt med fly. Fiskerifagstudenter får det for 100,- i året
- kommer ut hver måned.

✂ Klipp ut og send til Fiskets Gang, Boks 185, 5002 Bergen ✂

Ja takk, jeg abonnerer på Fiskets Gang:

Navn

Adresse

Postnummer Poststed

Abonnementet løper til det blir stoppet.